

İTHAF

Bağrına saplanan oklara rağmen surlara bayrak diken, teröristlerle mücadele ederken FETÖ ve ihanet yoldaşı PKK, DAESH, PYD ve YPG'nin hain saldırılarında şehit düşen ve yaralanarak gazi olan **Kahraman Güvenlik Güçlerimize** ve

Vatanım, bayrağım, milletim, demokrasim, şehitlerim, kardeşliğim ve mukaddesatım diyen,

Al Bayrağa hayranlık duyan, **Aziz Türk Milletine**, ithaf ederim.

Korkma, diye başlıyor İstiklal marşımız, **Korkma!**

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,

Akın TERZİOĞLU

ÖNSÖZ

Araştırmanın özü dolayısıyla Türkiye'nin temel sorunlu konularından olması çalışma süreci içinde belirli zorlukları barındırdı.

Bu tez çalışması süresince desteğini gördüğüm ve önemli katkılarıyla bana yol gösteren, çalışmamın tümü üzerine hassasiyetle ilgisini eksik etmeyen değerli danışman hocam Doç Dr. Levent ERASLAN'a, yüksek lisans programı yapmam konusunda beni destekleyen İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi'nin çok değerli Mütevelli Heyeti Başkanı Dr. Azmi OFLUOĞLU 'na, her sorun yaşadığımda yanına çekinmeden gidebildiğim, güler yüzünü ve samimiyetini benden esirgemeyen ve gelecekteki mesleki hayatımda da bana verdiği değerli bilgilerden faydalanacağımı düşündüğüm İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi'nin çok kıymetli Rektörü Prof. Dr. İ. Yaşar HACISALİHOĞLU'na, kaynak ve yöntem açısından bana sürekli yardımda bulunarak yol gösteren fikirlerine başvurduğum İYYÜ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Hüdayi SAYIN'a, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün Değerli Müdürü Dr. Öğr. Üyesi Suna ŞAHİN 'e, Müdür Yardımcısı Dr. Öğr. Üyesi Emrah KONURALP'a ve lise eğitim sürecinde bana inanan ve bana her zaman değer veren saygı değer öğretmenim Gülay HACISALİHOĞLU'na çok teşekkür ederim.

Ayrıca bugünlere gelmemde katkısı büyük olan canım ailem Fatma ve Yunus TERZİOĞLU'na, kardeşlerim Betül ve Aylin TERZİOĞLU'na, desteğini her zaman hissettiğim çok sevgili dayım Kamil GÜNEŞ'e, gece ve gündüz demeden yanımda olan tezime destek veren eşim Begüm TERZİOĞLU'na tezimin şekillenmesinde önemli katkıları olan gerek paylaşımlarıyla gerekse önerileriyle yardımlarını esirgemeyen tüm arkadaşlarıma teşekkürü bir borç bilirim.

Çalışmamın akademik çevreye faydalı olmasını canı gönülden temenni ederim...

İstanbul, Mayıs 2019

Akın TERZİOĞLU

ÖZET

SON DÖNEM TÜRK SİYASAL YAŞAMINDA YENİ NESİL KRİMİNAL İLETİŞİM VE UYGULAMA ALANLARI

Akın Terzioğlu

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANABİLİM DALI

Tez Danışmanı: Levent Eraslan

Mayıs 2019, 151 Sayfa

Son dönem Türk siyasal yaşamında yeni nesil kriminal iletişim ve uygulama alanları ile terör odakları ve sempatizanlarının en önemli iletişim ağı web olmuştur. Terör örgütleri gizli iletişim ağları ile sosyal medya üzerinden, telefon uygulamalarından ve bilgisayar oyunlarından kitlelere ulaşarak etki altında bırakmayı hedeflemişlerdir.

Örgütler bu uygulama araçlarıyla, bağlı buldukları örgütün adını ve sesini duyurmaya, mevcut otoriteyi sarsarak zayıf düşürmeye, kendini güçlü göstermeye, halkı sindirerek tarafsız kılmaya, örgüt üyelerine moral vermeye, güvenlik kuvvetlerini şiddet kullanmaya zorlamaya, siyasi alanda tanınma ve kabul görmeye çalışmaktadır.

Yeni medya terörizmin ne olduğunun ve neyin kriminal olduğunun tanımlanmasında merkezî bir rol oynamaktadır. Terör örgütleri bu sürecin nasıl işlediğinin farkındadır ve eylemlerini bu doğrultuda planlamaktadırlar. Çoğu terörist eylemlerinin sonuçlarını hesaplamaktadır. Kitle iletişim araçlarını kullanarak kamu ve hükümet aleyhine propaganda yapmayı amaçlamaktadır.

Örgütler Küresel düzeyde etkinlik arayışındadır. Örgütlerin destekçilerine erişebilmeleri ve onları kontrol edebilmeleri neredeyse olanaksızdır. Bu bağlamda başta terör örgütlerinin başlıca hedef kitesini oluşturan gençler olmak üzere geniş bir kesim

tarafından kullanılan bir site olması nedeniyle ve kullanıcıların rahatlıkla video yüklemesine izin vermesi nedeniyle Sosyal medya, terör örgütleri için paha biçilemez bir kanal olmuştur.

Örgütler kendi iletişim ağlarını kurarak çeşitli telefon uygulamaları ile haberleşmiştir. ByLock, Eagle, Tango, Kakao Talk ve Falcon bu telefon uygulamalara örnek olmuştur. Terör örgütleri yapmış oldukları propaganda ile bireylerin tutumunu etkileme çabasıdır.

Son dönemde İnternet, gittikçe hız kazanmakta ve yaygınlaşmaktadır. Büyük bir iletişim ve haberleşme aracı olan internet sürekli yenilenebilmesi, adli takibinin diğer mecralara göre daha zordur. Düşük maliyet ile yayın yapma fırsatı olan internet, terör örgütleri için büyük bir propaganda kaynağıdır.

Çalışmanın ilk bölümünde İletişim nedir, Kriminal İletişim Nedir? Sosyal Medyanın Tanımı ve Özellikleri, Sosyal Medya- Terör İlişkisi, Telefon Uygulamaları, Oyunlar ikinci Bölümünde Propaganda Nedir? Terörizm ve Propaganda Kavramları, PKK Terör Örgütünün İnternet Yoluyla Yürüttüğü Propaganda, Terör-Medya İlişkisinde Propagandanın Yeri, üçüncü bölümünde Algı, Algı Yönetimine Yardımcı Araçlar, Algı Yönetiminde Bilgi Savaşları ve Sosyal Medyanın Rolü, dördüncü bölümünde, Kriminal İletişim Uygulama Alanları, Suç Örgütlerinin iletişim biçimi PKK, FETÖ, DAESH örneği, örgütlerin idolejileri ve stratejileri, Sosyal medya kullanımları, beşinci bölümünde Gezi Olayları, 17-25 Aralık, 15 Temmuz Darbe Girişimi, Sosyal Medyada 15 Temmuz Sonrası Dezenfaryasyon ve Gerçekler, altıncı bölümünde Afrin Operasyonu , Zeytin Dalı Harekâtı'nın Sebepleri, Türkiye'nin Stratejik Hedefleri ve Tamam mı? Devam mı? hakkında literatür taraması yapılmış ve internet- sosyal medya kullanımına dair 2013- 2019 yıllarına ait istatistikler incelenmiştir.

Anahtar Kelime: Terör, Algı, Propoganda, Kriminal İletişim, Sosyal Medya Manipülasyonları, Gezi Olayları, Afrin Harekatı, Tamam mı? Devam mı? 15 Temmuz, DAESH, PKK, FETÖ

ABSTRACT

IN THE LAST TERM TURKISH POLITICAL LIFE NEW GENERATION CRIMINAL COMMUNICATION AND SCOPE OF APPLICATION

Akın Terzioğlu

SOCIAL SCIENCES INSTITUTE
DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE AND INTERNATIONAL RELATIONS

Thesis advisor: Levent Eraslan

May 2019, 151 pages

Web applications ,which uses the new generation criminal communication and applications in Turkish political life, is the most important network of terrorists and sympathizers. They aimed to influence the masses through the social media, phone application andcomputer games.

Terrorist organizations try to; announce the name of the media, weaken the existing authority, show themselves strong, influence the public, give morale to the members of the organization, force the use of violence, be recognized and accepted in the media.

There is new media at the center of terrorism and criminal definitions. Terrorist organizations are aware of this process and plan their actions accordingly. Terrorists foresee the results of their actions. It aims to make propaganda against the public and the government with mass media.

Organizations are looking for efficiency at globally. It is almost impossible for

organizations to reach and control their supporters. Social media has been an invaluable channel for terrorist organizations. Because; Social media is a platform used by a wide audience, social media platforms allow users to easily upload videos.

Organizations have established their own communication networks and communicated with various telephone applications. Application examples are; ByLock, Eagle, Tango, Kakao Talk and Falcon. Terrorist organizations try to influence the attitude of individuals with propaganda.

Recently, the Internet has gained speed and spread. The internet, which is a great communication and communication tool, is difficult to follow up because it is constantly renewed. As the cost of internet is low, it is a great propaganda source for terrorist organizations.

The literature review of these subjects and the statistics of 2013- 2019 on internet-social media usage were examined; Contents of the first chapter; What is Communication, What is Criminal Communication? Definition and Characteristics of Social Media, Social Media-Terror Relations, Telephone Applications, Games, Contents of the second chapter; What is Propaganda, Terrorism and Propaganda Concepts, Propaganda that Terrorist Organization Carries Through the Internet, Propaganda in Terror-Media Relations, Contents of the third chapter; Perception, Perception Management Aids, Knowledge Wars in Perception Management and the Role of Social Media, Contents of the fourth chapter, Criminal Communication Application Areas, The mode of communication of the criminal organizations, samples of PKK, FETÖ and DAES, the idolatics and strategies of organizations, the social media uses of organizations, Contents of the fifth Section, Gezi Events 17-25 December, 15 July Impact Initiative, Social Media on July 15 Disinfecting and Facts, Contents of the sixth chapter , Afrin Operation, Operation Causes of Zeytin Dalı, Strategic Objectives and Turkey's, okay? Or Continue?

Key words: terror, perception, propaganda, criminal communication, social media, manipulation, Gezi events, afrin operation, 15id, pkk, fetö, 15 july, okay or continue.

İÇİNDEKİLER

İTHAF	I
ÖNSÖZ.....	II
ÖZET.....	III
ABSTRACT	V
İÇİNDEKİLER	VII
TABLO LİSTESİ	X
RESİM (ŞEKİL) LİSTESİ	XI
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XIV
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM.....	3
1. İletişim Nedir?	3
1.2 İletişim Çeşitleri ve Modelleri	6
2. Kriminal İletişim Nedir?	7
2.1. Kriminal İletişim Özellikleri	7
2.1.1 Terör Örgütlerinin Haberleşme Alanları	8
2.2 Sosyal Medyanın Tanımı ve Özellikleri.....	13
İKİNCİ BÖLÜM	17
2. Propaganda.....	17
2.1. Propaganda Nedir?	17
2.2. Propagandanın Terör Örgütleri için Önemi.....	19
2.3. Terör Örgütünün İnternet Yoluyla Yürüttüğü Propaganda	20
2.4. Terör Örgütlerinin Yandaş Kazanmak İçin Kullandıkları Yöntemler	22
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	24
3. Algı.....	24
3.1. Algı Nedir?	24

3.1.1 Algı Türleri.....	28
3.1.2 Algıyı Etkileyen Fiziki Faktörler.....	29
3.1.3 Algı Yönetimine Yardımcı Araçlar	30
3.1.4 Algı Yönetiminin Özellikleri.....	32
3.2. Sosyal Medyada Algı Yönetimi	33
3.2.1 Sosyal Medya Algı Yönetimi Teknikleri.....	38
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	49
4.Suç Örgütlerinin iletişim biçimi.....	49
4.1. Suç Örgütlerinin İletişim Biçimi PKK Örneği	49
4.1.1. Kısa Tarihçesi.....	49
4.1.2. Amaç ve Hedefleri -Terör Biçimleri.....	54
4.1.3. Örgütün İdeolojisi.....	56
4.1.4. Örgütün Stratejileri.....	58
4.1.5. PKK Terör Örgütü İnternet ve Sosyal Medya Kullanımı	61
4.2. Suç Örgütlerinin İletişim Biçimi FETÖ Örneği	62
4.2.1. Kısa Tarihçesi.....	62
4.2.2. Kuruluş Yıllarından Paralel Devlet Yapılanmasına: FETÖ	64
4.2.3. FETÖ Terör Örgütü İnternet ve Sosyal Medya Kullanımı	67
4.3. Suç Örgütlerinin İletişim Biçimi DAESH Örneği	68
4.3.1. Kısa Tarihçesi.....	68
4.3.2. Daeş Terör Örgütü İnternet ve Sosyal Medya Kullanımı.....	70
4.3.3. Diğer İnternet Uygulamaları	75
BEŞİNCİ BÖLÜM	77
5. Sosyal Medyada Dezenfarmasyon ve Gerçekler	77
5.1.Gezi Olayları.....	77
5.1.1. Sosyal Medyada Gezi Olayları Dezenfarmasyon ve Gerçekler	80

5.2. 17-25 Aralık.....	85
5.2.1. Sosyal Medyada 17-25 Aralık Dezenfarmasyon ve Gerçekler.....	87
5.3. 15 Temmuz.....	87
5.3.1. Sosyal Medyada 15 Temmuz Sonrası Dezenfarmasyon ve Gerçekler	91
5.4 Afrin Operasyonları.....	94
5.4.1. Sosyal Medyada Afrin Operasyonları Dezenfarmasyon ve Gerçekleri..	95
5.5.Tamam mı? Devam mı?	121
5.5.1. Sosyal Medyada Tamam mı? Devam mı? Operasyonları Dezenfarmasyon ve Gerçekleri.....	121
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	124
KAYNAKÇA	128
ÖZGEÇMİŞ.....	139

TABLO LİSTESİ

TABLO 3.2.2.1 ALGIYI ETKİLEYEN FİZİKİ ETMENLER.....	36
TABLO 3.2.1 SOSYAL MEDYA ALGI YÖNETİMİ SÜRECİ.....	41
TABLO 3.2.2 GERİ BESLEME.....	44

RESİM (ŞEKİL) LİSTESİ

RESİM 2.1.1.1 DUMANLA – ATEŞLE HABERLEŞME YÖNTEMİ.....	8
RESİM 2.1.1.2 POSTA GÜVERCİNLERİ HABERLEŞME YÖNTEMİ.....	8
RESİM 2.1.1.3 ULAK İLE HABERLEŞME YÖNTEMİ.....	9
RESİM 2.1.1.4 GAZETE, DERGİ, RADYO VE TV HABERLEŞME YÖNTEMİ.....	9
RESİM 2.1.1.5 TELEFON UYGULAMALARI HABERLEŞME YÖNTEMİ.....	10
RESİM 2.1.1.6 OYUN İÇİ HABERLEŞME YÖNTEMİ.....	11
RESİM 3.2.1.1 TÜRK ASKERİ YAKALANDI İDDİASI.....	47
RESİM 3.2.1.2 CUMHURBAŞKANININ , GÜLENİN ELİNİ ÖPTÜĞÜ İDDİASI.....	47
RESİM 3.2.1.3 TEMEL KARAMOLLAOĞLU İÇKİ İÇİYOR İDDİASI	48
RESİM 3.2.1.4 ERDOĞANIN AYAKKABI İLE GİRDİĞİ İDDİASI.....	48
RESİM 3.2.1.5 PAPA ERDOĞANIN ANLINDAN ÖPTÜ İDDİASI.....	49
RESİM 3.2.1.6 KILIÇDAROĞLU ERDOĞANIN ELİNİ ÖPTÜ İDDİASI	49
RESİM 3.2.1.7 TRT ŞEHİTLERE KARŞI SAYGISIZLIK YAPTI İDDİASI.....	50
RESİM 3.2.1.8 OY VERME İŞLEMİ ÖNCESİ SANIDIKLARIN AÇILDI İDDİASI.....	50
RESİM 3.2.1.9 ALGI YÖNETİMİ ÖRNEĞİ	51
RESİM 3.2.1.10 GETREADY MİNARETT ATTACK OYUNU GÖRSELİ	51
RESİM 3.2.1.11 DAVİL MAY CRY 3 DANTE’S AWAKENİNG OYUNU GÖRSELİ	52
RESİM 3.2.1.12 RESİDENT EVİL5 OYUNU GÖRSELİ	52
RESİM 3.2.1.13 CALL OF DUTY OYUNU GÖRSELİ.....	53
RESİM 3.2.1.14 GUITAR HERO 3 OYUNU GÖRSELİ.....	53
RESİM 3.2.1.15 COUNTER STRIKE OYUN GÖRSELİ.....	54
RESİM 3.2.1.16 HITMAN OYUN GÖRSELİ	54
RESİM 5.1.1 TWITTER AKTİF KULLANICI VE ATILAN TWITT SAYILARI.....	90
RESİM 5.1.1.1 VATANDAŞIN ÜZERİNDEN PANZER GEÇTİ İDDİASI.....	91
RESİM 5.1.1.2 KİMYASAL GAZ İLE SALDIRILDI İDDİASI	92
RESİM 5.1.1.3 TÜRK POLİSİNİ İTİBARSIZLAŞTIRMA ALGI OPERASYONU ÖRNEKLERİ	93
RESİM 5.1.1.4 GEZİ OLAYLARI TWİTLERİNİN HARİTADA DAĞILIMI	95
RESİM 5.1.1.5 GEZİ OLAYLARI TWİTLERİNİN YOĞUNLUĞU	95
RESİM 5.3.1.1 ALGI OPERASYONU ÖRNEĞİ 1	102
RESİM 5.3.1.2 DARBE SONRASI ALGI OPERASYONU ÖRNEĞİ.....	102
RESİM 5.3.1.3 EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ’NÜN BOMBALANDI İDDİASI	103
RESİM 5.3.1.4 KAFASI KESİLEREK ÖLDÜRÜLEN ASKER İDDİASI.....	103
RESİM 5.3.1.5 ANKARA’DAN OLDUĞU İDDİA EDİLEN DARBE FOTOĞRAFI İDDİASI.....	103
RESİM 5.4.1.1 TSK TARAFINDAN YARALALANAN BEBEK İDDİASI	109
RESİM 5.4.1.2 HABERDE 6 ÇOCUĞUN HAYATINI KAYBETTİĞİ İDDİASI.....	109
RESİM 5.4.1.3 İNTERNET ÜZERİNDEN YAPILAN BİR ALGI YÖNETİMİ	110
RESİM 5.4.1.4 TSK’NİN AFRİN OPERASYONUNDA ÇOCUKLARI KATLETTİ İDDİASI	110

RESİM 5.4.1.5 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNDA ÇOCUKLARI KATLETTİ İDDİASI 2	111
RESİM 5.4.1.6 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNDA ÇOCUKLARI KATLETTİ İDDİASI 3	111
RESİM 5.4.1.7 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNDA HALKI KATLETTİ İDDİASI	112
RESİM 5.4.1.8 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNDA ÇOCUKLARI KATLETTİ İDDİASI 4	112
RESİM 5.4.1.9 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNDA ÇOCUKLARI KATLETTİ İDDİASI 5	113
RESİM 5.4.1.9 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNDA ÇOCUKLARI KATLETTİ İDDİASI 6	113
RESİM 5.4.1.10 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 1.....	114
RESİM 5.4.1.11 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 2.....	114
RESİM 5.4.1.11 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 3.....	115
RESİM 5.4.1.12 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 4.....	115
RESİM 5.4.1.13 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 5.....	116
RESİM 5.4.1.14 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 6.....	116
RESİM 5.4.1.15 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 7.....	117
RESİM 5.4.1.16 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 8.....	117
RESİM 5.4.1.17 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 9.....	118
RESİM 5.4.1.18 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 10.....	118
RESİM 5.4.1.19 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 11.....	119
RESİM 5.4.1.20 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 12.....	119
RESİM 5.4.1.21 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 13.....	120
RESİM 5.4.1.22 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 14.....	120
RESİM 5.4.1.23 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 15.....	121
RESİM 5.4.1.24 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 16.....	121
RESİM 5.4.1.25 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 17.....	122
RESİM 5.4.1.26 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 18.....	122
RESİM 5.4.1.27 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 19.....	123
RESİM 5.4.1.28 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 20.....	123
RESİM 5.4.1.29 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 21.....	124
RESİM 5.4.1.30 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 22.....	124
RESİM 5.4.1.31 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 23.....	125
RESİM 5.4.1.32 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 24.....	125
RESİM 5.4.1.33 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 25.....	126
RESİM 5.4.1.34 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 26.....	126
RESİM 5.4.1.35 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 27.....	127
RESİM 5.4.1.36 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 28.....	127
RESİM 5.4.1.37 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 29.....	128
RESİM 5.4.1.38 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 30.....	128
RESİM 5.4.1.39 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 31.....	129
RESİM 5.4.1.40 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 32.....	129
RESİM 5.4.1.41 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 33.....	130

RESİM 5.4.1.42 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 34.....	130
RESİM 5.4.1.43 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 35.....	131
RESİM 5.4.1.44 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 36.....	131
RESİM 5.4.1.45 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 37.....	132
RESİM 5.4.1.46 TSK'NİN AFRİN OPERASYONUNA YAPILAN ALGI OPERASYONU 38.....	132
RESİM 5.5.1.1 DÜNYA ÜZERİNDEN TWİTTERDA TAMAMMI DEVAMMI PAYLAŞIMLARI ..	134
RESİM 5.5.1.2 TWİTTER TAMAM VE DEVAM ETİKETİ.....	134
RESİM 5.5.1.3 DÜNYA GENELİNDE TAMAM DEVAM TARTIŞMASI	134
RESİM 5.5.1.4 PAYLAŞILAN TWİT ÖRNEKLERİ	135

KISALTMALAR LİSTESİ

- ABD: Amerika Birleşik Devletleri
AKP: Adalet ve Kalkınma Partisi
ARPA: Gelişmiş Araştırma Projeleri Ajansı
BKZ: Bakanlık
FETÖ: Fethullahçı Terör Örgütü
HKHM: Hava Kuvvetleri Harekât Merkezi
KCK: Kürdistan Topluluklar Birliği
KHK: Kanun Hükmünde Kararname
KONDA: Kamuoyu Araştırma Danışma Şirketi
KPSS: Kamu Personel ve Seçme Sınavı
MİT: Milli İstihbarat Teşkilatı
PDY: Paralel Devlet Yapılanması
PKK: Kürdistan İşçi Partisi
WWW: World Wide Web
TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TRT: Türkiye Radyo- Televizyon Kurumu
TSK: Türk Silahlı Kuvvetleri
TURNET: Türk Net İletişim
TUSKON: Türkiye İşadamları ve Sanayiciler Konfederasyonu

GİRİŞ

FETÖ, PKK ve Daeş terör örgütleri tüm silahlı eylemlerinin yanı sıra medyatik çalışmalara da entegre olmaktadır. Terör örgütleri bu yöntem ile belirledikleri ideolojilerini daha da genişletmekte ve ideolojilerini gerçekleştirirken yeni nesil iletişim araçlarını kullanmaktadır. Elektronik paylaşım olanaklarının artması, terör örgütlerine propaganda fırsatını hazırlamaktadır. Bu tez Türkiye’de faaliyet gösteren FETÖ, PKK ve DAES’ i, silahlı bir terör örgütü olarak değerlendirmekle birlikte; sosyal medyayı etkin şekilde kullanan, bu çerçevede ulusal ve uluslararası düzeyde karşılık bulan ve algı yönetimi çalışmalarını sosyal medya üzerinden yürüten bir proje olarak incelemektedir.

Bu tezde FETÖ, PKK ve DAES’in çok katmanlı bir ağ alanı içinde kendi medya organlarını şiddet sarmalına kullanırken uluslararası ve ulusal merkez medyayı da stratejik hedefleri doğrultusunda araçsallaştırdığı görülmektedir. Tezde örgütün medya ilişkileri iç ve dış çevresiyle kurduğu veya kurmaya çalıştığı işleyiş, son yıllarda yaşanan çok önemli kırılma noktaları üzerinden gösterilmektedir.

Terörle mücadelenin en önemli faktörü güvenlidir. Fakat FETÖ, PKK ve DAES gibi yapılar altında teşkilatlanmış olan terör mensuplarının belirledikleri ülkeler üzerindeki hedef politikaları algı yönetiminin medya ayağı ve silahlı eylemlerle desteklenmektedir. Bu bağlamda, terör teşkilatlarına ve faaliyetlerine destek veren finansal, entelektüel dayanaklar ve meşruiyet söylemleri medya kanalları vasıtası ile desteklenen propoganda ve algı çalışmaları ile üretilmektedir. Bu nedenle aralarında FETÖ, PKK ve DAES’ in de bulunduğu terör örgütleri ile mücadele konusu güvenlik parametreleri ile sınırlı kalmamalı ve medyada bilinçli, stratejik ve kararlı bir tavır sergilenmesi gerekmektedir.

FETÖ, PKK ve DAES gibi terör örgütlerini konu alan literatür taramasında görülen o ki; terörün güvenlik ve finans ayağı çerçevesinde kaldığı, medya ayağının ise yeteri kadar irdelenmediği öne çıkmaktadır.. Dahası medya ile FETÖ, PKK ve DAES terör örgütlerine yönelik az sayıdaki eserin tamamına yakını Polis Akademisi ve Kara Harp

Okulu çatısı altında hazırlanan akademik tezlerden oluşmaktadır. Devletin konuyla doğrudan ilgili kurumları tarafından yazılan eserlerin hepsi FETÖ, PKK ve DAESH in medya odaklı bir terör örgütü olduğunun altını çizmektedir. Nitekim medya & iletişim teknolojileri ve bireyselleşmiş dijital ortamların yaygınlaşmasına bağlı olarak saha bilgisinin yenilenmesi şarttır.

Yapılan çalışmada FETÖ, PKK ve DAESH'in ve örgütü doğrudan destekleyen televizyon, radyo, gazete, dergi, internet sitesi veya sosyal medya kanallarının sürekli isim ve adres değiştirmesiyle örgütün kendi sistematiği içinde organize ettiği düzenli bir medya ağı bulunmamaktadır. Terör propagandası yapan kanalların önemli bir kısmının örgütün mensupları kadar ona sempati duyan bireyler tarafından da yönetilmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. İletişim Nedir?

Latince “iletişim” sözcüğünün kökü iletişim kurmak veya ortaklaşmak anlamına gelen iletişimdir (Weekley, 1967). İletişim, anlam anlama ve paylaşma süreci olarak tanımlanır. Bir süreç, tanımlanması zor olan dinamik bir aktivitedir çünkü değişmektedir (Pearson ve Nelson, 2000).“Anlamak, algımızı ve yorumumuzu zaten bildiğimiz şeyle ilgili algılamak, yorumlamak ve ilişkilendirmektir.” (McLean, 2003)

İletişim herkes tarafından yorumlanabilecek geniş kapsamlı bir olgudur. Tüm canlılar için geçerli olan bu olgu doğuşumuzdan itibaren ölünceye kadar bizimle gelir. İnsanın iletişimi ne kadar doğru kullandığıyla aile ve iş başarısı doğru orantılıdır.(Gönenç s.88)

Latince “iletişim” sözcüğünün kökü iletişim kurmak veya ortaklaşmak anlamına gelen iletişimdir.

(Weekley, 1967).

İletişim, anlam anlama ve paylaşma süreci olarak tanımlanır. Bir süreç, tanımlanması zor olan dinamik bir aktivitedir çünkü değişmektedir (Pearson ve Nelson, 2000).“Anlamak, algımızı ve yorumumuzu zaten bildiğimiz şeyle ilgili algılamak, yorumlamak ve ilişkilendirmektir.” (McLean, 2003)

İletişim Latince karşılığı “communico” kelimesidir ve “paylaşma, ortaklaşma” anlamına gelmektedir. İletişim “Communication” ya da “Kominikasyon” kelimelerinin karşılığı olarak dilimize girmiştir. İnsanların birbirleriyle duygu, düşünce, fikirlerini paylaşması, karşısındakine kendi ifadeleriyle geri dönüş (feedback) ile kendini ifade etmesi etkin bir iletişimin sonucudur. Etkili iletişim doğuştan gelen bir olgu değildir, öğrenilebilir ve geliştirilebilir.

İnsanların kendilerini ifade etmek için çıkardıkları sesler ve bu seslere eşlik eden jest, mimik, el hareketleri, mağara duvarlarına çizilen simgeler zamanla anlaşılır ve mantıklı

hal almaya başlamıştır. İletişim bu şekilde çeşitlenmiş, farklı coğrafyalarda farklı diller ortaya çıkmıştır. İletişimin barındırdığı kelimeler, duygular ve düşüncelerin belli sembollerle objeye dökülmesi ile yazı doğmuştur. İnsanın iletişimsiz yalnız kalacağını karşısındakini çözmek ve karşısındaki ile fikir alışverişi yapabilmesi için gösterdiği çabanın bir ürünüdür ve iletişimin hayatın her noktasında hayatın bir parçası olduğunun kanıtıdır. (Zıllıoğlu, 1993, s. 4)

İletişim yaşamımızla başlasa da zamanla çeşitlenen bir şeydir. Her gün kendimize yeni bir şey kattıkça iletişim gelişir. İletişimin; bilgilendirmek, yönlendirmek, etitmek, denetlemek, eğlendirmek, uyarmak, sorun çözmek, birleştirmek ve bütünleştirmek gibi misyonları vardır. İletişim varsayılan bu misyonları gerçekleştirirken bireysel ve toplumsal bağlamda bir güç ve denge oluşturur. (Gürbüz, 2005, s.16).

(TDK, 1983) ‘de iletişim “Duyguların, düşüncelerin veya bilgilerin televizyon, radyo, telefon, telgraf, gibi aygıtlardan yararlanarak her türlü yolla başkalarına aktarılması, yürütülen bilgi alışverişi, haberleşme” olarak tanımlanmaktadır.

İnsan iletişimi ortak özellikler veya değişik özelliklerde zaman ve mekân açısından kişilerin davranış ve tutumları doğrultusunda yapmış olduğu alışverişidir. (Dökmen, 2000, s. 94)İletişim ilk insanın doğumuyla başlayarak devam etmiştir. İletişimin temel yapı birimi insandır. (Alemdar, 2005, s. 11) İnsanın toplumda etkin bir yere sahip olması etkili bir iletişim kurarak bu sosyalleşme sürecine destek sağlamalıdır (Yılmaz, 2003, s. 5).

İletişim kurmadan hayat sürülmesinin olasılığı çok azdır. Yaşam boyunca zorunlu iletişime zaten maruz kalırız trafik ışıkları, bilgilendirme panoları, gazete vb araçlar iletişimin bir parçası olarak görülebilir. Hayatın her anında etkilişim içerisinde olan insan sürekli iletişim kurma ihtiyacı içerisinde. (Güngör, 2011, s. 37) ve insanın iletişimsiz varolamayacağının göstergesidir.

İnsanların iletişim sürecinde edindikleri bilgiler kişiden kişiye göre değişim gösterir çünkü insanlar kendi yaşamlarına ve edinmiş oldukları tecrübelerine göre bu bilgileri

kodlayarak kullanmaktadır. (Eren, 2010, s. 69). Kişinin içinde bulunduğu ortam ve koşulları anlamasının en önemli koşulu iletişimidir. (Bakan ve Büyükbeşe, 2004, s. 2). İletişim kişilerin duygu ve düşünceleri yaşantısındaki tüm konularda aktardığı bir süreçtir (Baltaş ve Baltaş, 2007,s. 26). İletişim alıcı ile gönderici arasındaki mesaj sürecini kapsamaktadır. İşletme açısından bakıldığında işletme hedefleri doğrultusunda gerçekleşen mesajları kapsamaktadır. (Genç, 2004, s. 322).

İletişim gönderici ile alıcı tarafından gerçekleştirilen bir süreçtir. Bu süreç içinde gönderici edinmiş olduğu bilgi birikimleri doğrultusunda mesajı kodlayarak gönderir alıcı da almış olduğu mesajı kendi bilgileri doğrultusunda biçimlendirerek anlam kazandırır. (Baltaş ve Baltaş, 2007, s. 27-29). Kaynağın kodlayarak gönderdiği mesajı alıcı kendi edinilmiş bilgileri doğrultusunda anlamlandırmaktadır. Burada mesajın kodunun yanlış açılması iletişimde kopmalara neden olacaktır. Mesajın yanlış kanal yoluyla gönderilmesi veya çevreden gelen gürültü faktöründe olumsuz yönde etki etmektedir.

(Bakan, 2011, s.139). İletişimde ortaya çıkabilecek kopmaları önlemek için verici ve alıcı arasındaki etkileşim güçlü, açık ve anlaşılır olmalı, yanlış anlaşılmaların önüne geçilmelidir. Vericinin amaçlarını; sorun çözmek, anlatmak, işbirliği sağlamak, disiplin altına almak, etkilemek, bilgi vermek, ikna etmek, farklı görüşleri açmak, değiştirmek, yön vermek, karşı koymak, örgütlemek, denetlemek, paylaşmak, haddini bildirmek veya aşıştırmak şeklinde sıralanırken; alıcının amaçlarını ise; anlamak, tartışmak, değerlendirmek, öğrenmek, işbirliği sağlamak, paylaşım sağlamak vb. şekilde sıralayabiliriz. (Baltaş ve Baltaş, 2007,s. 26-29).

Yönetimdeki bilgilerin netliğinden şüphe duyulmaması için örgütsel iletişimin temeli doğru bilgiye dayanmalıdır. (Genç, 2004, s. 323).

İletişim sürecinin etkin olarak gerçekleşebilmesi için kişiler arasındaki mesaj alışverişinin doğru iletişim araçları ile ve sistematik şekilde devam edebilmesi gerekir. Örneğin: Konuşma ve duyma engelli birine yazılı olarak iletişime geçmektense işaret dili kullanmak iletişimi güçlendiren unsur olacaktır. (Koçel, 2011, s. 522-523). Algı yönetiminde iletişim, sahip olduğu bu özellikler ile etkin olarak kullanılabilir. Çünkü iletişim, bireylerin dış dünya algısının oluşmasında en önemli faktörlerdendir.

1.2 İletişim Çeşitleri ve Modelleri

İletişimin türleri; “Yüzyüze” İletişim” ve “Yüzyüze” Olmayan İletişim” veya “Bireyler Arası İletişim” ve “Kitle İletişimi” olarak adlandırılabilir. Sözlü ve sözsüz jest, mimik, konferans yüz yüze iletişime örnektir. Mesajı alanine feedback yapması aynı anda olması mümkündür. Yüz yüze olmayan iletişimde mesajı alıp aynı anda cevap verme olanağı mümkün değildir. Bunun yanı sıra; kişinin jest mimiklerini göremediğimiz ve ses tonunu duymadığımız için ne kadar ciddi veya esprili iletişim kurduğunu anlama olasılığı azdır. Eski kitle iletişim araçlarına (posta, radyo, tv, yazılı basın ve sinema) örnek verilirken yeniçağdaki kitle iletişim araçlarının en büyüğü ve etkin kullanılanı internettir. (İçel, 1985, s. 5)

İletişimi etkili bir şekilde gerçekleştirebilmek için öncelikli olarak iletişim hangi kitle iletişim aracı ile gerçekleşecek bilinmelidir. Bunu takiben mesajın taşıyacağı özellikler saptanacaktır. Özellikleri belirlerken alıcının anlamlandırma kabiliyeti hesaplanmalı ve en uygun kanal yoluyla gönderilmelidir. (Yüksel, 1996, s. 149)

Süreç Engelleri; İletişim sürecinde her adım etkin ve iyi iletişim için gereklidir. Engellenen adımlar engeller haline gelir. Aşağıdaki durumları düşünün:

- Gönderici bariyeri. Yenilikçi bir düşünceye sahip yeni bir yönetici, eleştiriden duyduğu korku nedeniyle, baş komiser tarafından yönetilen bir toplantıda konuşamaz.
- Kodlama engeli. İspanyolca konuşan bir personel, çalışma koşullarıyla ilgili şikâyeti anlamak için İngilizce konuşan bir yönetici alamamaktadır.
- Orta bariyer. Çok üzgün bir ekip, duygularını yüz yüze aktarmak yerine lidere duygusal olarak yüklü bir mektup gönderir.
- Kod çözme bariyeri. Daha eski bir müdür, bir öğretmen adayına "aralıklı" olarak başvurduğunda genç bir bölüm başkanının ne anlama geldiğinden emin değildir.
- Alıcı bariyeri. Yıllık bütçenin hazırlanmasıyla meşgul olan bir okul yöneticisi, bir konuşmacının dikkatle dinlemediği için bir ifadeyi tekrar etmesini ister.
- Geri bildirim engeli. Bir toplantı sırasında, okul yöneticilerinin herhangi bir soru sormadaki başarısızlığı, denetçinin gerçek bir anlayış olup olmadığını merak etmesine neden olur.

İletişim karmaşık bir süreç olduğu için, ver-ve-alma süreci, döngüsünün herhangi bir yerinde arızalar, anlamının aktarılmasını engelleyebilir.(Fred C. Lunenburg s.4)

2. Kriminal İletişim Nedir?

Kriminal kişilerin çevresi ile oluşturduğu iletişime denir. Burada temel hedef; kriminal mesajın verilmesi, eylem zeminini oluşturmak ve yaymaktır. Kriminal iletişim süreci geleneksel iletişim sürecinden farklıdır. Kriminal kişiler her türlü teknoloji ve inovasyondan yararlanabilirler ve her kriminal alanın kendine ait iletişim biçimi vardır.

Kriminal iletişim proaktif bir yapıya sahiptir. Legal iletişim süreçlerinde yer alabilir ve onları dönüştürebilir. İletişim kanallarında oluşan inovasyonu yakından takip eder. Kriminal iletişimde suça göre jargon kullanılır. Kriminal İletişimde kullanılan araçların güvenlik düzeylerinin üst düzeyde olması istenir ve iz bırakmayan teknoloji ve uygulamalar tercih edilir ve verilmek istenen mesajlar kısa tutulur. Kriminal iletişimi kullananlar güvenlik güçlerinden daha hızlı ve etkin olarak iletişim teknolojilerini kullanır. (ERASLAN, 2019)

2.1. Kriminal İletişim Özellikleri

Klasik İletişim Teorisine Göre Kriminal İletişim Süreci farklıdır. Kriminal İletişim Sürecinde Kodlama, iletişim biçimi, kodun açılması, alıcı, geri bildirim ve kaynak vardır.

Terörizm vahşi bir iletişim stratejisidir. Bir gönderici (terörist), bir kodlayıcı (kurban) ve bir alıcı (halk) bulunmaktadır. Şiddet terör eylemi olmak için şahide ihtiyaç duymaktadır. Terörist davranışın doğası, gaddarlığı, yeri ve kurbanın kimliği mesajın gücünü arttıran unsurlardır (Bilir, 2009 s, 83). Kriminal suç işleyen kişiler kendini ve işlenen suçu saklama eğilimi gösterirken, terör örgütleri gerçekleştirdikleri eylemleri olabildiğince geniş ölçekte duyurmaya çalışmaktadır. Gerçekleşen terör saldırılarının ardından örgütler eylemleri üstlenmekte ve şiddet yoluyla karar alıcılara mesaj

vermektedir. Örgütler siyasi amaçlarla, karar vericiler üzerinde baskı kurmaya yönelik olarak gerçekleştirdikleri eylemlerin kamuoyuna yaydığı korku kadar güçlüdür. Bu nedenle terör örgütleri bir anlamda medyada yer aldıkları ölçüde görünür ve etki sahibi olabilmektedir. . (ERASLAN, 2019)

2.1.1 Terör Örgütlerinin Haberleşme Alanları

-Dumanla – Ateşle Haberleşme Yöntemi

Terör örgütleri Kendi aralarında belirledikleri şifreler ile yanan ateşin üzerine örtü tutarak karşı tarafa duman göndererek haber vermekte ve bu dumanın sıklığına göre acil durum olmadığını karşı taraf anlayabilmektedir. Örgüt üyeleri buna göre de yardıma gidiyor silah ve mühimmat desteği sağlamaktadır.

Resim 2.1.1.1 Dumanla – Ateşle Haberleşme Yöntemi

-Posta Güvercinleri Haberleşme Yöntemi

Terör örgütleri yine eğitilen güvercinler sayesinde karşı taraf ile iletişim kurmuştur. Güvercinin ayağına bağlanan not ve gagasına konulan zarf ile haberleşme sağlanmaktadır.

Resim 2.1.1.2 Posta Güvercinleri Haberleşme Yöntemi

-Ulak ile Haberleşme Yöntemi

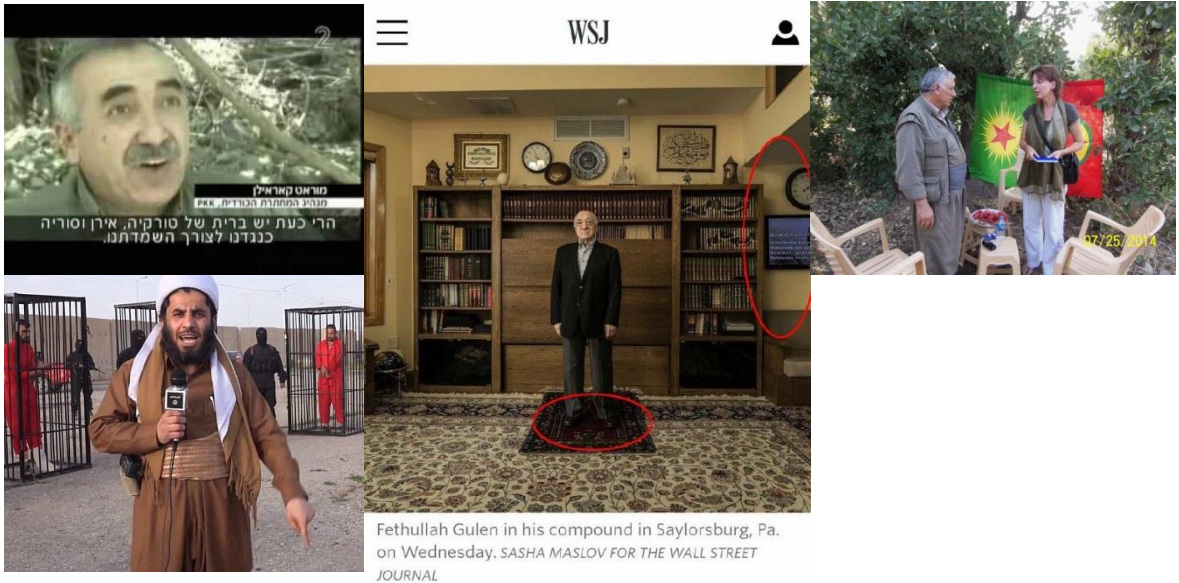
Söylenenleri veya yazılanları hızlı bir şekilde karşı tarafa ulaştırılmasını sağlayan ulaklar törör örgütü üyeleri için en gizlisidir. Örgütün üst düzey yöneticileri kırsal alandaki gizli bilgilerini birbirlerine bu şekilde ulaştırmaktadır.

Resim 2.1.1.3 Ulak ile Haberleşme Yöntemi

-Gazete, Dergi, Radyo ve Televizyon Haberleşme Yöntemi

Örgüt üyeleri yurt içi ve yurtdışı gazete ve dergilerde yayınladıkları makaleler, Radyo ve Televizyonda yaymış oldukları haberler, röportajlar ile şifreli bilgiler vermekte, birbirleri ile haberleşmektedir.

Resim 2.1.1.4 Gazete, Dergi, Radyo ve Televizyon Haberleşme Yöntem

-Telefon Uygulamaları

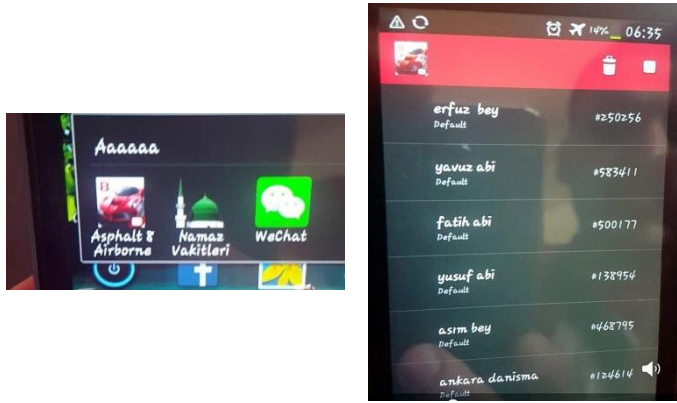
FETÖ'nün TSK içerisindeki kripto üyeleri, örgüt içi evlilikleri için katalogdan seçerek, bu seçtikleri kişilerle 'tictoc' programını kullanarak birbiri ile haberleşmişlerdir. Bugüne kadar ortaya çıkarılan haberleşme programları şu şekilde; ByLock, Eagle, Tango, Kakao Talk ve Falcon dur.

"ByLock" Gizli haberleşme programı üzerinden iletişim kurdukları bilinen örgüt üyelerinin belirttikleri ifadelerde birbirleri ile halen iletişim halinde olduklarını, örgüt üyeleri ile internet ve mobile üzerinden "ooVoo" programından iletişim kurduklarını belirtmiştir.

Örgüt internet üzerinden görüntülü ve sesli görüşmeler sağlayarak iletişim ağlarını güçlendirmeyi planlamıştır. Yapmış oldukları gizli çalışmaları ve bilgileri bu telefon uygulamaları ile paylaşarak gizliliği korumayı amaçlamışlardır.

15 Temmuz darbe girişimi öncesinden kullanılan By Lock programı ile bir çok programda deşifre edilmiş ve Emniyet tarafından incelemeye alınmıştır.

Asphalt 8 (Oyun) veya başka bir uygulama Görünümlü Sohbet Programı

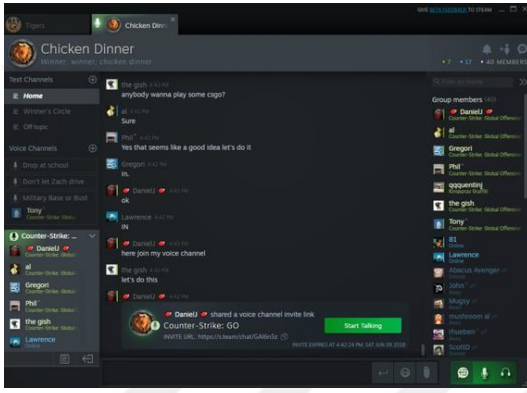
Resim 2.1.1.5 Telefon Uygulamaları Haberleşme Yöntemi

Teröristlerin, birisi ile iletişime geçmek istediklerinde isimlerin yanında yer alan bu kodu girmeleri gerektiği belirtiliyor.

-Oyun içi HaberleŖme Yöntemi

Terör örgütünün oyunlarla örgüt mensuplarına talimatlarını vermeye baŖladığı ortaya çıkmıştır. Terör örgütü yöneticileri Mobil ve bilgisayar oyunlarınının chat grupları kurarak talimat verdikleri ve aldıkları, oyun içerisinde bulunan yer-bölge seçme bölümünde yer tespiti yaptıkları tespit edilmiştir.

Örgüt oyun içi ve dıŖında iletişim kurmuş. Üyeler birbirlerini favorilere ekleyerek ve ya onları gruplara ve oyunlara göre kanallara ayırarak istediği zamanda rahatlıkla ulaşabilmiştir.

Terör örgütü mensuplarının bu şekilde faaliyet gösterdikleri alanlarda görevli güvenlik kuvveti personeliyle, yine oyun içerisinde bulunan sohbet sekmesi üzerinde ilk önce oyun amaçlı irtibat kurdukları, daha sonra personel bilgileri, hangi kurumda çalıştıkları ve bu kurum ile ilgili istihbari bilgi almaya çalıştıkları saptanmıştır.

Resim 2.1.1.6 Oyun içi HaberleŖme Yöntemi

-Sosyal medya haberleşme Yöntemi

Terör örgütleri Facebook, Twitter, Whatsapp, Youtube Instagram, Foursquare, Pinterest, Tagged, Netlog, Bloggeri WordPress, Google+, Wechat, LinkedIn, QQ (Tencent), Qzone, gibi sosyal medya sitelerinden anlık olarak paylaşımlarını yapabilmektedir. Gerçekleştirmiş oldukları eylemleri sosyal medya platformlarına (video ve resim) yükleyerek kendi örgütlerinin bilinirliğini ve tanınırlığını hedeflemiştir. Örgüt bu paylaşımları ile birbirlerine gizli mesajlar vererek iletişim halinde olmuşlardır.

Örgüt üyeleri aynı zamanda sosyal medyanın yorumlar kısmında veya dm yolu ile birbirleri ile yazışarak haberleşmektedir. Buldukları yerin veya eylemi gerçekleştirecekleri yerin konum bilgilerini paylaşarak örgütlenme sağlamışlardır.

2.2 Sosyal Medyanın Tanımı ve Özellikleri

Teknolojinin hızla geliştiği son dönemler de adından sıkça söz edilen, üzerine çeşitli araştırmalar yapılan ‘sosyal medya’ geniş kitlelerin ilgi odağı olmuştur. Web 2,0’ın ortaya çıkması ile sosyal medya kavramı gelişmeye başlamıştır. Bu sebeple bu kavramlar birbirlerinin yerlerine kullanılabilir; çevrimiçi uygulamaları Web 2,0 ile, bu uygulamaların sosyal yönlerini ise sosyal medya kavramı ile ifade etmek mümkündür. (E. and Fountain, 2008, s. 232) Yani Web 2,0 için teknik boyutunu, sosyal medya ise sosyal boyutunu ifade etmektedir. (E. and Fountain, 2008, s. 231-244)

Kullanıcıların düşüncelerini ve sosyal hayatlarında davranışlarını paylaştıklarını internet sitesidir. İnsanlar kendi özel ilgi ve hobilerine göre bilgi paylaşımlarında bulunur. (Evans, 2008) Sosyal medya da tüm içerik üretimi kullanıcı hesapları tarafından oluşmakta ve birbirleriyle iletişim kurabilmektedirler.

Kitle iletişim araçlarının gelişimiyle birlikte son yıllarda interaktif iletişim bir ihtiyaç boyutunda el alınmasıyla sosyal medyanın önemi artmıştır. İnsanlar zaman ve mekân sınırlandırması olmadan ilgi duydukları alanlarda ortak paydada paylaşım içerisinde olmuşlardır. Gelişen teknolojiyle birlikte metin görsel video ses dosyaları hatta canlı yayımlarla yeni bir soluk kazanarak toplumun ihtiyaçlarında cevap vermiştir. (Vural, Z. B. Akıncı, ve M. BAT, 2010, s. 3348-3382)

Sosyal medya; zamansızlık ve mekânsızlık kavramlarını içinde barındıran, paylaşımın, tartışmanın ve diyalogların olduğu bir iletişim şeklidir. Sosyal medyanın tabanında ‘iletişim’ ve ‘paylaşım’ kavramları yatar. Sosyal medya paylaşımları bize sunarken sözcükleri görselleri ve ses dosyalarını bütünleşik bir şekilde alıcıya sunar. Sosyal medyanın; bloglar, mikrobloglar, sosyal imlemeler, podcastler, wikiler ve video paylaşım gibi çeşitli formlarla karşımıza çıkması sosyal medya ile ilgili birçok tanımın yapılabileceğini göstermektedir.

Sosyal medya bir nevi çevrimiçi medyanın yeni türlerinden oluşmaktadır. Sosyal medya ile ilgili birçok çalışması bulunan Michael Frunchter, sosyal medyayı 5 C ile

açıklamaktadır. (Frunchter, 2009 s.40)'a göre sosyal medya; 5 C; conversation (sohbet), commenting (yorumlamak), contribution (katkı), community (topluluk) ve collaboration (işbirliğidir)'dir. Conversation, sosyal medyanın karşılıklı iletişime yani çift yönlü iletişime dayalı olduğunu; Commenting, sosyal medya paylaşımlarının eleştiri ve yoruma açık olduğunu; Contribution, tıpkı hayatımızdaki gibi katkı sağlayabilme özelliğinin olduğunu; Community, hayatımızın her alanında topluluk içinde yaşama ve paylaşımaya duyulan gereklilik gibi sosyal medyada da bu gereksinime ihtiyaç duyulduğunu; son olarak Collaboration ise, sosyal medyanın işbirliği ile varlığını sürdürebileceğini ifade etmektedir. Aslında tüm bunlar sosyal medyanın ne denli yoğun bir içeriğe ve zenginliğe sahip olduğunun kanıtıdır.

Lietsala ve Sirkkunen de sosyal medya portallarının özelliklerini şu şekilde belirtmektedir. Etkileşime dayalı İçerik paylaşımı için uygun platform olan sosyal medya katılımcılara ait kişisel hesapların olması içeriklerinin kullanıcılar tarafından oluşturuluyor, paylaşılıyor ve tartışılıyor olması, paylaşımaya açık ve tüm içeriklerin tüm alıcılara bağlantılı olması kitleleri bu mecrada birleştirmiştir.

Sosyal medya sadece bir tek araç değil aksine birden fazla platformda etkin bir şekilde yer almaktadır. Örneğin facebook, twitter instagram, pinterest, snapchat ve birçok uygulamayla devam etmektedir. (Bostancı, 2010)

Sosyal medyayı önemli kılan özelliklerden bir tanesi de toplumun davranışlarını etkilemesidir (Kirschenbaum, 2004, s.100). Yani sosyal medya diğer insanların davranışlarını etkileme de bazı avantajlara sahiptir (Gilbert ve Karahalios, 2009,s. 5). Sosyal medyanın etkisinin ve gelişiminin hızlıca olması, bu avantajları açıklamayı zorlaştırmaktadır.

Sosyal medya platformları insanlara, arzu ettikleri tüm mecralar ile iletişim kurma imkânı sağlamaktadır. Bu sebeple, söz konusu platformların etki alanını önceden tespiti mümkün değildir. Sosyal medya ile bilgi alıcıya daha hızlı ulaşmaktadır. Sosyal medya ile bireyler kişisel görüşlerini çok kısa bir zaman diliminde tüm dünyaya ulaştırma ve kitleleri etkileme imkânına sahiplerdir. (Koçak, 2012, s. 33)

Sosyal medya ortamlarının ortak özelliklerini şu başlıklar altında inceleyebiliriz:

- **Erişilebilirlik:** Sosyal medya platformlarına erişim için zaman ve mekan sınırlaması olmadığı gibi programlanabilme, mobil cihazlara uyumlu yapısı ve eposta ile güncellenebiliyor olması inovasyona ayak uydurabilirlik açısından oldukça önemlidir.

-Programlanabilirlik: Her platformun kendine özgü bir uygulama geliştirme ara yüzü vardır ve bu sayede kullanıcıya kullanımı geliştirici ek fonksiyonlar sunulmaktadır.

-**Ölçeklenebilirlik:** Genellikle binlerle ifade edilen bu araçların kullanıcı sayısı milyonlarla ifade edilse de baştan itibaren birçok yeni nesil teknolojiyi kullanarak kitlelere hizmet verebilecek kapasiteye ulaşmışlardır.

-**Dinamik:** Sosyal medyanın diğer bir önemli özelliği ise; akışkan, dinamik ve sürekli güncelleniyor olmasıdır. Takip ettiğimiz bir blogun muhakkak güncellenme sıklığı oluyordur. Takip edilen blog sayılarının her geçen gün hızla artmasının bir sonucu olarak, sosyal medya hızla akan ırmak haline gelmektedir. Bu bağlamda sosyal medyanın dinamik yapısı öne plana çıkmaktadır. (Bayburtlu, 2009)

Sosyal medya üzerinden magazinleştirme ise; sosyal ağlarda dolaşıma sokulan mesaj, görüntü ya da iletiler ile önemli bir olay, kavram ya da durumun sığ, basit ve popüler konular halinde anlamlandırılmadan tüketirilmesi. Özellikle toplumun magazinelle düşünmeye olan yatkınlığı, gündelik düşünme ve kavramsallaştırma düzeyi, sosyal medya kullanım amacı, magazinleştirme yolu ile algı yönetimi süreçlerine sokulan konu ile ilgili bilgi ve idrak düzeyi bu tekniğin etkisini azaltır ya da artırır. Elbette magazinleştirme sürecinde kullanılan, söylem ve etki yaratacak ifadeler de bu süreçte önemlidir.

Sosyal medya toplumsal, politik, kültürel ya da herhangi bir alandaki bir olay ya da durumu magazinleştirme için çok idealdir. Caps adı verilen fotoğraflar, komik videolar, montaj ses ya da görüntüler ile süreç kolayca sulandırılabilen ve böylece asıl zemininden uzaklaştırılabilmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

2. Propaganda

2.1. Propaganda Nedir?

Propaganda hedef kitleye aktarılmak istenilen düşünceyi yazılı, sözlü veya sözsüz olarak ifade eden eylemlerin bütünüdür. Meydan Larousse ise; “bir düşünce inancı, öğreti ve benzerini başkalarına anlatmak, tanıtmak ve benimsetmek amacını güden; söz, yazı vb. iletişim araçları ile gerçekleştirilen eylem” olarak Türk Dil Kurumu sözlüğüne göre belirtilmiştir.

Propaganda, hedeflenmiş bir amaca ulaşmak için önceden tasarlanarak gerçekleştirilen bir iletişim eylemidir. Propaganda, bireylerin algılarını ve somut haliyle davranışlarını yönlendirmek ve etkilemek için yapılmaktadır. Bahçıvanın taze bir bitkinin filizlerini yeni bitkiler üretmek için toprağa dikmesi anlamına gelen “propagare” sözcüğünden türeyen propaganda, öz olarak hedeflenen düşünceleri yeşertmek veya yaymak olarak tanımlanmaktadır. Günümüzdeki kullanımı ile propaganda, düşünceyi yönlendirmeye, ikna etmeye yönelik bir kapsamdadır. (Bektaş, 2002)

Propaganda sözcüğü, 18nci yüzyılda genel kullanıma girinceye kadar hep kilise tarafından kullanıldı. Daha sonralarda ise, bu kurumdan çeşitli devrimlerin gerçekleştirilmesinde temel olarak faydalandığı görülmüştür. Aslında, araştırmacıların belirttiği gibi, siyasal propaganda gerçek anlamıyla Fransız Devriminden sonra başlamıştır. İlk propaganda söylevleri, il propaganda görevlileri Domenach’ın işaret ettiği gibi devrim komite, kulüp ve meclislerinden çıkmışlardı. İlk propaganda savaşına ve ilk savaş propagandasına bunlar girişmişti. (Bektaş, 2002)

Günümüzde kullanılış şekliyle propaganda, düşünce ve görüşlerin geniş çevrelere yaygınlaştırılması işlemini ifade etmektedir. Belirli bir siyasi fikri empoze etmek, politik kışkırtma gibi çeşitli siyasi konularda halk üzerindeki etkisiyle kitleleri yönlendirmek ve tüm bu işlemleri gerçekleştirirken de kitle iletişim araçlarını ve

iletişim tekniklerini yoğun şekilde kullanmaktadır (Ker, 1998, s. 265-284)

Ait olduğumuz düşünce davranış ya da tutumu hedef kitleye en iyi biçimde özümsetmek amacıyla gerçekleşen aktivitelerdir. Propagandanın gerçekleşebilmesi için var olan inançlı düşünceyi ve ait olan davranış tutumunu değiştirmek gerekmektedir. Bu doğrultuda karşıt görüşü iyi belirlemek ve bu belirlenen görüş tarafından etki yaratmak amaçlanmıştır.¹

Qualter'e göre propaganda, propagandacıya yakıştırılacak eylem ve edimlerin hepsini kapsayan ve bunun dışındaki her şeyi dışarıda tutan bir tanımlamayla; bireysel ya da bir gruba mensup kişilerin karşılaşacakları tepkilerin kendi amaçları ile uyuşan tepkiler şeklinde olacağını umarak giriştikleri bir iletişim faaliyetidir. Propaganda, Lasswell ile Blumenstock'a göre; sembollerin kullanımıyla kişilerin tutumunun kontrol altına alınmasını ifade etmektedir. (Silverman, 2011)

Propaganda, özünde az sayıdaki bireyin, kitlelere erişme çabasıdır ve bunda kitle iletişim araçları büyük rol sahibidir. Bu bağlamda propaganda ile zenginlik vaad edilmesi, Şiddet kullanımına yönelik tehditte bulunulması veya birilerine uygulanan eziyet ve işkencelere dikkat çekilmemesi olasıdır. Ancak propagandacının bunlardan hiçbirini için ortam hazırlaması ve hedeflediği tutum ile davranışlar için zor kullanması söz konusu değildir. (Qualter, 1992, s. 280-281)

Bununla birlikte yumuşak güç, diğerlerinin tercihlerini belirleme yeteneği üzerine kuruludur. (Joseph Nye, 2004, s. 5) Böylelikle propaganda, sert gücün zorlayıcılığından uzak hedef kitleleri cezbederek dolaylı da olsa hedeflenen tutum ve algıyı oluşturma çabasına yöneliktir. Kitle iletişim araçları teknolojisinin gelişip kitlelerin erişimine açık bugünkü hale gelmesiyle haber, kişilerin, kitlelerin, toplumların hayatlarının bir parçası; toplumdaki gelişmelerin bir kaydı konumuna gelmiştir. (Bennet, s. 13) Bugünkü kullanımı ile haber, toplumların güncesi olarak değerlendirilmektedir.

Haberde kullanılan söylem, haberin içeriğindeki öğelerin, olaylar dönüşümünün ve

¹ http://www.sevde.de/islam_Ans/P/10.htm erişim 25 şubat 2018

zaman dizgesinin aktarımı haberde propaganda için uygun ortamı oluşturmakla birlikte, bu haberlerin kitlelere aktarılması için kullanılan medya ortamlarının kendisi de birer propaganda unsurudur. Bununla birlikte bir iletinin kitle iletişim araçları vasıtası ile aynı anda, geniş kitlelere ulaşması, propagandanın etkinliği ve uygulanmasının kolaylığı açısından önemlidir. Bunu sağlayan Sramscici kültürel ve teknolojik hegemonya böylelikle oluşmakta, sistem bunun üzerinden var olmakta ve kitleler bu teknolojiye erişip içerikleri bunlar üzerinden edinmeleri için ikna oldukça, sistemin gücü pekişmektedir

2.2. Propagandanın Terör Örgütleri için Önemi

Terörizmin propagandası hem devletlerin iç hukuklarında, hem de uluslararası hukukta yasaklanan bir eylemdir. Terörizm ve propaganda, destekçi kazanmak için belli bir dinleyici kitlesini etkilemesi yönleriyle benzer özellikleri haizdirler. Ancak, terörün korku ve tereddüt ortamı yaratma dahil olmak üzere olumsuz amaçları olmasına karşın propaganda, politikadan ticarete kadar akla gelebilecek her türlü amaca hizmet edebilmektedir. Terörizm, propagandadan çok farklı amaçlara da sahip olmakla beraber bu iki kavram arasında çok sıkı bir bağ vardır. Bu sebeple terörizmin, propagandanın bir alt türü olarak kabul eden görüşler mevcuttur. (Tugwell, 1987, s. 409)

Terörizmin propagandasını, buna bağlı olarak Terörle Mücadele Kanunu'nda düzenlenen ve bugün yürürlükte olmayan bölücü propaganda suçunu ve günümüze kadar birçok kez değiştirilen ve sürekli eleştiri alan inceleme konumuz terör örgütünün propagandasını anlayabilmemiz için terörizm ve propaganda kavramlarının bilinmesi kanaatimizce önemlidir

Propaganda genel tanımıyla, kitlelerin görüş ve davranışını, bireylerin belirli bir bakış ve tutumunu anlayacakları sağlayacak şekli ile etkileme çabasıdır. (İnceoğlu, Metin, 1985, s. 65) Propaganda en kısa anlamı ile, simgelerin ve sembollerin, kişilerin ve toplumların dinlerini, tutumlarını ya da yapmak istediklerini etkileme yönünü ifade etmektedir.

Bu konudaki ilk kapsamlı çalışmayı, “Propaganda Tecnique In The World War I” isimli eserinde Harold D. Laswell gerçekleştirmiştir. Propaganda; Laswel’in anlatımı ile, “anamlı sembollerin veya öykülerin, söylenti, haber, resim ve toplumsal iletişimin diğer biçimleriyle fikilrelerin ve bakış açılarının denetimini” ifade etmektedir.(Bektaş, 2002, s. 20).

Propaganda hakkında araştırmalar ile bilinen (Qualter, 1992, s. 255-308) göre ise propaganda “bir kişinin ve kitlenin başka kişilerin veya kitlelerin tutumlarını belirleyerek değiştirmek, düzen altına almak ve biçimlendirmek için haberleşme araçlarından yararlanarak ve bu kişilerin yada toplumların belirli bir olay yada düşüncedeki tepkilerinin kendi fikilereine uygun düşünceler şeklinde olacağını düşünerek giriştikleri bilinçli faaliyettir.

Jacques Ellul propagandayı şu şekilde tanımlamaktadır. “bir bieyin aktif ya da pasif bir biçimde kendi eylemine katılmasını sağlama düşüncesi ile yapılanmış bir toplumun kullandığı yöntemler bütünüdür.” (İnceoğlu, Metin, 1985, s. 72) Burada propagandanın fikileri değiştirmekten çok; bireylerin aktif veya pasif eylemlere katılmalarını sağlamayı amaçlamasıdır (Gürgen, 1990, s. 137). Belirtilen bu vurgu ile Ellul’un tanımı terör örgütlerinin yaptığı propaganda faaliyetleriyle uyumlu hale gelmektedir.

2.3. Terör Örgütünün İnternet Yoluyla Yürüttüğü Propaganda

Günümüzde İnternet, gittikçe hızlanan ve yaygınlaşan büyük bir iletişim ve haberleşme aracıdır. Sıklıkla yenilenebilmesi, adli takibinin diğer iletişim mecralarına göre zor, düşük olması ve az maliyetli yayın yapma fırsatı olan internet, terör örgütleri için büyük bir propaganda kaynağıdır. (Urlu, 2008, s. 133)El Kaide başta olmak üzere, bütün terör örgütleri birden fazla web sitesine sahiptir (Weimann, G., 2006)

Terörist gruplarınının internet üzeirinden bilinirlik kazanmaya başlaması 1990’ların sonlarına doğru gerçekleşmiştir. İlk zamamanlarda bölücü terörist grupların internete olan ilgisi fazla önemsenmemişir. (Weimann, G., 2006, s. 25)Terör örgütlerinin internet

üzerinden aktif olma ve yürüttüğü propaganda ve 11 Eylül 2001 yılında ikiz kulelere yapılan terör saldırısından sonra olmuştur. (Conway, 2007, s. 23-33)

Terör Örgütleri'nin terör faaliyetlerinde de internet siteleri ve sosyal medyada çok büyük bir rol almaktadır. Günümüzde internet üzerinden Terör yanlısı yayın yapan yüzlerce web sitesi bulunmaktadır. Örgütün tüm sembol ve sloganın sıkça kullanıldığı bu internet siteleri üzerinden daha çok kendilerine yasal ve akademik bir görünüm verme gayreti içindedirler (Urlu, 2008, s.133) Terör örgütlerinin bu sitelerinde pek çok makale, resim, fotoğraf vb. görmek mümkündür. www.kurdtube.com PKK'nın internet üzerinden yaptığı ilk video paylaşım sitesidir Örgüt ilk internet radyosu Radyo X-Denge Azadiyi Haziran 2007'de yapmıştır. Ekim 2007'de; internet üzerinden yayın yapmış ve dağlarda çekilmiş görüntüleri ilk "gerilla televizyonu"olarak burda yayınlamıştır. Bu kanal 15 Ağustos 2008'de yayına başlamıştır. Terör örgütü bu faaliyetleri ile hedef kitesini genişleterek daha çok taraftar elde etmeyi amaçlamaktadır. Yine örgüt bu yayınları ile mevcut militanlarını ideolojik olarak beslemeyi hedeflemektedir. Örgüt sesli ve görüntülü sohbet programı "Paltalk"u kullanarak militanlarına faaliyetleri hakkında bilgi vermekte hem de psikolojik harekât uygulamaktadır. "Siyaset Meydanı", "İlkeli Sohbet Platformu" gibi masum adlar kullanarak Türkiye Cumhuriyeti'ne ağır hakaretler etmektedirler. (Weimann, G., 2006)

Modern teröristler kitle iletişim araçlarını propaganda aracı olarak kullanmaktadır. Kitlelere korku aşılama, kamuoyunu polarize etmek, el altından yapılan röportajlarla tanınırlık kazanmak, manifestolarını yayınlama talebi, hükümeti aşırı tepki vermeye itme, yanlış ve yanıltıcı bilgiler yaymak, gazetecilere saldırarak medyanın dikkatini çekmek, bedava tanıtım fırsatından yararlanmak, rehine bulundurarak devletin itibarını sarsmak, medyayı kullanarak başka ülkelerdeki yoldaşlarına, dava arkadaşlarına mesaj ulaştırmak, halkı meşru hükümete karşı tahrik etmek, terörist grupların moralini artırmak, adaletsizliğe karşı savaşıyoruz mesajı vererek Robin Hood imajı kazanmak, terörle mücadelede yürütülen stratejileri öğrenmek, gelecekteki muhtemel kurbanları tanımlamak, medyayı herşeye gücü yeten, güçlü mesajı vermek amacıyla abartılı şekilde kullanmak (Poland, 2004, s.72)

2.4. Terör Örgütlerinin Yandaş Kazanmak İçin Kullandıkları Yöntemler

Terör örgütlerinin, eleman kazanma faaliyetlerini sürdürürken, en çok dikkat ettikleri faktör gizlilik ve güvenlidir (Weimann, G, 2006, s. 24) Dolayısıyla meskûn mahallerde, propaganda ve yandaş kazanmak için kurdukları örgütsel yapılarda "hücre tipi" yapılanmayı tercih ederler (Çınar, 1997, s. 87) Hücrelerden bir tanesi ifşa olduğu zaman, diğer hücrelerin güvenli bir şekilde faaliyetlerine devam edebilmesi, göz ardı edilemez bir ilkedir. Fakat bu hücrelerin kurulması, yönetilmesi, eğitilmesi, faaliyetlerinin koordine edilmesi, hücreler arası ve hiyerarşik iletişimin sağlanması çok dikkatli, ayrıntılı bir planlamayı ve uzun bir zamanı gerektirmektedir (Altuğ, 1995, s. 56) Kurulan bu yapılanma ile erişilmesi planlanan kitlenin büyüklüğü de bir o kadar dar olacaktır ki; maliyet ve zaman tabanlı bir etkinlik analizi yapılırsa, sosyal medyanın terör örgütlerine sağlayacağı avantajların, klasik örgütlenme faaliyetlerinin getirilerini kolaylıkla gölgeleyebileceği değerlendirilmektedir.

Terör örgütlerine katılım ve eleman temin faaliyetleri nedensel açıdan incelendiğinde, genel olarak şu sosyal faktörler ön plana çıkmaktadır (Özeren & Sözer, 2012, s. 63)

- (1) Arkadaşlık ilişkisi nedeni ile örgüte katılım,
 - (a) Gönül ilişkisi, (b) Okul arkadaşlığı, (c) Yurt ve ev arkadaşlığı vb.,
- (2) Sosyal ve kültürel faaliyetler nedeni ile örgüte katılım,
 - (a) Dernekler, (b) Siyasi örgütler, gençlik kolları, (c) Sivil toplum örgütleri, (ç) Gönüllü yardım grupları vb.
- (3) Kaçırılarak terör örgütlerine katılım,
- (4) Akraba ilişkisi nedeniyle terör örgütlerine katılım,
- (5) Etnik köken nedeniyle terör örgütlerine katılım,
- (6) Kendi isteği ile terör örgütlerine katılım.

Terör örgütlerinin uygulayacağı propaganda çalışmaları, kurulan arkadaşlık ilişkileri,

sosyal ve kültürel faaliyetler; etnik köken ve bireysel rıza nedenleri ile örgüte katılım sağlama potansiyeli olan insanlar üzerinde etki sağlayacaktır. Bunun sebebi, propagandanın ancak karşılıklı iletişim ile hızlı ve etkili bir sonuç vermesidir (Qualter,1980, s 63). Pek çok terör örgütü elemanlarının yüz yüze iletişime geçmesi ile propagandasını yapmaktadır. Gelişen istihbarat ve kolluk imkânları, yüz yüze kurulan ilişkilerin tespit edilme ihtimalini daha da artırmıştır (Weimann, G., 2006, s. 35)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. Algı

3.1. Algı Nedir?

Algı kavramının çözümlenmesinde en önemli öge “duyum”dur. Duyum, bireyin çevresinden duyu organları ile (görme, dokunma, duyma, tatma, koklama) elde ettiklerini beyne iletmesidir. Algılama ise duyuların örgütlenerek bir anlam ifade etmesidir. Duyular herkes tarafından farklı yorumlanacağı gibi; aynı kişi, aynı uyarıcılara değişik bakış açısı geliştirip, bunları farklı biçimlerde anlamlandırabilirler.

Bu bağlamda algı beyne iletilen duyuların kişinin geçmiş yaşantıları, deneyimleri ve tecrübeleri ile şekillenmesidir. Birçok bilim dalının da kullandığı algı kavramında, duyular yorumlayarak anlamlı hâle getirme, bilginin alınması, yorumlanması, seçilmesi ve düzenlenmesi; anlıkta uyandırdığı izlenim, nesne, olay ve durumlara karşı verilen tepki; duyu organımızda tepki uyandıran enerji, nesne ve olaylara anlam verme; gelen duyularını seçme, bazılarını görmezden gelme, bazılarını güçlendirme, boşlukları doldurma ve beklentilere göre anlam yükleme süreçleri yer almaktadır.

Algı yönetimi kurumsal temel yapıda hedef kitlelere birden fazla etki bağında hitap ederek kullanılmaya başlamıştır. Asıl amaç; ikna etme ve satın aldırma. Eskidende sıkça kullanılmış bir yöntemdir. (Öksüz, 2013, s. 12-15)Siyasi propagandalarda ve siyasi arenada çokta kullanılan bir yöntem olmuştur

Algının sözlük anlamı; bir şeye dikkati yönelterek o şeyin bilincine varma, idrak (Türk Dil Kurumu [TDK] Sözlüğü, 2009). Algı kelimesi almak kökünden türetilerek türkçeye çevirilmiş bir sözcüktür. Algılama süreci birayın tüm duyu organlarını kullanarak gerçekleştirdiği bir süreçtir. Her insanın olaya bakış açısının farklı olması sebebiyle algılamada farklılıklar yaratacağı için sürekli kontrol altında yer alması gerekmektedir.

Bütün duyu organlarımızı ele geçiren bir sistemdir. Aynı andan birden fazla duyu organımızı harekete geçirme özelliğine sahiptir. Üzerinde kurduğu etki ile duyma engelli birinin tat alma özelliğine de etki ederek harekete geçirebilir. (İnceoğlu, Tutum Algı İletişim, 2011, s. 87)

Algı bilinç altımızda şekil aldığını için her kişide aynı etkiyi yaratmaz kişiden kişiye farklılık gösterir. Algı ile üzerimizdeki etkileri psikolojik ya da sosyal olsun insanlar üzerinde fiziksel olarak etki yaratır. (Ronnie, L., Johansson, M. and Xiong N, 2003, s. 231-234) Algılama sadece fizyolojik bir hadise değil, aynı zamanda, bireyin inançları, tavırları, kişilik özellikleri ve benzeri etkenlerle oluşan öznel bir yorumdur (Kınacı, 2011, s. 39)

Genel tanımlamadan bahsedecek olursak eğer algı istemiş olduğumuz doğrultuda tutum ve davranış ve düşünce temmelerini değiştirme ve farklılaşmadır. Geniş kaynaklarımızda da hemen hemen aynı doğrultuda bilgilerle bulunmaktadır. Algı konusu kısa bir konu gibi gözüksede insan yapısının tüm alanlarında (fizyolojik, ruhsal) etkisini göstermektedir. (Bıçakçı, 2011)

Algı yönetiminin en kısa tanımı; bireyi ya da toplulukları hedef alanın istediği şekilde düşünmeye ikna etmek için etki altına almaktır (Özdağ, 2015). Algı; duyu organlarımız tarafından taşınan duyu verileri örgütleyip yorumlamak şeklinde tanımlanmıştır. (Bakan, İ. & Kefe, İ., 2012, s. 19-34) Algı; iç ya da uyarıcıları duyu organları yoluyla ya da hisleriyle almasıyla başlayan ve bu uyarıcıların farkına varılmasını, tanınmasını, idrak edilmesini ve tanımlanmasını sağlayan fiziksel, nörolojik ve bilişsel süreçlerin tamamıdır (Türk, 2014, s. 50) Algı; iç algılar (zihinsel algılar), dış algılar (tecrübeye dayanan algılar) ve final algı olmak üzere üçe ayrılmaktadır. İç algılar; duyu organlarımız yoluyla elde edemediğimiz his, sezgi ve öngörüye dayalı algılardır. Dış algılar ise dış dünyadaki uyarıcıların insan zihninde oluşturduğu algılardır (Türk, 2014) İç ya da dış çevreden gelen uyarıcıları bireyin duyu organları yoluyla ya da hisleriyle alması ile başlayan, bu uyarıcıların farkına varılmasını, tanınmasını, idrak edilmesini

sağlayan fiziksel, nörolojik ve bilişsel süreç. Seçilebilen bilgi akışını ve somut belgeleri yönlendirerek, kitlelerin duygularını, güdülenmelerini, düşüncelerini tesir altına almaya çalışmak için yürütülen eylemlerin tamamıdır.

Web 3.0 gelişmesi teknolojinin farklı bir boyuta taşınmasıyla birlikte algı yönetimi hız kazanmış oldu. Önceden tek yönlü bir iletişim söz konusunda geleneksel medya insanları bu denli etkisi altına almıyordu ama modern medya araçları buna yeni bir anlam kazandırdı. (Ünüvar, 2013)

(İnceoğlu, 2011, s. 85) Algı kişiden kişiye değişen bir olgu olduğu için aynı tarafa bakan kişiler farklı şekilde görüp farklı algılayabilir. Bireyin edinmiş olduğu tecrübeleri algı sürecin büyük bir etkindir. Algı kişiden kişiye değişen özenel bir değerdir. Geçmişteki duyumsal yada biyolojik özelliklerimizin üzerinden algılama sürecinde katkıda bulunuruz. Algılama süreci zihinsel bir eylem olarak başladığı için en önemli bağlantısı bellektir. İnsanlar bilgilerini çözümleyip düzenler ve bunu anladığı kalıplar doğrultusunda yorumlayarak tutum ve davranışlarına yerleştirir. (Kınacı, 2011, s. 43). Kişinin içinde bulunduğu çevre ve koşullar geçmişteki düşünce ve yaşam tarzı algılama sürecini katkı sağlanan etkenlerdir. (Bıçakçı, 2011).

Algılama sürecine daha ayrıntılı bakıldığında bireyin algılama sürecindeki bir objeyi daha önce geçmişte nasıl bir konumlandırması vardı. Duyusal olarak bakıldığında kişide hissettiği duygu ve düşünce birikimi nedir bunun bilinmesi gerekir. Eğer bu obje kişide olumsuz duygu ve düşünce geçmişe sahipse algılama sürecinde olumsuz bir etki yaratacaktır. Bunun için algılama sürecinde bir obje bir nesne ya da düşünce için nesnellik ve objektif tutumun olması gerekir. (Özer, 2012). (Arkonaç, 2005, s. 65). (Saydam, 2012, s. 88). Bütün sürece bakıldığında duyu organlarının algıyı başlatan ilk duraktır. Her bir duyu organının etki alanı farklılık göstermektedir. Algı burda başlayarak algılama sürecine temel oluşturmaktadır. (Yakın, 2004, s. 42). (Çayoğlu, 2010, s. 49).

Bireylerin dış dünyayla ilişki kurması, bunlar hakkında yargılara varması, bunlara ilişkin tutum ve davranış benimsemesi “algılama” ile başlar. Yani bireyin eyleme

geçebilmesi için, bir alternatif olduğunun farkında olması ve bu bilgiyi algılaması ile alakalıdır (İnceoğlu, 2011, s. 85) İnsanları eyleme geçiren, onların düşünce yapıları, umutları, sahip oldukları inançlar, talepleri, ihtiyaçları ve korkularıdır. İnsanların eylemleri bu kavramlara göre yönetilmektedir.

(İnceoğlu, 2011, s. 85-86) Olumlu yaratmak istediğimiz bir algı kişinin çevresel faktörleri ele alındığı süreçte olumsuzluklar yaratabilmektedir. Kişiler edinmiş oldukları tecbüre yaşam geçmişi fizksel ve duysal çevresi etrafında düşünerek belleğini harekete geçirecektir. Eski tecburelerinden yola çıkarak algı sürecine katılırlar bu gibi durumlarda algıyı değiştirmeye yönelik çalışma yapılmalıdır. (Çetin,2011, s. 2-27).

(Saydam, 2012,s. 94) doğru kimseye yakışır tutum ve davranış, olarak tanımlanmaktadır. Algıda her kişinin doğrusu aynı değildir. Kişilerin doğdukları andan itibaren öğrenmiş olduğunu doğruluk dereceleri vardır. Algılama süreci başlamadan önce kişinin yaşadığı coğrafiyanın gerek kültürel gerekse fizyolojik yapıları araştırılmalı bu doğrultunda bir algı stratejisi geliştirilerek devam edilmelidir. (Bakan, İ. & Kefe, İ., 2012) (Akan, 2009,s 3)

Dr. Ronald J. Stupak'a göre algılama; deneysel algılamalar ve zihinsel algılamalar olmak üzere iki şekilde karşımıza çıkar. Deneysel algılamalar görme, dokunma, işitme, tatma ve koklama (beş duyu) yoluyla algıladıklarımız; zihinsel algılamalar ise altıncı hisle (yani bir konu hakkında var olan fikirlerimiz aracılığıyla) algıladıklarımızdır. Birinci algılamayı sayısal, fiziksel ve maddi özellikler oluştururken, ikincisini oluşturmak ve değiştirmek zordur. Zihinsel algılamaları oluşturmak için, alıcının algı sınırları ve engelleri hakkında bilgi sahibi olmak ve mesajı bu sınırlar içerisinde vermek gereklidir. Duygular davranış biçimlerini akıl ve mantıktan daha çok etileyen faktördür. (aktaran Saydam, 2012: 98). Biz her olayı deneysel algılamalar ve zihinsel algılamaların birleşimiyle anlamlandırırız. Önce deneysel bir süreçten geçirip sonra eldeki bulguları zihinsel süreçle tamamlarız. Yanlış oluşan zihinsel algının telafisi zihinsel algının oluşturulmasından daha güçtür. Her sosyal paydaşın kemikleşmiş bir zihinsel algı yapısı vardır (Kınacı, 2011, s. 47) Zihinsel algı yapısını değiştirmek, zaman alan ve süreklilik gerektiren bir algı yönetimi çalışmasıyla mümkün olabilir. Algılama konusunu daha iyi

anlamak için, bu kavramı açıklamaya çalışan üç ayrı kurama kısaca değinmek faydalı olacaktır. Bunlar; görme ve algılama(gestalt) kuramı, öğrenme kuramı ve kurgusalçı yaklaşımdır.

3.1.1 Algı Türleri

Algı sürecinin oluşumu fiziksel, çevresel, kültürel ve içsel faktörlerin algılama üzerindeki etkisi incelendikten sonra özellikle sosyal medyada algı yönetiminde kullanılan birçok malzemenin de içinde olduğu algı türlerinin incelenmesi gerekmektedir. Bu kategorileştirmeyi dört bölümde yapabiliriz

- Simgesel Algı
- Görsel Algı
- Duygusal Algı
- Seçimleyici (Seçici)Algı

A. Simgesel Algı

Simge; belirli bir kitlenin üzerinde uzlaştığı ve anlam yüklediği somut nesne ya da işaretdir. Sosyal medya uygulamalarında simgeler üzerinden algı süreci sıkça kullanılmaktadır. Her sosyal medya ağının kendi özeliğine göre belirlediği simgeler üzerinden algı süreci farklılaşmaktadır. Örneğin, Youtube üzerinden görüntü ve hareketli simgeler, Twitter’da mesajlar arasında kullanılan simgeler, Facebook’da iletilerde kullanılan yazılı ve görsel simgeler, Instagramda resim ve fotoğraflar ile simge paylaşımı, WhatsApp ‘da profil durumu üzerinden simge paylaşımı yapılabilmektedir.

B. Görsel Algı

Bilinci ve görme yetisi olan her insan görsel algı becerisine sahiptir. Fiziksel çevremiz görsel algılarla ve milyonlarca uyarana doludur. Görsel algı, gözlerimizin algıladığı bilgileri yorumlama kabiliyetidir. Burada önemli olan görme işlevi ile bilginin beyin tarafından birlikte alınması ve anlamlandırılmasıdır. Görsel algının niteliği, gözlem ve dikkate bağlıdır. H.Gardner’ın Çoklu Zekâ kuramında belirttiği “Uzamsal Zekâ” da görsel algı ile ilgilidir

C. Duygusal Algı

Simgesel ve görsel algıdan farklı olarak duygusal algı; bireyin olgu, olay ya da durumlara karşı geliştirdiği duyusal özellikleri içerir. Bu özellikler bireyin algılanacak malzemeye dönük içsel tutum, tavır ve eğilimlerini içerir. Sevgi, saygı, hisler, hoşlanma-hoşlanmama, zevk alma-almama, sezgiler, hoşgörü, nefret, kin, ilgi, yatkınlık, yönelim, paydaş olma-olmama gibi izlenimler ile hareket edilmektedir. Kuzguna yavrusu şahin görünür atasözü tam da bu duruma örnektir.

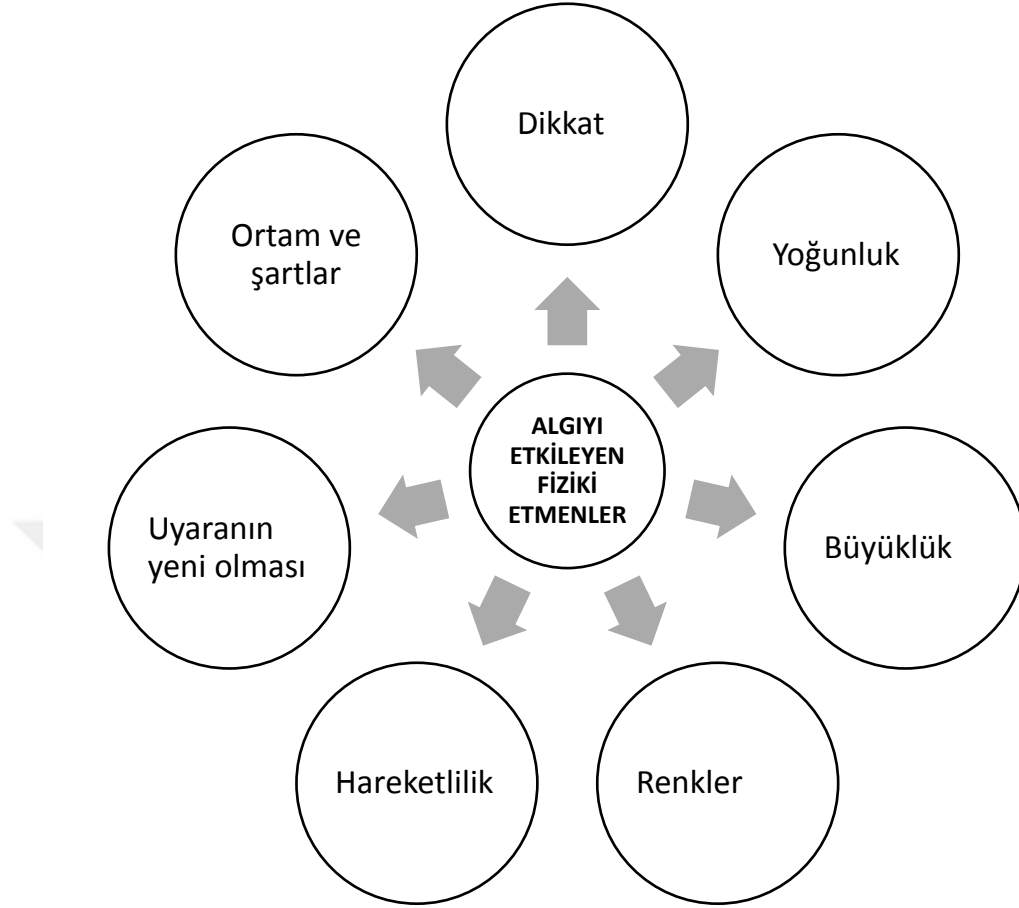
D. Seçimleyici (Seçici) Algı

Algı süreci sadece mekanik ve fiziksel bir olay değildir ve birçok parametreden etkilenir. Bireyin kendi psikolojik halinden, aldığı eğitime, toplumsal konumundan, değerlerine, yaşamı anlamlandırma sürecine ve iletişim biçimlerine değin her türlü etmenler algıyı etkiler. Bu etkilenme süreci anlık olabileceği gibi uzun bir geçmişe de sahip olabilir. Örneğin; daha önceleri hiç dikkatini çekmeyen bir pizza reklamı Ramazan ayında oruçlu bir kişinin birçok reklam arasından dikkatini çekebilir. Bu yüzden Ramazan ayında televizyonlarda iftar saatine doğru içecek ya da yiyecek reklamlarına sıkça yer verilir. Bu örnekten hareketle seçimleyici algı: “Bireyin öznel belirlemelerine göre kişi, olay, durum ve nesnelere algılama eğilimleri olarak tanımlanabilir.

3.1.2 Algıyı Etkileyen Fiziki Faktörler

Alman Gestalt psikologları (Kurt Koffka, Max Werthemier, Wolfgang Köhler, Kurt Lewin) tarafından geliştirilen kuramda algıyı etkileyen fiziki faktörler çok önemsenmiş ve betimlenmiştir. (J. Noland White, Sandra K. Ciccarelli, 2016, s. 88)

Gestalt kuramcılarına göre; bütün, parçaların toplamından daha fazladır ve bireyler bir bütünü parçalarına ayrıştıma yöntemini kullanmaktan ziyade, bütünlük içerisinde algırlar. Bu yüzden fiziki özellikler algıyı doğrudan etkilemektedir. Sosyal medyada algı yönetiminde de sıkça başvurulan fiziki kurgulamalar da bu etmenlere dayandırılmaktadır. Aşağıda bu etmenler açıklanmıştır.

Tablo 3.2.2.1 Algıyı Etkileyen Fiziki Etmenler

Algı sadece fiziksel bir olay değildir. Çevresel, kültürel ve içsel etmenlerden etkilenir ve bireysel deneyimler üzerine kurulur. Algıyı etkileyen bu etmenler birçok akademik kaynakta farklı verirse de genel olarak diyagramdaki gibi yedi alanda ele alınabilir.

3.1.3 Algı Yönetimine Yardımcı Araçlar

Algıyı oluşturan unsurlar; fizyolojik faktörler, çevresel faktörler ve öğrenilmiş elementlerdir. Fizyolojik faktörler beş duyu organımızla hissedilen mesajları ve bu mesajlara beynimizin geliştirdiği yorumlamaları kapsamaktadır. Çevresel faktörler; gelenek, görenek ve inançlarımız gibi ilişkili olduğumuz çevreden kaynaklanan mesajlar ve bu mesajların birey zihnimize yorumlanmasıdır. Öğrenilmiş elementler ise; bireyin

sosyal, kültürel, demografik özellikleri, gelecek planları, konumu ve tecrübelerinden oluşan faktörlerdir (Başbüyük, 2014). Algılama sürecine girmiş bireyin kişiliği, kişisel özellikleri, tecrübeleri, algılanan nesnenin özellikleri, kişi & eşya & olay & canlı veya cansız varlıklar, algılama ortamı, algılama sürecinin koşullarını etkilemektedir (Bakan, İ. & Kefe, İ., 2012).

Algı yönetiminin ilk çıkış kaynağı silahlı kuvvetlerdir (Şenyüz, 2015). Algı yönetiminin tarihi, Aristoteler “Retorik” adlı kitabına dayanmakta ve kapsamlı bir ikna teorisi geliştirerek algı yönetimi ile ilgili ilk teorik çalışmaları yapmıştır (Özdağ, 2015)

Algı yönetimi oluşturulurken ilk başta stratejik bir hedef belirlenmelidir. Daha sonra araştırma yapılarak karşıt durum, kişi, işletme tespit edilmelidir. Daha sonra devam eden süreçte karar verme süreci net ve kesin hatları ile belirlenmelidir. Bu aşamadan sonra algı yönetimi girişimini oluşturmak ve karşı tarafı etkilemek için en uygun yöntem karar verilmeli. Son olarak geri bildirim sistemi oluşturulmalıdır. (Bakan, İ. & Kefe, İ., 2012, s. 41)

Dünyada her an her bir birey 60 sn bir mesafede artık iletişim interaktif bir hal almıştır. Zaman ve mekan kavramı yok olmaktadır bunun yanında insanların birbirlerine destek olup kamuoyu oluşturması daha kolay ve etkin bir şekil almıştır (Siegel, 2005, s 120-122)

Kurumlar artık kendine yeni bir müşteri portföyü oluşturarak yeni interaktif araçlarla hedef kitlesine hitap etmektedir. Bilgi akış modelini kuvvetlendiren yeni medya araçlarının verimli kullanımı olmuştur. Kısa sürede oluşan bilgi akışı hem maliyet açısından kurumlara kolaylık sağlarken hem de en kısa sürede yanıt vermektedir. Bununla birlikte kurumlar yaptıkları işi sayısını %50 oranında artırmıştır.

Algı sürecini etkileyen etmenler üç başlıkta toplanabilir:

1. Algılayan bireyin özellikleri (kişilik, deneyimler).

2. Algılanan nesnenin özellikleri (kişi, eşya, olay, canlı ve cansız varlıklar).
3. Algılama ortamı (sürecinin yaşandığı fiziksel, sosyal ve örgütsel çevre şartları).

Algı her insanın bilinçin olan duyguların tecrübelerin doğrultusunda da oluşan bu nedenlerde herkes yapılan herşeyi aynı şekilde anlayıp aynı şekilde cevap vermez.

3.1.4 Algı Yönetiminin Özellikleri

Algı Yönetiminde Sembollerin büyük bir önemi vardır. çok çeşitli alanlarda kullanılabilir. Her alan için aynı yöntemler kullanılabileceği gibi farklı yöntemler de geliştirilebilir. Profesyonel bir uzmanlık gerektirebileceği gibi sıradan insanların da yapabileceği bir uygulamalar bütünüdür.

Algı yönetimine dönük olarak bazı hukuk sistemlerinin yasal düzenlemeleri mevcuttur. Ancak genelde bunlar ticari ve tüketiciyi korumaya ya da doğru enformasyon sağlamaya dönüktür. Sistematik ve uzun bir hazırlık sürecinden geçen profesyonel algı yönetimi organizasyonlarının en büyük özelliği, bu illüzyonun çok zor fark edilmesi ya da asla ortaya çıkmamasıdır. Nihai hedefi, somut sonuçlar almak ve buradan fayda sağlamaktır. Algı yönetimi belirli bir amaç doğrultusunda gerçekleştirilir. Tesadüflere, gelişigüzeğe bağlı, rastgele ve kendiliğinden gelişen bir süreç değildir.

Algı yönetimde çok farklı bilimsel olan ya da bilimsel olmayan yöntem, teknik ve uygulamalar kullanılır. bir iletişim sürecidir ve bu süreçte etkileşiminin olması algı yönetiminin niteliğini artırabilir.

Algı yönetimi süreci; ulaşılmak istenen hedefin belirlenmesi, hedef kitlelerin seçilmesi, hedef kitle analizinin yapılması, uygun mesajların hazırlanması, mesajların iletileceği kitle iletişim araçlarının seçimi, mesajın hedef topluma iletilmesi, etki analizi ve geri besleme gibi aşamalardan meydana gelir. En önemli basamak hedef kitle analizidir. Algı yönetimi sürecinin uygulanacağı kitlenin temel özellikleri, sosyo-kültürel yapısı, örf ve adetleri, ekonomik düzeyi, ihtiyaçları, öncelikleri ve hassasiyetlerinin en ince ayrıntısına kadar araştırılması ve incelenmesi esas alınır. İnsan psikolojisinin özellikleri dikkate alınır. İkna, inandırma ve yönlendirme amacıyla çok çeşitli araçlar kullanılır ya

da geliştirilir.

Algı yönetiminin kendisi olumsuz bir algı yaratmaktadır. Tarihsel süreci incelendiğinde olumsuz davranışları ortaya çıkarma, özgür iradeyi yok etme ve algıya sahip olma gibi uygulamaları görülmektedir. Algı yönetimi çoklu kanallardan, birbirleri ile ilgili olan ya da olmayan kişiler tarafından kurumsal ya da bireysel yapılabilir. Bu merkezi bir yapı ya da birbirinden bağımsız birimlerce gerçekleştirilebilir.

Algıyı yöneten ve algı yönetimine maruz kalanlar arasında algı yönetimi, proaktif bir süreçtir. Algı yönetimi uygulamalarında etik kodlar, ahlaki kaygılar, değerlerin gözetilmesi ya da korunması kaygısı yoktur. Algı yönetiminin sınırı ve uygulama süresi belirlenen amaca ve algıya maruz bırakılan kişi, grup ya da yapıya göre değişiklik arz eder. Algıları kurgulama ve anlamlandırma süreci olduğuna göre bir tür“İllüzyon” sürecidir.

İnsanın kendisi hem algı yönetimi aracı olma hem de algıya mazur kalma özelliğine sahiptir. Bilinci yerinde olan birey algı yönetimi yapabilir ve aynı zamanda buna maruz kalabilir.

3.2. Sosyal Medyada Algı Yönetimi

Sosyal medya üzerinden yanlış ve yönlendirilmiş bilgi aktarımı için çok sayıda avantajlı yollar bulunmaktadır. Bu yollar algı yönetimi süreçlerini kolaylaştırmakta ve algı yönetiminin güvenliğini sağlamaktadır. Sahte isimler, sahte hesaplar (anonim) , bot-smartbot hesaplar, gizlilik ayarları, IP saklama olanakları, sosyal ağ sağlayıcılarının kullanıcı bilgilerini kolayca paylaşmaması, sosyal medya hukukunun tam yerleşmemesi, çoklu sosyal ağlarda paylaşım imkânları, bilgi teyit kültürünün olmaması hatalı ve çelişkili içerikleri yaymayı, bilgi uydurmayı ve manipülasyonu sosyal medya ağlarında kolaylaştırmaktadır.

Çok geniş bir etki sahası olan sosyal ağlarda yapılacak algı çalışmaları bazı parametrelere bağlı olarak yapılır. Bu parametrelerin seçimi algı amacına göre gerçekleştirilir. Sosyal medya algı yönetimi toplumsal özelliklere, cinsiyete ve yaş

gruplarına göre farklı stratejiler oluşturur.

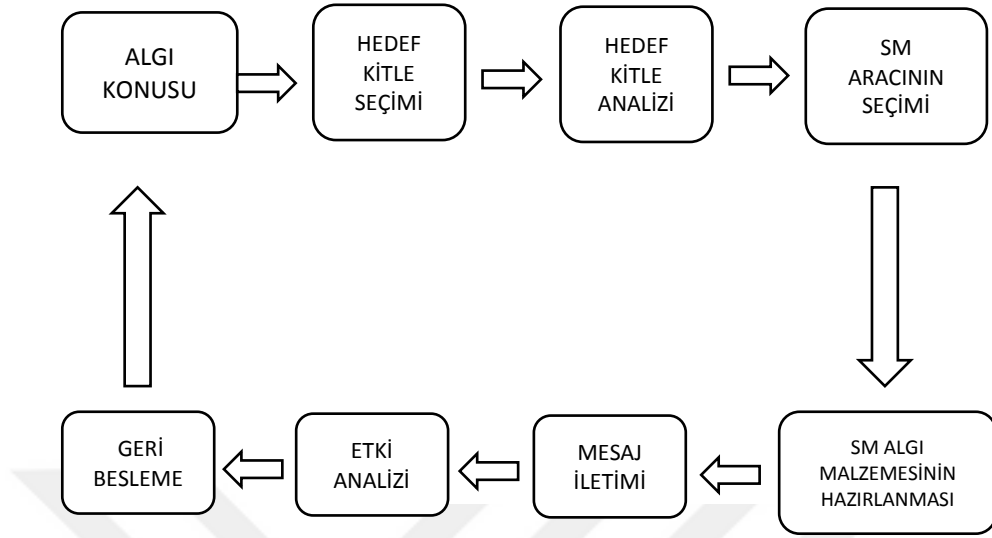
Sosyal medya zemini üzerinden üretilen algı malzemesinin etki yaratması, konunun ve bireylerin zihinsel şemalarındaki yeri ve önceliği, hisleri ve konu ile ilgili bilgi yeterliklerine bağlıdır. Sosyal medya algı yönetimi zihin-his ve bilgi üçlüsünü kullanır.

Sosyal medya üzerinden bir algı çalışması yapmak ve etkili sonuçlar almak isteyen kişi ya da yapılar, hedef kitle tespiti ve bu kitlenin analizini amaçlarına uygun bir şekilde yapmalıdır. Çünkü geleneksel algı yönetiminden farklı olarak sosyal medyada homojen bir kitle değil çoklu ve değişken bir kitle söz konusudur. Sosyal medya algı yönetimi süreci asla bir tesadüf değildir. Geniş kapsamlı bir psiko-sosyolojik analize dayalıdır.

Sosyal medya üzerinden algı yönetimini, geleneksel algı yönetimi teknik ve uygulamalarından ayıran en büyük özelliği sosyal ağlara giren herkesin mutlaka bir şekilde algı yönetimine maruz kalma olasılığıdır. Sosyal medya kanallarına giren herkes gönüllü ya da zorunlu olarak bu algı sürecine maruz kalır.

Mesaj, anlık mesaj, ileti, resim, gif, fotoğraf, video, hikâye yayımı, yorum, link, görüntülü konuşma, animeler, ses, emoji, efekt, filtre gibi enstrümanlar aynı algı malzemesi için aynı anda kullanılabilir. Sosyal medyada algı malzemesi birden fazla şekilde dolaşıma sokulabilir. Sosyal medya araçlarının kendine özgü kullanım araçlarının çeşitliliği algı malzemesinin etkisini artırabilmektedir. Sosyal medya algı yönetimi birden fazla enstrüman ve teknik ile sunulabilir.

Sosyal medya algı yönetimi hedef kitle analizi yaparken kitlenin sosyo-kültürel, sosyopsikolojik, tarihi değer, simge ve sembollerine dikkat eder. Her sosyal medya algı malzemesi her toplum için aynı etkiyi sağlamaz hatta ters algı dahi yaratabilir. Bu yüzden şablon standart algı malzemesi sosyal medyada işlev görmez. Bu yüzden etkin bir şekilde hedef kitlenin simge ve sembollerinin sürekli araştırılması gerekmektedir. Sosyal medya algı yönetimi her toplumda simge, sembol, ikon ritüellere göre farklılaşır.

Tablo 3.2.1 Sosyal Medya Algı Yönetimi Süreci

Algı konusunun belirlenmesi sosyal medyada algı yönetimi çalışmalarının giriş basamağıdır. Aynı zamanda bu basamak diğer tüm aşamaların da belirleyicisidir. Bu yüzden algı konusunun iyi seçilmesi ve algı yönetimine uygun olması gerekmektedir. Sosyal medya fonksiyonları ile hazırlanan algı yönetimi sürecinde konuya bağlı olarak belirlenen bir diğer aşamada stratejik bir hedefin belirlenmesidir. Burada önemli bir algı yönetimi ilkesini hatırlatmak gerekmektedir. “Her konu her kitleye, her kitleye de her konu uygun değildir.” Bu yüzden hedef kitlenin mevcut tüm parametrelerinin nitelikli belirlenmesi, açık ve örtük özelliklerinin saptanması gerekmektedir. Bu saptama sürecinde çeşitli disiplinlerden uzmanların yer alması, mümkün değilse de farklı bakış açıları ile kitle analizi yapılmalıdır. Çünkü eksik yapılan analizler ile belirlenen bir kitle profili, ileriki aşamalar için büyük sorun teşkil edecektir. Konu-hedef kitlenin tespiti ve analizi sonucunda kullanılacak sosyal medya aracı belirlenir. Örneğin Türkiye’de hiç kullanılmayan ya da çok az kullanılan Çimen’in adlı görsel sosyal paylaşım ağında paylaşılacak bir algı malzemesinin hiçbir anlamı olmayacaktır. Kentli ve üniversite mezunu bir hedef kitleye dönük bir çalışma için Twitter, orta yaş üstü için Facebook, gençler için Instagram, daha gençler için ise Snapchat uygun olacaktır. Ayrıca hedef kitlenin sosyal medyaya giriş saati, online kalma süresi, konuşulan konular, paylaşı

türleri ve sıklıkları, bağlantı yerleri ve hatta medeni halleri gibi özellikler çok önemlidir.

(ERASLAN, 2019) tarafından 2014 yılında gerçekleştirilen “Sosyal Medya ve Gençlik” araştırmasında; her 3 gençten birinin günde en az 3 saatini sosyal medya platformlarında harcadığını, telefon kullanımının yoğunlaştığı; İstanbul’da, Türkiye ortalamasına kıyasla Twitter kullanımının daha yoğun olması, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde ise oranın düşük olduğu, bekar bireylerin evli olanlara kıyasla daha geç saatlere kadar online oldukları belirlenmiştir. Tüm bu bilgiler sosyal medya araçlarının seçiminde ve algı malzemesinin hazırlanmasında önemli bilgilerdir.

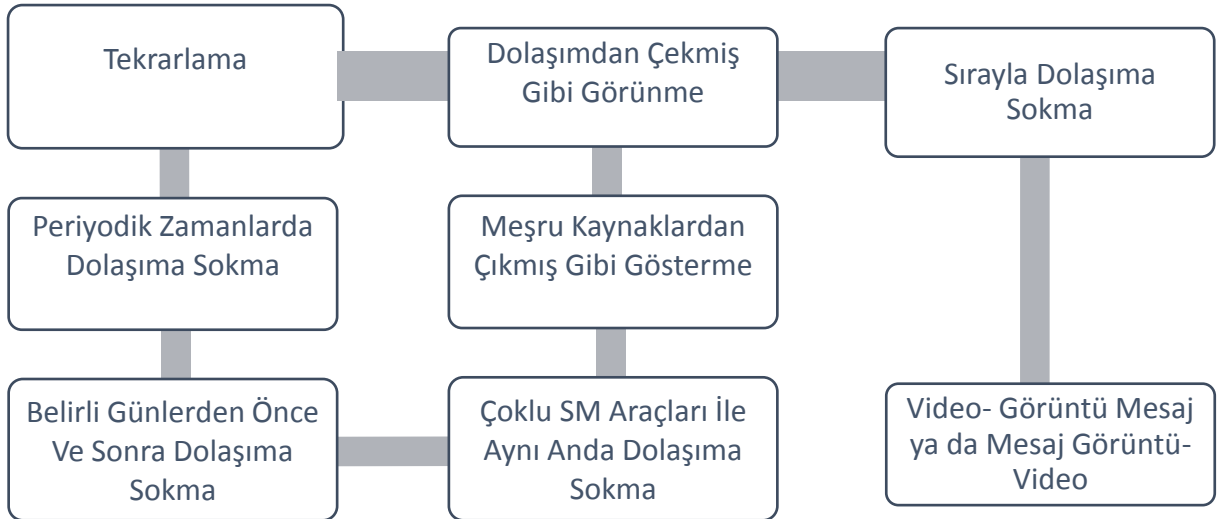
Sosyal medya da algı malzemesinin niteliği ve biçimi algı konusuna ve hedef kitle analizine göre değişiklik gösterir. Dinleme ve izleme ağırlıklı bir hedef kitleye Youtube, Dailymotion, Vine gibi video temelli sosyal ağlar daha uygundur. Bu yüzden bir resim, metin, mesaj, görüntü yerine etkili hazırlanmış bir video, algının etkin oluşumunda rol oynayacaktır. Tam tersi de söz konusudur. Yazılı ifadeye yatkın bir grubun da yoğun kullandığı bloglar ve mikrobloglar daha etkili olacaktır. Algı malzemesinin inandırıcılığı ve gerçekliği belki de en önemli özelliktir. Algı yönetiminin temel felsefesi olan yanılsamanın hedef kitlede oluşabilmesi için bireylerin o malzemeyi onaylaması gerekmektedir. Bu yüzden etkin bir kurgu ve senaryo ile hazırlanmış algı malzemesinin inandırıcılığı artacaktır.

Hedef kitlenin sosyal medyayı kullanım zamanı, bağlanma biçim ve lokasyonlarına göre iletim stratejileri belirlenir. Bu mesaj iletimi açık olabileceği gibi viral ya da subliminal biçimde de olabilir. Paylaşımı sağlayacak ana dağıtım hesaplarına iletilen mesaj artık dolaşıma sokulmuş olacaktır. (ERASLAN, 2019)

Etki analizi, dolaşıma sokulan algı malzemesinin hedef kitlede oluşturduğu yanılsama ve yönlendirmenin düzeyini belirlemektir. Etki analizinin temel amacı algı malzemesinin amaca hizmet etme düzeyini belirlemektir. Bu amacın diğer gerekçesi de kullanışsız, tutarsız, etkisiz ve gereksiz algı malzemelerinin belirlenmesi ve diğer uygulamalarda kullanılmaması, bir başka deyişle deneyimlenmenin karnesini ortaya çıkartmaktır. Bu karne aynı zamanda önceki aşamaların da performansını ortaya

koymaktadır. Birbirlerine bağı aşamalı bu sürecin yarattığı etkinin belirlenmesi algı yönetimi sürecinin mevcut stratejisinin işleyip işlemediğini göstermektedir. Kullanılan kelimeler, mesajın etkisi, renklerin yerindeligi, doğru hedef kitlenin belirlenip belirlenmediği ve doğru sosyal medya aracının seçilip seçilmediği gibi sonuçlar etki analizi çalışması ile belirlenmektedir.

Geri besleme bir başka deyiş ile dönüt (feedback) etki analizi sonuçlarına bağı olarak bilgilendirme yapma sürecidir. Yedi aşamalı kurguladığımız sosyal medya da algı yönetimi çalışmasında belirlenen amaçlara ne değin ulaşıldı ya da ulaşılmadı, hangi süreçte aksamalar oldu gibi soruların sorulduğu bölümdür. Geri besleme yapmak, algı yönetimi yapan kişiye bu süreçte daha yüksek oranda doğruluk ve kesinlik sunarken aynı zamanda iletişim becerileri hakkında daha güvenilir olma imkanı sunar. İzleme (monitoring) görevini görür. Geri besleme hem algı süreci ile ilgili bilgi almamıza hem de diğer algı yönetimi çalışmalarına hazırlanmaya yardımcı olur. Bu aşama aslında algı yönetimi süreci hakkındaki yorumlarının anlaşılması, onların etkileşimlerini anlamak için çok önemlidir.²

Tablo 3.2.2 Geri Besleme

² Seggaard, S. B. (2015). **Perceptions Of Social Media**. Nordicom Review, 36(2).

3.2.1 Sosyal Medya Algı Yönetimi Teknikleri

Algı yönetimi, politik ya da ticari itibarı sarsıp bu yolla avantaj sağlayarak İnfiale neden olur. İnsanları etkileyerek, çıkar sağlar, şüphe uyandırır, şantaj yolu ile istekleri yaptırır, karalama ve böylece bilgi kirliliği yaratarak gerçekleri saptırır ve kafa karıştırır.

Algı yönetimi, propaganda ve ikna için çok zengin bir zemine sahip olan sosyal medya ağlarında, çok sayıda algı yönetimi tekniği bulunmaktadır. Bu teknikleri sıradan kişi ya da gruplar kullanabileceği gibi çok gelişmiş olanakları bulunan kurum ve kuruluşlar da kullanabilir. Sosyal medya endüstrisi kendi alt yapısını geliştirdikçe yeni algı teknikleri de oluşabilir. Bu tekniklerin bir kısmı geleneksel algı yönetimi tekniklerinin uyarlanması şeklinde iken bir kısmı da sosyal medya altyapısının orijinal algı yönetimi teknikleridir. Aşağıda bunlar açıklanmıştır:

Bir başkasının kimliği üzerinden resim veya görüntüler farklılaştırılarak yalan içerik ve bilgileri bozularak yayımlanır, başka yerlerde olan olay ve durumlar, bilgi ve belgeler, eski olaylar yeniymiş gibi dolaşıma sokulur. Bilimsel yanılgı yaratmak amacıyla ünlü, tanınan alanında uzman birinin ağzından çıkmışçasına paylaşımı yapılır. Magazinleştirme - İtibarsızlaştırma yöntemiyle coğrafi bölgeler, dini inanışlar sosyal-ekonomik-kültürel sınıf farklılığı, kişinin adı ve sıfatı kullanarak algı yönetimi yapılır. Bunlar şekil, diyagram, infografik araçlarla, Sayı ve istatistikleri abartma, çarpıtma, ilgisiz, orantısız, istatistiki ve sayısal karşılaştırmalar, farklı ülkelerin veya eski istatistik ve sayısal değerler kullanarak desteklenmektedir.

Meşru kaynaktan çıkmış gibi gösterilerek olayları resmi yazı ve ifade kuralları kullanılabilir. İçe sızma yöntemi ile sanal köstebeklik ve ajanlık yaparak hedef kitleyi tanır, inceler, düşünce dünyasının özelliklerini çıkartarak, hedefindeki zayıf ve güçlü yanları belirler ve buna göre politika üreterek, grup-toplum arasına şüphe salarak, fitne çıkartarak, yanlış yönlendirmeler, yanıltmalar ile zayıflatır.

Korkutma -kaygı yaratma- tehdit yöntemleri ile bireylerde kaygı ve infial yaratarak rasyonel düşüncelerini engellemektedir. Sosyal yaşam dengesini bozarak , Siyasal erke ve devlete olan güvenini zayıflatarak , teslimiyet ruhunu oluşturmaktadır. Kişileri

güçsüz kılarak isteneni yapmaya mecbur kılar. Terör ve suç odaklarının kendi kriminal üyelerini harekete geçirir ve reklamlarını yapma buradan rant elde etmelerini sağlar. Etkileyici fotoğraflar, kurgulanmış video efektleri ile gizem yaratıcı etkiler yaratarak kişiyi, toplumu ya da olayı cilalamaya dönük yazılar ve bloglar ile destekler, Haberler ve röportajlar ile kahramanlık imajı verir ve paylaşır.

Bir algı yönetimi tekniği olarak bağlamından ayırma, geleneksel algı yönetimi uygulamalarından biridir. Özellikle yazılı basım ve yayım araçlarının gelişmesi ve daha sonrasında video teknolojinin yaygınlaşmasıyla kullanım alanı genişlemiş ve birçok alanda kullanılmıştır. Sözlerin ve konuşmaların çarpıtılması ve bunlara farklı anlamlar yüklenmesi şeklinde yapılan algı çalışmalarının yazılı-görsel hali olarak kabul edilebilir

Fotoğraf, Resim, Ses, Video, Düzenleme-Montajlama, Bilinçaltı (Subliminal) Oyun içeriklerinde Etkileme-Biyo Faktörlerin Kullanılması

Görüntü montajlama, yaygın ama riskli bir algı yönetimi tekniğidir. Bu yüzden amaca hizmet edecek montajın bazı koşullara sahip olması gerekmektedir. Montajlama basit bir copy- paste (kopyala-yapıştır) süreci değil çalışılmış bir kompozisyonudur. Montajın kalitesi yapıştırma tekniği ve biçimi önemlidir inandırıcılığı artırır ve yanılsamayı destekler. Yerleştirme yapılan yer (zemin) ile ilişkilendirilmesi anlamsız ya da çok zıt olmaması gerekmektedir. Görüntü montajlamasında genelde kişiler üzerinde oynamalar ya da kişileri olumsuz mekânlara yapıştırma, kişileri başka bir olumsuz kişi ile birlikte kurgulama, obje yerleştirme, objeyi değiştirme gibi uygulamalar yapılmaktadır. Kişinin hiç ilgisi olmadığı bir obje ile birlikte kurgulanır ya da elinde ve vücudunda olan bir obje farklılaştırılır. Bu noktada bedensel anatomik çalışmalarda kafa ve uzuv montajları uzmanlık gerektirmektedir. Montaj sadece resim, ses, görüntü değil metinlerde de gerçekleşir. Ekran görüntüsü altlarındaki altyazı, KJ ve kuşak yazılarında montaj yapılabilmektedir.³

Sosyal medyada görüntü paylaşımı teknolojisi geliştikçe ve bu temalı ağlar arttıkça video kayıtları üzerinden algı yönetiminin önemi de artmıştır. Buna bir de akıllı

³ **Altyazı** en çok ekranda başka bir yayın devam ederken flaş bir haberi duyurmak için kullanılır. **KJ** (karakter jeneratörü); Televizyon-Sosyal medya yayımlarında metne açıklayıcı ve tamamlayıcı unsurlar ekleyen yazı türüdür. **Kuşak yazısı** ise haber yayınlanırken ekranın altındaki sabit yazıdır.

telefonların görüntü kaydı özellikleri, ön-arka kamera sayısı, pixel kalitesi, derinlik efekti, geniş açı olanağı, telefoto gibi avantajlar da eklendiğinde video görüntü düzenleme uygulamaları ile birlikte sıradan insanlar da profesyonel yayımlar yapabilmektedir.

Algı yönetimi; propaganda, ikna, manipülasyon, psikolojik harp, zihin kontrolü adı ne olursa olsun insanları yanıltmada çok sık başvurulan tekniklerden biridir. Algı yönetimin amacı; hatalı bilgi kurgulamak ve bunu dolaşıma sokmaktır.

Algı çalışması yapılacak kişinin itibarını sarsmak, ona zarar vermek ve bulanıklık yaratmak amacıyla o kişiye en çok zarar verecek, bir başka kişi ya da gruplar ile birlikteliğini mizanse eden montaj çalışmaları yapılmaktadır. Mekân montajlamasında ise ortam ile kişi arasında olumsuz bir bağ kurulur. Kişinin o mekânda montajlanması onu olumsuz bir duruma sokma amaçlıdır.

Resim 3.2.1.1 Daeş Askerinin, Türk Askeri Olduğu İddiası

Üniformaların göğsünde Türk bayrağı olmadığı halde Photoshop ile üniformalara Türk bayrağı eklenen resim sosyal medya hesaplarından 'Kobani'de DAESŞ'a yardım eden

Resim 3.2.1.1 "Türk askeri yakalandı" başlıklı algı operasyonu ile paylaşılmıştır.⁴

Resim 3.2.1.2 Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Fetullah Gülen'in elini öptüğü iddiası

Cumhurbaşkanı Erdoğan'nın Prof. Dr. Orhan Oğuz ile çekildiği bir fotoğraf montajlanarak servis edilmiş ve sosyal medya hesaplarından dolaşıma sokulmuştur.

Resim 3.2.1.3 Saadet Partisi Genel Başkanı Temel Karamollaoğlu İçki içeriyor iddiası

⁴ www.teyit.org.

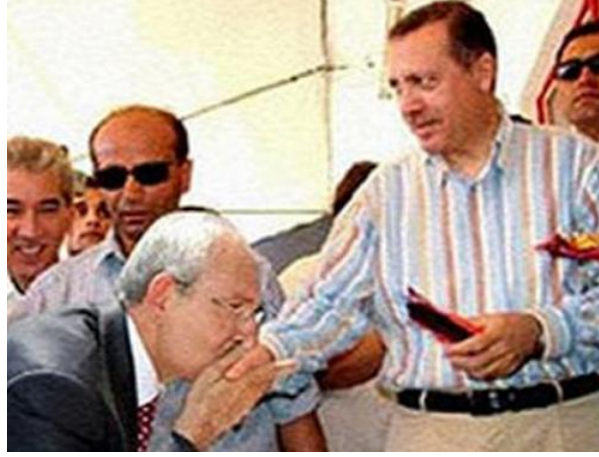
Bir başka kişiye ait olan fotoğraf montajlanarak, Karamollaoğlu'nun raki içerken çekilmiş fotoğrafı gibi gösterilerek algı yönetimi yapılmıştır.

Resim 3.2.1.4 Erdoğan'ın Camiye ayakkabı ile girdiği iddiası

Resim 3.2.1.5 Papa Erdoğan'ın anlından öptü iddiası

Resim 3.2.1.6 Kılıçdaroğlu'nun Erdoğan'ın elini öptü iddiası

Fotoğraf montajlanarak sosyal medya platformları üzerinden gündeme sokulmuştur.

YALAN

Resim 3.2.1.7 TRT şehitlere saygısızlık yaptı iddiası

Bir haber programından alındığı iddiası ile kamuoyuna sunulan ekran görüntüsü, başta Twitter olmak üzere tüm sosyal medya platformlarında birçok Türk kullanıcı tarafından paylaşıldı. Tartışma yaratan görüntünün gerçek olmadığı ve bilgisayar ortamında hazırlandığı ortaya çıktı.

Video görüntüleri, algı yönetiminde çok etkili bir enstrümandır. Özellikle montaj teknolojisi ile birlikte insanlar üzerinde çok etkin bir şekilde yanılsama ve etkileme yapılabilmektedir.

Resim 3.2.1.8 Oy verme işlemi bitmeden sandıkların açıldığı iddiası

Gaziosmanpaşa Ortaokulu'nda oy verme işlemi bitmeden sandıkların açıldığına yönelik

kanlığı tarafından da yalanlandı.⁵

Resim 3.2.1.9 Algi Yönetimi Örneği

⁵ Benzer ve daha ayrıntılı analizler için bkz: www.teyit.org.

Aynı kadrja giren fotoğrafın içeriğindeki yazılı mesaj silinerek fotoğrafların sıralaması değiştirildi ve tersten okuma yöntemi ile ortaya yeni bir algı çıkarıldı. Çıkan yeni algıya uygun biçimde içeriğin yeniden düzenlenmesi, ayırma tekniği ile ilgilidir⁶.

-Getready Minarett Attack;

İsviçre’de geliştirilen ve aşırı radikaller tarafından piyasaya sürülen Oyun; minareleri bombalama ve patlatma üzerine kuruludur. Ayrıca minare üzerlerinde fesli ve sakallı müezzinler yerleştirilmiştir.

Resim 3.2.1.10 Getready Minarett Attack oyunu görseli

-Davi May Cry 3 Dante's Awakening;

Capcom, Ubisoft firması tarafından 2005 yılında Amerika’da geliştirilen oyun aksiyon ve keskin nişancı oyunu olarak öne çıkmıştır. Oyun içinde kullanılan kapı görseli “KABE”nin kapısı ile aynıdır. Oyunda çeşitli işaretler ile birlikte iluminati işaretleride kullanılmaktadır.

⁶ Zeynel Aydın, <http://www.izmirfotografakademisi.com/koseyazisi-detay.aspx?Id=45>

Resim 3.2.1.11 Davil May Cry 3 Dante's Awakening oyunu görseli

-Resident Evil5;

Capcom firması tarafından 2009 yılında Japonya'da üretilen oyun, bir aksiyon oyunudur. , dünya listelerinden ilk 10 da, Türkiye sıralamasında ilk 5 de olan oyunun içeriğinde yerlerde “Kur'an-ı Kerim” bulunmaktadır. Peygamber Efendimizin (S.A.V.) makamının kapısı zombilere saldırmadan önceki büyük giriş olarak tasvir edilmiş.

Resim 3.2.1.12 Resident Evil5 oyunu görseli

-Call of Duty;

Dünyada ve Türkiye'de üretiliş tarihi yılının en iyi oyunu seçildi. Bir nişancılık ve saldırı oyunudur. Oyunda tuvaletin üzerinde kullanılan resim çerçevesinde arapça yazılar kullanılmıştır.

Resim 3.2.1.13 Call of Duty oyunu görseli

-Guitar Hero3;

Eş zamanlı notalara basma yeteneği üzerine kurulu müzik enstrümanı çalma oyunu olan gitar hero 3 Türkiye’de oldukça popüler ve rakipsiz. Oyunda gitar çalan ve şarkı söyleyen karakterlerin üzerinde durduğu zeminde Arapça “ALLAH” yazıyor.

Resim 3.2.1.14 Guitar Hero3 oyunu görseli

-Counter Strike;

İngiltere’de 1999 yılında üretilen bir oyundur. Oyun teröristler (Terrorists) ve terörle mücadele ekibi (Counter-Terrorists) olmak üzere iki takım olarak devreler halinde oynanmaktadır. Oyunda Askerle teröristleri öldürdükten sonra, teröristler “Allahuekber, Lailahe illallah” diye bağıyorlardı. Müslümanların yoğun tepkisi ve baskısı üstüne firma yapımcıları tarafından güncellenerek bu ses efektlerini kaldırıldı.

Resim 3.2.1.15 Counter Strike oyunu görseli

-Hitman;

Oyun, EI ve SE tarafından Amerika'da 2000 yılında ütetilen oyun suç örgütü ve seri katil oyunudur. dünyada en çok satan oyun Türkiye'de de dönemin en iyi oyunları arasında yer almıştır. Oyunda kullanılan kapı görseli KABE kapısının aynısıdır.

Resim 3.2.1.16 Hitman oyunu görseli

Oyunlar içerisinde çeşitli terör propagandası ve algı alanları oluşturularak kitleler üzerinde etki yaratılmaktadır.⁷

⁷ <http://www.islamveihsan.com/islamofobi-iceren-oyunlar.html>

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.Suç Örgütlerinin iletişim biçimi

Kriminal İletişim Uygulama Alanları Suç Örgütlerinin iletişim biçimi PKK, FETÖ, DAESH örneğiterör örgütlerinin kuruluşu ve gelişimi, örgüt yapısı, medya yapılanması, ideolojisi, amaç ve stratejisi konuları ele alınmış ve incelenmiştir.

4.1. Suç Örgütlerinin İletişim Biçimi PKK Örneği

4.1.1. Kısa Tarihçesi

Osmanlı İmparatorluğunun parçalandığı ve yeni devletlerin kurulmaya başladığı tarihte; İngiltere'nin kontrolü altında oluşturulan Kürtçü unsular, ilk Kürtçü gazete olarak bilinen 'Kürdistan'ı Kahire'de yayınlamaya başlamışlar ve II. Meşrutiyetin ilanı ile seferberlik ilanı ile ilk kürtçü cemiyetler kurulmuştur. Birinci Dünya savaşı sonrası İngiltere, Türkiye 'yi işgal etmek, sünni devletler kurmaya çalışmıştır. Bunun en önemli temel dayanağı ise sevr anlaşması ile olmuştur. Kurtuluş savaşı ve Mustafa Kemal Atatürk'ün mücadelesi sonucunda imzalanan Lozan Barış Anlaşması Sevr Anlaşmasına en büyük darbeyi vurarak, kaldırılmıştır. Bu dönemler de Türkiye dış destekli bir çok kürtçü isyanla karşılaşmıştır. Bunun en önemlisi ise. Şeyh Sait İsyanı ve Dersim İsyanı olmuştur. İkinci dünya savaşı ile Marksist İdeoloji Kürtçüleri de etkilemiş ve Kürtçü bölücü örgütler ortaya çıkmıştır. Bunlardan en önemlisini PKK/KADEK Terör Örgütü oluşturmaktadır. (Uzun, 2003, s. 252)

Türkiye solu içerisinde yapılan grup 1970 yılı Haziran ayında Bölgenin (çoğunluğu Kürt olan) içerisinde bulunduğu geri kalmışlık ve yoksulluk sorunu sebebi ile farklı bir yapılanma sürecine girmiştir. Örgüt üyeleri, tüm bu sebepleri baz alarak Güneydoğu Anadolu Bölgesinde mücadele kararı aldılar. (Bila, 2004)

Ankara Yüksek Öğrenim Derneği (AYÖD)'nde faaliyet gösteren Abdullah Öcalan; 1974 yılında Ankara'da Kesire Yıldırım, Haki Karaer, Cemil Bayık ve Kemal PİR ile

gerçekleştirilen toplantı neticesinde PKK' nın temellerini atmışlardır. (Gerçek, H. Hüseyin, 2000, s. 4)

1970'li yıllarda Ermeni terörünün baş gösterdiği dönemde, Türkiye terör hareketlerinin odak noktası halindeki bir ülke konumunda bulunmaktaydı. 1970'li yıllarda ülke içindeki politik gerilim her geçen gün artış göstermiş ve anarşist hareketler ülkenin her tarafına yayılmıştır. Sağ-Sol çekişmesinin yoğun olduğu ve sol düşüncenin marjinal çevreleri derinden etkilediği yıllarda Ankara'da bulunan Abdullah Öcalan, Ankara Üniversitesinde eğitim gördüğü dönemde PKK olarak ortaya çıkacak terör hareketin temellerini atmıştır (Ersever, 2010, s. 58)

Öcalan'ın zihninde PKK'yı oluşturmaya giden süreçte sol görüşten etkilenmiş olmasının yanı sıra Devrimci Doğu Kültür Ocaklarının (DDKO) faaliyetlerinin üzerinde yaratmış olduğu etki de bulunmaktadır (Bacık, Gökhan ve Coşkun, Bezen Balamir, 2011, s. 248-265)

1969'da kurulan DDKO, PKK gibi pek çok Kürt örgütünün çekirdeğini oluşturmuştur. Çünkü "PKK, Ankara'da Türk solu içinden çıkmıştır" şeklinde tanımlamalar buna dayanak oluşturmaktadır (Özcan M. , 2012)

Abdullah Öcalan'ın kendisini Türkiye Halk Kurtuluş Parti-Cephesi (THKP-C) sempaticanı olarak ifade etmiştir. Örgüt, ilk eylemini gerçekleştirdiği tarih olan 15 Ağustos 1984'teki eylemden sonra HRK (Kürdistan Kurtuluş Birlikleri) diğer sol örgütlere PKK'ya katılım ve destek çağrısı yapmıştır (Jongerden, Joost ve Akkaya, Ahmet Hamdi, 2012, s. 23)Günümüzde bu yapılanmaların ve sol örgütlerden hiçbirisinin PKK gibi ayakta kalamadığı görülmektedir.

1971 müdahalesiyle başlayan dönemden 1980 askeri müdahalesine kadar geçen süre içerisinde PKK dışında adı geçen yapılanmaların hepsi kapatılmıştır . (Fuller, Graham E ve Barkey, Henri J, 2011, s. 39)

1980 yılındaki askeri müdahaleden kısa bir süre önce baskıların artması sol

örgütlenmelerde dağılmalarla sonuçlanmıştır. Türkiye’ de bulunan PKK ise Suriye’ de bulunan Bekaa Vadisine taşınmış ve örgüt yok olmaktan kurtulmuştur. Öcalan, Suriye Bekaa Vadisinde PKK’ya tahsis edilmiş olan kamplarda ilk militanların siyasal ve askeri açıdan inşa faaliyetlerini 1984’e kadar burada sürdürmüştür. Bekaa Vadisinde bulunan Mahsun Korkmaz akademisinde yetiştirilen militanlar, Abdullah Öcalan’ın verdiği ideolojik eğitimle birlikte şekillendirilerek eyleme hazır hale getirilmiştir. 12 Eylül askeri müdahalesinin ardından Suriye’ye yerleşen örgüt 2. Kongreye kadar eleman sayısını artırmıştır. Nisan 1984 alınan bir kararla HRK tarafından sansasyonel eylemlerin başlatılması kararı verilmiştir. (İlhan, 2002, s. 141)

PKK, Cumhuriyet tarihi boyunca en uzun süre ayakta durabilen isyan hareketi olarak varlığını korumaktadır. Öcalan ve arkadaşları, içerisinde yer aldığı sol grupların etkisizliği üzerine PKK’ya yönelik ilk planlamaların gerçekleştirilmesi kararını Öcalan şu şekilde anlatmaktadır (Birand, 1992, s. 84):

“1973 baharında 5-6 kişiyi, Ankara Çubuk Barajına getirdim. Bir ağacın altında örgüt kurma kararı aldık. O kişiler benimle birlikte bir ay ya kaldılar, ya kalmadılar. Zaten sınıf kökenleri itibariyle aramızda kalamazlardı... Örgütün ilk kez Tuzluçayır mahallesinde kurulduğu söylenir, ancak bu yanlıştır... İlk girişim Çubuk Barajı’nda o ağacın altındadır.”

Öcalan, örgütün ideolojik altyapısını 1973-1975 yılları arasında oluşturmaya çalışmıştır. Abdullah Öcalan ve arkadaşları tarafından faaliyetlerini legal olarak devam ettirmek amacıyla Ankara Demokratik Yüksek Öğretim Derneği ‘ni (ADYÖD) önemli bir paravan yapı olarak kullanılmıştır (Birand, 1992, s. 85). Aralarında Cemil Bayık, Ali Özer, Kesire Yıldırım, Musa Erdoğan, Kemal Pir ,Ali Haydar Kaytan, Haki Karaer ve Mustafa Dere gibi isimlerin yer aldığı ve PKK’nın temellerini atan dernek 1975’te kapatılmıştır. Derneğin kapatılmasından sonra Abdullah Öcalan grubu Dikimevi’nde toplantıya çağırmıştır (Birand, 1992, s. 87). Toplantıya; Abdullah Öcalan, Cemil Bayık, Şahin Dönmez, Ali Haydar Kaytan, Musa Erdoğan, Kesire Yıldırım, Turgut Çetineren, İsmet Kılıç, Hasan Asgar Gürgöze, Kamer Özkan, Mehmet Hayri Durmuş, Kemal Aygün, Haki Karer, Resul Altınok ve Baki Karer gibi isimler katılım sağlamışlardır.

(Birand, 1992, s. 89).

1975'te Dikimevi'nde başlayan toplantılar 1978'de örgütün kuruluşuna kadar geçen süre boyunca devam etmiştir. Bu süreç içerisinde Doğu ve Güneydoğu'da propaganda amaçlı olarak çeşitli ziyaretler gerçekleştirilmiştir (Pirim, Oktay ve Örtülür, Süha, 1999, s. 27,28)

Bu esnada oluşan diğer önemli bir gelişme ise Ocak 1977'de Ankara Mimar ve Mühendisler odasında yapılan, Öcalan'ın başkanlık ettiği bir toplantıda örgüt faaliyetleri artırılır ve Öcalan bu faaliyetlere bizzat katılmıştır. Düzenlenen bu toplantıda örgütün amacı, stratejisi, faaliyet metodları belirlenmiş ve örgüt Kürdistan Devrimcileri adını almıştır

(Bila, 2004, s. 25)

1977'nin Nisan'ıyla Mayıs'ı arasındaki dönemde Kars, Bingöl, Diyarbakır, Elazığ ve Gaziantep'te gizlice düzenlenen toplantılarda grubun fikirleri ve siyasal programı daha geniş bir sempatanlar grubuyla paylaşılmıştır

(Güneş, 2013, s. 150)

Tam örgün olma kararı 27 Kasım 1978 tarihinde Diyarbakır Lice ilçesine bağlı Fis köyünde alınmıştır. Abdullah Öcalan'ın başkanlık ettiği toplantıda Kürdistan İşçi Partisi anlamına gelen Partiyê Karkerên Kürdistan'ın (PKK) ismi seçilmiş ve örgüte bu isim Nisan 1979'da resmi olarak verildi. Geçen zaman aralığında örgüt Kürdistan Devrimcileri, Apocular Ve Ulusal Kurtuluşçular Ordusu (UKO) ismini kullanmaya devam etmiştir (Jongerden, Joost ve Akkaya, Ahmet Hamdi, 2012, s. 19)

PKK, kuruluşuna giden süreçte ve kuruluşu sonrasında Güneydoğu'da aktif olarak faaliyet gösteren diğer Kürt gruplarıyla ve Türk soluna ait gruplarla çatışmıştır. Yaşanan bu çatışmalar esnasında Aydın Gül, Halkın Kurtuluşu örgütü tarafından öldürülmüştür (Güneş, 2013, s. 150). Kuruluş ve örgütlenme faaliyetlerini gizli sürdüren örgüt mensupları, elebaşı Abdullah ÖCALAN'IN yurt dışına kaçması ve kendi canını kurtarması sonunda , toplumda büyük infial uyandırmak isteyen ve isimlerini

kamuoyuna duyurmak isteyen örgüt 30 Temmuz 1979 tarihinde dönemin Adalet Partisi Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Celal Bucak'a yönelik saldırı gerçekleştirmiştir. (Bila, 2004, s. 257)

15-26 Temmuz 1981'de (Suriye-Lübnan Sınırında) toplanan örgüt PKK'nın ilk kongresini gerçekleştirmiş toplantıda askeri, siyasi eğitim projeleri görüşülmüştür. (Emin, 2001, s. 85)

Örgüt; 20-25 Ağustos 1982 tarihinde gerçekleştirilen İkinci Kongre' de hazırlıkların tamamladığını ve yurt dışından dönüp içerdeki faaliyetlere başlanması gerektiği kararını vermiştir. PKK yönetimi ilk faaliyet olarak silahlı propaganda ile ünitelerinin oluşturulması ve bölgedeki yerel nüfus ile silahlı mücadeleye destek vermesi hususunda karar alındı. 1984 yılı Haziran ayında Silahlı Propaganda Birliği oluşturuldu ve bu birim (HRK) Kürdistan Kurtuluş Birliği ne bağlandı. Hazırlıkların tamamlanmasının ardından 15 Ağustos 1984 tarihinde bir grup PKK' lı Eruh ve Şemdinli saldırıları ile, Öcalan'ın en önemli araç olarak gördüğü silahlı mücadeleyi başlattı. (Emin, 2001, s. 86)

İnsan kaynağını canlı tutmakta zorluklarla karşılaşan PKK, internet mecrasını verimli bir iletişim kanal haline getirmiş etkin örgütlenmeyi sağlamayı amaçlamıştır. Böylelikle siyasal ve kültürel kimlikler oluşturmuştur. (Emin, 2001, s. 19)

Sonuç olarak PKK gereken beslenmeyi Türkiye'deki devrimci sol hareketler içerisinde almıştır (Jongerden, Joost ve Akkaya, Ahmet Hamdi, 2012, s. 28) PKK'nın İran, Irak ve Türkiye üçgeninde oluşan diğer Kürt hareketlerinden farklı olarak Kürtçülük ya da milliyetçilik kavramları üzerine kurulu olmadığı görülmektedir.

PKK Merkez Komitesi Fiş Köyü Toplantısı Sonrası Oluşturulan PKK Merkez Komitesinden Abdullah Öcalan Genel Sekreter, Cemil Bayık Genel Sekreter Yardımcısı, Şahin Dönmez Örgütlenme Komitesi, Mehmet Karasungur Askeri Sorumlu, Mazlum Doğan Yayın Sorumlusu, Hayri Durmuş Örgütlenme Komite Üyesi, Baki Karer Örgütlenme Komite Üyelerinden olmuştur.

4.1.2. Amaç ve Hedefleri -Terör Biçimleri

PKK Terör örgütünün kurulması amacı Marksist ve Leninist düşüncede ‘Bağımsız Birleşik Kürdistan’ kurmaktır. Örgüt bu kapsamda; kendine yakın olan kitleleri gerçekleştirdikleri propaganda çalışmaları ile bilgilendirerek silahlı eylemler ile güvenlik güçlerini ve ekonomik hedeflere yönelik sabotajlarla devlet otoritesini zayıflatmaya ulaşacağını kabul etmiştir.⁸

Örgütün aynı zamanda Türkiye düşmanları olan dış devletlerin de desteğiyle Türkiye’nin gelişmesini zayıflatmaya yönelik ekonomik amacı da bulunmaktadır. Örgüt terör faaliyetlerini belirlediği bölgelere göre yürütmektedir. Amed, Botan, Behdinan, Garzan, Erzurum, Gap, Serhat, Mardin, Güneybatı, Dersim, Çukurova adlarında eyaletlerle birlikte Marmara, Ege ve Orta Anadolu Bölgelerimizde eyalet altyapısını hazırlamak amacıyla Metropol Bölgeleri oluşturulmuştur.

(Gerçek, H. Hüseyin, 2000, s. 8)

PKK’nın asıl amacı, ulusal sınırlarla belirlenmiş toprakların, Doğu ve Güneydoğu bölgesinde yeni bir devlet kurmak ve kendi otoritesini oluşturmaktır. Bu yeni devlet ile, etnik köken ve kimliğe dayalı bir Kürt devleti kurulması amaçlanmaktadır. Bağımsız Kürdistan denilerek nitelendirilen bu rejim ile Sosyal Kürt toplumunu ve Kürt milliyetçiliğini benimseyen bir devlet kurulması amaçlanmaktadır. PKK’nın oluşturmaya çalıştığı bu yeni devlet, aslında Türkiye için, yer altı zenginliği ve jeopolitik konum bakımından önem oluşturan bölgelerdir.

Terör Örgütü PKK; Türkiye’yi jeopolitik olarak etkisiz kılmak, devletin siyasi sınırları içerisindeki toprakları üzerinde bağımsız bir Kürt devleti kurmak amacı uğruna, bu topraklar üzerinde yaşayan on binlerce masum vatandaşı katletmiştir. Bu katliamın en trajik sonucu ise, katledilen masum insanların büyük bir kısmını yine Kürtlerin oluşturmasıdır.⁹

PKK’nın hedefinde sadece mücadele edilecek olan bir devletin yanı sıra elitist Kürtler

⁸ Ankara C Bassavcılığınca. Abdullah ÖCALAN Hakkında Hazırlanan İddianame

⁹ http://www.ozelharekat.com/forum_posts.asp?TID=17 (erişim: 27 Mart 2008)

diye tanımlanan, Kürt toprak ağaları ve aşiretleri de bulunmaktadır (Bacık, Gökhan ve Coşkun, Bezen Balamir, 2011, s. 251). Örgüt, ideolojisini 1973 tarihinden itibaren militanlarına enjekte etmeye başlamıştır. PKK'nın kurumsal taslağı, parti programı gibi çalışmalarını Abdullah Öcalan ve Hayri Durmuş beraber yürütmüşlerdir (Doğan, 2007, s. 73)

PKK'nın örgütsel amacı T.C. Devletini stratejik, askeri ve maddi açıdan güçsüz kılmak ve devleti bölmektir. Türkiye'nin, Doğu ve Güney Doğu Anadolu bölgesindeki askeri ve ekonomik otoritesini zayıflatma halkın devlete karşı güvenini kırmak, Türkiye'yi Faşist ve bozguncu bir devlet olarak göstermeye çalışmak, oluşturduğu terör eylemleri ile Türkiye'nin bir terör ülkesi olduğu izlenimini vermek, ülke itibarını zedelemek, Türkiye'nin baskıcı, halkına karşı adil olmayan, işkenceci ülke olduğu izlenimini vermek, tüm yaptığı bu eylemlerinin devlet politikasının bir sebebi olduğunu göstererek bu manada meşru bir zemin aramak ve Kürt-Türk cepheleşmesini sağlamaktır.¹⁰

Silahlı mücadelenin uygulanacağı bölgenin konumu ise daha çok köylülü halkın yoğun olduğu, devletin egemenliğinin tüm coğrafyaya nüfuz edemediği bir sosyal yapıya sahip olmasıdır. Devlet, ancak büyük yerleşim merkezlerinde etkilidir. Silahlı mücadelede devlet yapılanmasının güçsüz bulunduğu alanda başlatılacak böylece bilgi akışının son derece düşük olacağı bir coğrafyada zayıf kamu yapılanması olduğu alanlardan başlatılacak terör faaliyetleri, zamanla tüm kırsal alana yayılması planlanmıştır.

Kamu yapılanmasının düşük olduğu bölgelerde kamuoyu şiddete maruz kalmaya açıktır ve ortaya çıkacak olan yoğun şiddet ortamı kullanılarak halkın kamu ile olan bağı kesilecektir. Kırsal kesimlerin ele geçirilmesinin ardından devlet sadece büyük yerleşim alanlarına hapsedilmiş olacak, kamuoyuyla bağları koparıldığından da bilgi akışı kesilecektir. Elde tuttuğu yerleşim merkezlerinin çevreyle irtibatını sağlamak için de, tüm gücünü ana ulaşım yollarının emniyetine ayıracak ve kırsal alanları terk edecektir. Boşaltılan bahse konu alanlarda egemenlik partiye kalacak, böylece örgüt gittikçe güç kazanacak ve kamu gücü gittikçe zayıflayacak, Partinin kontrolüne giren kırsal alanlara dayanarak silahlı güç oluşumu büyütülecektir. Tüm kırsal alanlar parti

¹⁰ http://www.ozelharekat.com/forum_posts.asp?TID=17 (erişim: 27 Mart 2008)

tarafından ele geçirilmesinden sonra şehirlere kuşatma başlatılacağı için eylemlerin niteliği de değişecekti. Yerleşim merkezlerinde de kısmi halk ayaklanmaları başlatılacak ve temposu gittikçe artırılabilecekti. Bu kısmi ayaklanmalar zaman geçtikçe büyük çapta isyanlar başlatılacaktı. (Özcan N. A., 2001, s. 75)

4.1.3. Örgütün İdeolojisi

Örgüt 1995 yılında da bağımsız ve birleşik Kürdistan hedefinden vazgeçmemiştir (Bila, 2004, s. 34) Öcalan tarafından kaleme alınan “Kürt Sorununda Demokratik Çözüm Bildirgesi”, “Kürt Sorununda Çözüm ve Çözumsuzlük İkilemi”, “Sümer Rahip Devletinden Halk Cumhuriyetine Doğru”, “Özgür İnsan Savunması” gibi isimlerle kitap haline getirilen savunmaları temelinde PKK 7. Olağanüstü Kongresi, PKK 6. Konferansı, PKK 8. Kongresi, KADEK Kuruluş Kongresi, KONGRA-GEL Kuruluş Kongresi ile bir dizi konferanslar gerçekleştirmiştir. Yapılan bu toplantılar ve değerlendirmeler sonucunda örgüt hedefi olarak “Kürt sorununun çözümü temelinde ayrı bir devlet kurmayı hedeflemeden, doğrudan demokrasinin egemen olduğu demokratik-ekolojik toplumun inşa edilmesi”, strateji olarak Kürtlerin her alanda örgütlenerek, devleti hedeflemeden, buldukları ülkenin rejimini dönüştürerek, ilk etapta kültürel kimliklerini ve siyasi örgütlenme haklarını kazanmalarını, akabinde Kürtlerin yaşadığı devletleri bir federasyon etrafında birleştirerek Kürdistan’ın da birleşmesini sağlamak olarak çizilmiştir (Emniyet Genel Müdürlüğü, 2004, s. 9) Öcalan “demokratik cumhuriyet” tezinden sonra AİHM’e verdiği ek savunmasında devletin eşitsizliğin, özgürsüzlüğün ve savaşın kaynağı olduğunu söyleyerek devlet aygıtını tümüyle reddetmiştir. Öcalan devletin alternatifinin demokrasi olduğunu ifade etmiştir. Demokrasiyi ise; “devlet olmayan yönetim demektir, toplumların devletsiz kendini yönetebilme gücüdür. Tam demokrasi devletsizlik halidir” şeklinde tanımlamıştır (Bila, 2004, s. 233-237). Öcalan bu varsayım üzerinden neden “Bağımsız Kürt Devleti” hedefinden vazgeçtiğini izah etmiştir. Öcalan devletin tüm biçimlerini eşitsizliğin, özgürsüzlüğün ve savaşın kaynağı olarak gördüğü için teorik olarak da her türlü devlet aygıtına karşı olması gerekir. Bu teorik çerçevede örgüt sempatanlarına neden Bağımsız Kürt devleti söyleminden vazgeçtiğini açıklamaya çalışmıştır.

2005 yılında örgüt tarafından kabul edilen KKK sözleşmesinin önsözünde “İran’da, Türkiye’de, Suriye’de, hatta Irak’ta oluşacak bir Kürt yapılanmasında tüm Kürtler bir araya gelerek kendi federasyonlarını, birleşerek de üst konfederalizmi oluştururlar” ifadesi bulunmaktadır. Bu cümleden de anlaşıldığı gibi örgüt adım adım bağımsızlığa giden bir yöntem belirlemiştir. Öcalan (2005, s. 28)’a göre Kürdistan için kendi kaderini tayin etme hakkı, milliyetçi temelde devlet kurmak değil, siyasi sınırları sorun yapmadan ve sınırları esas almadan kendi demokrasisini kurma hareketidir. İran’da, Türkiye’de, Suriye’de ve hatta Irak’ta oluşacak bir Kürt yapılanmasında tüm Kürtler bir araya gelerek kendi federasyonlarını, birleşerek de üst konfederalizmi oluştururlar. (Emniyet Genel Müdürlüğü, 2004)

PKK da pek çok terör hareketinin dayandığı gibi sol düşünce üzerinden kendisini geliştirmiş bir örgüttür (Fuller, Graham E ve Barkey, Henri J, 2011, s. 49) Çünkü kendisini Marksist Leninist bir örgüt olarak tanımlamaktadır (Törel, 2002, s.36; Bila, 2004, s. 29, Roth ve Sever, 2007, s.904). PKK’nın amacı terörü bir araç olarak kullanmak amacıyla Türkiye topraklarının bir kısmında - Güneydoğu ve Doğu Anadolu Bölgemizde - bir Kürdistan Devleti kurmaktır. Silahlı mücadelede gerilla tekniği ile hareket eden örgüt, Marksist devrim teorilerinin öngördüğü yöntem ile ağır ağır hedefine ilerlediğini ilan etmektedir. Türkoğan ise PKK’nın sadece Kürdistan İşçi Partisi olmadığını söylemekte ve şöyle düşünmektedir (2010, s. 246): “PKK sadece Kürdistan İşçi Partisi değildir. Marksist kimliğinin dışında, Kürt şemsiyesi altında bütün etnik grupları toplayarak, etnik ayaklanma peşinde koşan bir ayrımcı hareketin de lokomotifidir”.

Abdullah Öcalan tarafından kaleme alınan ‘‘Kürdistan Devriminin Yolu’’ adlı manifesto ise pek çok komünist manifesto ile örtüşmekte ve benzer örneklerden yararlanılarak oluşturulmuştur. Örgüt, diğer sol örgütlerden farklı olarak ilk başta doğrudan eylem yapmak yerine terör örgütüne ideolojik olarak inşa edilmiş ve bir yandan da askeri eğitime tabii tutulan militan yetiştirmiştir.

4.1.4. Örgütün Stratejileri

Strateji; uzun vadeli ve önceden belirlenen bir amaca yönelik izlenen yoldur (TDK, 2009) PKK teorik olarak stratejisini “Uzun Süreli Halk Savaşı” olarak seçmiştir. Bu seçimin karakteristik aşamaları “Stratejik savunma, Stratejik Denge, Stratejik Saldırı”dır (Özcan, N. A, 1999, s. 221). Bu seçimin nedeni ise; “Devrimci direnişimiz, halkın devrimci direnişi temelinde, silahlı mücadele şeklinde olacaktır. Bu silahlı mücadele silahlı halk ayaklanması şeklinde olmayacaktır. Çünkü düşman, askerî açıdan güçlü ve örgütlüdür. Buna karşılık halk askerî olarak örgütlenmemiş, siyasi olarak zayıf bir örgütlenmeye gitmiştir. Bu nedenle siyasi çalışmaların en yüksek aşama olan silahlı ayaklanmaya ulaşması, önce kentleri ele geçirmesi oradan da kırları zaptetmesi imkânsızdır” şeklinde açıklanmıştır (Buzoğlu, Körfez Savaşı ve PKK, 1996, s. 94-95) Temel olarak kırlarda yürütülecek silahlı mücadelenin kentlerde de siyasal çalışma ortamı hazırlayacağı ifade edilmiştir.

Stratejik Savunma aşamasında; ajitasyon ve propaganda ile halkın ekonomik ve ulusal taleplerinin dile getirilerek bilinçlendirilmesi, ajan ve muhbirlerin ortadan kaldırılması, silahlı propaganda birliklerinin çoğaltılıp kurulacak ordunun askerî çekirdeğinin oluşturulması, illegal partinin her alanda inşa edilerek gerilla aşamasına geçilmesi hedeflenmiştir. (Buzoğlu, Körfez Savaşı ve PKK, 1996, s. 95) (Bal, 2008, s. 165)’a göre stratejik savunma; güvenlik güçlerinin duruma hâkim olmasından dolayı, stratejik olarak savunmada, taktik olarak saldırıda bulunulma aşamasıdır. Oluşturulacak silahlı birimler vasıtasıyla güvenlik güçlerini yıpratmaya yönelik eylemlere başvurup, devlet güçleri ile baş edebilecek konuma ulaşılması amaçlanır. Stratejik Denge aşamasında; devletin kırsal alandaki güçlerine saldırarak, kırsal alandan çekilmeye zorlanmasına ve buralarda kurtarılmış mevziler oluşturulmasına çalışılır (Bal, 2008, s. 96).

Yürütülen yaygın eylemlerle kitleler siyasal mücadeleye çekilerek faaliyetlerin daha üst boyuta ulaştırılması öngörülür. Silahlı faaliyetler ve eylemlerin yanında genel grev, boykot, işgal gibi çeşitli düzeylerde toplumsal olaylara başvurulur. Hareketli savaş yöntemlerine geçilir (Bal, 2008, s. 165). Bu dönemde, devletin askerî yönden güçlü olması nedeni ile süreç içerisinde devletle dengeye gelinmesi hedeflenir. Stratejik

Savunma aşamasından Stratejik Denge aşamasına geçebilmek için, halkın desteği veya en azından tarafsızlığın sağlanması ve devlet otoritesinin yıkılması gerekir. Öcalan'a göre, PKK başarıya ancak tarafsız veya destekler konuma getirilecek kitlede yaratılacak bunalım ile ulaşabilir. Tarafsız kalan kitlenin, korkudan doğan otoriteye duyulacak sempati ile kazanılacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda örgüt 1990 Haziranına kadar bölgede 78 GKK (Geçici Köy Korucusu) şehit etmiş ve 640 yaşlı, kadın ve çocuk öldürmüştür (Buzoğlu, Körfez Savaşı ve PKK, 1996, s. 96) Halkı terörle katleden örgütün bunu belli bir strateji çerçevesinde bilinçli şekilde yaptığı anlaşılmaktadır. Örgüt destekçileri örgütü devletle aynı seviyeye getirmek için uluslararası kuruluşlar nezdinde de girişimlerde bulunmuştur. Aralarında milletvekillerinin de olduğu bazı kişiler tarafından Nisan 1992'de yapılan çağrıda, PKK ile yürütülen mücadelede Cenevre Sözleşmesi'ne uygun olarak savaş hukuku kurallarının uygulanması istenmiştir (Buzoğlu, Körfez Savaşı ve PKK, 1996, s. 173). (Buzoğlu, Körfez Savaşı ve PKK, 1996, s. 163)'na göre 1991 yılındaki gelişmeler dikkate alındığında, uluslararası gelişmelerden de istifade eden PKK, siyasal alanda stratejik denge safhasına geçmiştir. Askerî alanda ise stratejik savunma aşamasındadır.

1978'te Fis Köyündeki toplantıdan sonra kurulan örgüt (Roth, Mitchel P. ve Sever, Murat., 2007, s. 904)Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde Demokratik Devrim stratejisi belirlemiş ve bu stratejiyi şu şekilde tanımlamıştır (Birand, 1992, s. 92) Bölge halkının sempatisini kazanmak, ideolojik ve politik çalışmalarla kadroların savaşacak duruma getirilmesi, gerilla savaşı ve Kürdistan'ın tanınmasını sağlamak.

PKK, Küba Devriminden etkilenecek halk savaşına dayalı Maoist stratejiyi Stalinist yapılanma ile benimsemiştir (Ünal, 2013, s. 7) PKK, hedefine ulaşmak için uzun süreli halk savaşını tercih etmiştir. Birinci aşamada bazı kültürel ve sosyal hakların kazanılması, ikinci aşamada özerk veya federasyon tipi bir yönetim sisteminin oluşturulması, üçüncü aşamada ise Türkiye ve komşu ülkelerin topraklarının bir kısmını kapsayacak şekilde Kürdistan'ın kurulması planlanmıştır (Kışlalı A. T., 1998, s. 189)1977 yılında Maoist örgütler gibi uzun süreli bir halk savaşı başlatılmasına yönelik karar alınmasına rağmen gerçekleşen 1980 askeri müdahalesinin ardından bu strateji gecikmeli olarak hayata geçirilmiştir.

15-26 Temmuz 1981 tarihleri arasında yapılan konferansta PKK'nın siyasi ve askeri eğitim hazırlıklarının başlatılması kararı alınmıştır. Ayrıca alınan kararlarla birlikte PKK'nın devrimci şiddetten gerilla savaşına ve halk ayaklanmasına varacak eylemler gerçekleştirileceği belirtilmiştir (Kışlalı M. A., 1996, s. 166) Alınan bu karardan 3 yıl sonra 15 Ağustos 1984'te Erzurum ve Şemdinli'de gerçekleştirilen baskınlar ile örgütün silahlı propaganda döneminin başladığı kabul edilmektedir. Uzun Süreli Halk Savaşı stratejisini benimseyen PKK'nın bu stratejisi de 3 aşamalı olarak şu şekilde belirtilmektedir (Parmaksız, 2009, s. 31)

- Birinci Safha: Oluşturulan fikir ve kadroların öncülüğünde, silahlı propaganda ile sözde gerilla savaşı ve hareketli savaş uygulamaları ile stratejik savunma aşamasını tamamlamak,
- İkinci Safha: Cepheleşme ve Ordulaşma sürecinin tamamlanarak güvenlik kuvvetlerine karşı yürütülen mücadeledeki güç dengesini sağlamak,
- Üçüncü Safha: Savaşı yaygınlaştırarak, yer yer halkın ayaklanmasını sağlamak ve kurtarılmış alanlar yaratarak stratejik saldırı konumuna geçmektir.

PKK, 1993 yılına kadar temel stratejisini şiddet üzerine yoğunlaştırmıştır. (Doğan, 2007, s. 170) İlk sansasyonel eylemin gerçekleştirildiği 1984'ten itibaren farklı stratejiler uyguladığı ve düzenli bir stratejisinin olmadığı bilinmektedir (Kışlalı M. A., 1996, s. 188)

Terörün yaygınlaşmasında en önemli unsurlardan olan iletişim unsurunda edinilen amaç, terör eylemlerinin toplum nezdinde psikolojik ve sembolik kazanımlar sağlamaktır. Terör unsurları, insanlığın zihinlerine, fikirlerine nüfus edebilmeyi, kendi yapmış oldukları mücadelenin, haklılığına ve doğruluğuna ikna edebilmeyi esas almış ve bunu zihinlerde yaygınlaştırmayı amaçlar. Bugüne kadar hiçbir terör örgütü direk hedef belirtmemiş olmakla beraber sürekli amaç ve araç değiştirmektedir. Bunun sonucu olarak da en büyük amaç kitleler üzerinde etki yaratmak, ses getirebilmek ve toplumda kaos ortamı oluşturmaktır..

Bu bağlamda terör ve iletişim arasında çok ciddi bir bağın olduğunu görebiliyoruz. Günümüzde sosyal medya üzerinden çok daha fazla taarruza maruz kalıyoruz. Sosyal medya platformları kitlelere ulaşımın kolay olması sebebi ile terör örgütleri için bulunmaz bir fırsattır. Bu noktada terör örgütlerinin işini kolaylaştırmamız gerekiyor.

4.1.5. PKK Terör Örgütü İnternet ve Sosyal Medya Kullanımı

Günümüzde geleneksel medya ile yeni medya arasında bir etkileşim olduğu görülmektedir. PKK' nın geleneksel medya mecralarında sergilemiş olduğu etkin mücadele, yeni medyanın denetimden uzak yapısı hedeflenen propaganda çalışmaları için uygun bir ortam oluşturmuştur. Teröristlerin internet mecralarını kullanıyor oluşu, onun "kolay erişilebilir oluşu, kontrol altına alınamayışı, geniş hedef kitlenin varlığı, iletişimin anonimliği, hızlı bilgi akışı, ağın düşük maliyetle geliştirilmesi ve sürdürülmesi, çok ortamlılık ve geleneksel medyanın kapsamını biçimlendirme kabiliyeti" ile ilgilidir.

Dergi, gazete, radyo ve televizyon gibi kitle ileytilişim araçlarının tek yönlü iletişim özelliğinin aksine sosyal medyanın zamansızlık ve mekansızlık olguları ile kaynak ve alıcı arasında karşılıklı etkileşim söz konusudur. Burada medya organı iletişimin mutlak öznesi değil yer yer yaydığı mesajın gölgesinde nesnesi de olabilmektedir. Medya yalnızca iletme misyonuna indirgenemeyecek denli gözetleyicidir. Süreç sanal olsa da etkiler fazlasıyla gerçek ve reaksiyoneldir. Dijitalleşen duygular fiziksel mesafelerle birbirinden uzak bireyleri ortak bir amaç ve hedefte birleştirebilmektedir. Ayrıca sınırları belirlenebilir bir kitle ve dağıtım çizgisinden de söz edilememektedir. Görsel temelli olan bu mecralar da görüntü ve sesin ortak gücüne bağlı bir şekilde anlık coşkularla en imkansız eylemlerin gerçekleştirilmesine olanak sağlar. Söylemin etrafında kurgulanan aforizmalar, kusursuz kahramanlıklar, dogmatik kabullenişler veya rijit reddedişler örgütlenme ruhunu kışkırtır. Durum iyiler için de kötüler için de böyledir. Teröristler tarafından ne oranda kullanıldığını hesaplamak zor olsa da sosyal medyada fon temin etmeden üye toplamaya, saldırı planlamadan propaganda yapmaya kadar geniş ölçekli stratejiler yürütüldüğünü belirtmek güç değildir.

Sosyal medya yapısı gereği geniş kitlelere ulaşım imkanı vermektedir. Uluslararası

mecrada Türkiye'nin haklı gerekçelerini göz önüne alan makul bir tutum görülmedi. Teyide ihtiyaç duymayan, usul ve esasları dikkate almayan, kamu sorumluluğundan uzak kitlelerin kullanacağı araçların oldukça fazla olduğu söz konusu mecralarda terör örgütleri; farklı olaylara ilişkin görselleri, yalan ifadeleri kullanmaktan imtina etmedikleri gözlemlenmektedir. Dolayısıyla bu gibi söylemler terör örgütlerinin alanını genişletmektedir.

4.2. Suç Örgütlerinin İletişim Biçimi FETÖ Örneği

4.2.1. Kısa Tarihçesi

27 Nisan 1941 tarihinde Erzurum'un Pasinler ilçesinde doğan kurucu FETÖ liderinin İslam dinine ait değerleri kullanması cemaatin hızla yayılması ile paralel gelişmiştir . (Turan, 1998, s. 18) 4 yaşında Kuran-ı Kerim'i hatmettiği belirtilen Gülen'e "Seçilmiş Kişi, Mehdi ve Lider Kültü" gibi mistik unvanlar atfedilmiş ve toplumun dini değer yargıları üzerinden inşa edilmiş olan yapılanma, kendisini ilk kuruluş yıllarından itibaren "Camia", "Hizmet Hareketi", "Gönüllüler Hareketi" gibi isimler ile ifade etmiştir (TBBM, 2016, s. 41) FETÖ, dine yakın kişiler kadar dinden uzak kişiler ile de ilişkiler kurabilmek için hiçbir zaman başlı başına bir dini cemaat olarak görülmemiş, bunun için de cemaat ifadesinden çok yukarıda belirtilen unvanları kullanmıştır.

FETÖ'nün kuruluşu ve temellerinin atılması, Gülen'in 1966 yılında İzmir Kestane Pazarı'ndaki İmam-Hatip Derneği ve İlahiyat Öğrenci Yetiştirme Derneğine ait olan Kur'an kursunda öğreticilik ve müdürlük yaptığı dönemde başlamış ve 1970'lerde ivme kazanmıştır (Diyanet İşleri Başkanlığı, 2017, s. 9; Çakır, 2000, s. 19). FETÖ'nün yapılanması din çıkışlı temel üzerinde gerçekleşmiştir (TBBM, 2016, s. 45). FETÖ, kuruluşun ilk faaliyetini dershaneye ve üniversiteye başlayan gençlerin üzerinden yürütmüştür. "Işık Evleri" adı verilen öğrenci evleri açılmıştır (Yücel, 2017, s. 12) Işık evleri, cemaatin en seçkin kadrosunu oluşturan üyelerini yetiştirmiş daha sonra üst kademelerde kadrolaşmaya gidilmiştir (Feridunoğlu, 2016, s. 334) Bu evlerin giderleri hayır yapmayı seven iş adamları, zenginler ya da zengin olmamak ile beraber yine de bu evlerde kalan öğrencileri desteklemek isteyen kişilerin maddi destekleri ile kurulmuş ve

çok geçmeden Türkiye genelinde hızla yayılmıştır. FETÖ, eğitime verdiği önem ile Türkiye'nin bu alanda öncüsü olmaya başlamış, toplum tarafından güven kazanmış ve cemaatin dindar kimliğini iyilik, yardımseverlik, dayanışma gibi değerler üzerinden güçlendirmeye başlamıştır (Seufert, G., 2014, s. 21). Bu açıdan eğitim alanındaki gelişmeler ve ilerlemeler yapılanmanın hem örgüt içi hem de toplum önünde en güçlü ayağını oluşturmuştur.

12 Eylül 1980 Askeri Darbesi'nden sonraki aşamada FETÖ için okullaşma ve kurumsallaşmanın hızla ivme kazandığı, örgüt lideri Gülen'in siyasiler tarafından kabul gördüğü dönemi beraberinde getirmiştir (Çetinkaya, H., 1999, s. 222) ANAP iktidarı ile liberal politikaların uygulanması, teknolojik yeniliklerin ülkede yer almaya başlaması ve yükselmesini fırsat bilen FETÖ, kendisini "liberalizme uygun, çağdaş hoca" kimliğinde tanıtmaya başlamıştır (Kışlalı A. T., 1998, s. 187) Bu farklı kimlik örgütün okullaşma ve toplum içinde kurumsallaşmasını kolaylaştırmıştır. 10 yıl sonra 1990'ların ikinci yarısından itibaren yapılanma yurt dışında eğitim faaliyetlerine başlamıştır (Yüksel, M. N., 2000, s. 298-301) Bunun yanında şirketler, holdingler, sağlık, bilişim, finans, taşımacılık, basın- yayın gibi alanlarda da markalaşmıştır (TBBM, 2016, s. 44) (Turan, 1998, s. 19)).

28 Şubat 1997 yılında meydana gelen post- modern darbe olaylarından sonra Gülen, 1999 yılında sağlık sorunlarını öne sürerek yurt dışına gitmiş ve ABD'de ikamet etmeye başlamıştır (Akın, 2016, s. 50) (Pul, 2016, s. 225) FETÖ bu süreçte "Dinler Arası Diyalog", "Evrensel İnsan Hakları" gibi küreselleşmeye uygun yeni söylemler üretmeye başlamıştır (Çakır A. , 2014, s. 16) ; (Çelik, T., 2000, s. 15) FETÖ, 12 Eylül- 28 Şubat dönemleri dâhil olmak üzere her dönemde içinde bulunduğu sosyo-politik koşullara uyum sağlamış, iktidar dengelerini gözetip siyasi gidişatı takip etmiş, siyasi partilerden uzak kalır gibi görünmeye çalışmış ancak bir yandan da ilişkileri geliştirmeye çalışmış, "Altın Nesil" dönemine girmiştir (Turan, 1998, s. 19) (Feridunoğlu, 2016, s. 334)

Bu aşama toplumun ve devletin milli değer ve hassasiyetlerinin en yoğun şekilde kullanıldığı süreç olmuştur. FETÖ, bütün aşamaları gizlilik ve tedbir içinde ilerleyen uzun vadeli bir plan olmuştur (Yüksel, M. N., 2000, s. 299). Siyasi kimlikler ve

toplumun önde gelen zengin kişileri, yurt dışı bağlantıları ya da kurumları ile arasındaki yakın ilişkiler yapılanmanın güç kazanmasına olanak sağlayan en büyük etken olarak değerlendirilmiştir. (Başdemir, 2015, s. 97-98) Nitekim din faaliyetleri altında toplum ya da diğer kurumlar yapılanma hakkında bu aşamada bir önyargı oluşturmamış ancak örgüt, dini motifleri amaca giden yolda araç olarak kullanmıştır.

4.2.2. Kuruluş Yıllarından Paralel Devlet Yapılanmasına: FETÖ

Yapılanmanın kuruluş yılları Gülen'in, İzmir'de küçük bir grup etrafında öğrenci evleri açma faaliyetleri ile başlamıştır (Demirci, 2016, s. 5). Gülen, 1962 yılında askerlik görevini yerine getirdikten sonra memleketi Erzurum'a dönmüş ve yapılanmanın ilk faaliyeti olan Erzurum Komünizmle Mücadele Derneği'nin kurucuları arasında yer almış, dernekte aktif olarak görev yapmaya başlamıştır (TBMM, 2016, s. 45)

Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde vaizlik görevini yürüten Gülen, sırası ile Edirne, Kırklareli, İzmir, Manisa, Aydın illerinde 1971 yılına kadar görev yapmış fakat 1971 yılına geldiğinde sağcı faaliyetleri olduğu gerekçesi ile İzmir Sıkı Yönetim Komutanlığı tarafından gözaltına alınmıştır (Hasanoğlu & Aliyev, 2016, s. 228) (Feridunoğlu, 2016, s. 333) İzmir Valiliğinin girişimi üzerine serbest bırakılan Gülen, 1980'lere geldiğinde sağlık sorunlarını öne sürerek rapor almış ve Diyanet İşleri Başkanlığı'nın verdiği görevleri ertelemiştir (TBMM, 2016, s. 45-47)

FETÖ elebaşı Gülen, 1971 Askeri Muhtırası sonrasında Askeri Sıkıyönetim Mahkemesi'nin Nurculuk Davasında laik devlet düşüncesine aykırı eylemleri nedeniyle yargılanmış ve tutuklanma kararı çıkarılmış bir süre hapis yatmış fakat 1974 yılında Ecevit Hükümetinin çıkarttığı aftan yararlanarak dava düşürülmüştür (Çakır, 2000, s. 19) (Feridunoğlu, 2016, s. 333)). FETÖ elebaşı Gülen, 1980 yılında yine aynı suçlamadan Ege Ordu Sıkıyönetim Komutanlığınca aranmaya başlanmış fakat daha sonra serbest bırakılmıştır (TBMM, 2016, s. 49; Karataş, 2016, s. 129). FETÖ, Süleyman Demirel ve Bülent Ecevit dönemlerinde siyasi alanda yeni ivmeler kazanmaya başlamış ve devlete yakınlığını açıkça ilan etmiştir (Çelik, T., 2016, s. 58-61)

Kuruluş yıllarındaki çevre edinme faaliyeti çeşitli etkinlikler altında gerçekleştirilmiştir. “Altın Nesil” fikrini ve söylemini ilk defa bu yıllarda kitlelere anlatmaya başlayan FETÖ, 1975- 1976 yıllarında “Kur'an ve İlim, Darwinizm, Altın Nesil, İctimaî Adalet ve Nübüvvet” isimli konferanslar altında özlemi çekilen dindar- çağdaş gençliği vurgulamıştır (Çetinkaya, H., 1999, s. 223)

12 Eylül 1980 Askeri Darbesinden sonra İzmir ve Ege Ordu Sıkıyönetim Komutanlıkları tarafından Gülen hakkında dini zedelemek suçundan yakalama kararı çıkartılmıştır (Çetin, 2016, s. 2). Gülen, aynı tarihte ülkeyi terk etmiş ve kaçak yaşamaya başlamıştır. Aynı tarih aralıklarında memurluk görevinden istifa eden Gülen 100'e ulaşan yurtları sayesinde ekonomik olarak da güçlenmeye başlamış ve devlete ait bir bağlılığının olmadığını kaçarak ortaya koymuştur (TBMM, 2016, s. 53; Feridunoğlu, 2016, s. 334).

Açıkça anlaşılacağı üzere FETÖ, bu dönemde ılıman siyasi yaklaşım doğrultusunda hareket etmiştir. Yapılanmada bulunan kişiler tedbir gereği hiçbir şekilde askeri eylemlere katılmamış ve eğitim üzerinden ilerlemeye devam etmiştir (TBMM, 2016, s. 50-55) Turgut Özal dönemine özellikle dikkat çekilmiştir çünkü FETÖ en büyük girişimini bu hükümet döneminde gerçekleştirmiş, cemaat askeriye, ordu ve yönetim tarafından desteklenmiştir (Bürkeç, 2009, s. 18). 1983 yılında Turgut Özal'ın başkanlığında hükümet kuran Anavatan iktidarı FETÖ'ya geniş yetkiler tanımış ve maddi olarak destek sağlamıştır (Çetinkaya, H., 1999, s. 211) Nitekim Gülen 1987 yılında gerçekleştirdiği bir konuşmasında, 29.11.1987 tarihinde yapılacak olan erken genel seçimde oylarını ANAP'a vereceklerini, ANAP'ın iktidar olduğu dönemde (1983-1987) verimli bir şekilde çalıştıklarını, devlet yapılanma ilişkilerinin yakın tutulduğunu ve taraftar elde edildiğini belirtmiştir (Çakır, 2000, s. 20). FETÖ, dış ilişkilere de önem vermiş Abraham Foxman ve Papa II. John Paul ile görüşmeler yapmıştır (Yavaş, 2013, s. 7)

1983 yılı FETÖ'nün eğitim faaliyetlerinin diğer yıllara göre daha fazla serbestlik kazandığı bir süreç olmuştur (Demirci, 2016, s. 4). Teyp ve videokasetlere çekilen vaaz

konuşmaları, sohbet toplantıları üyelere ve öğrencilere dağıtılarak bireylerin örgüte duygusal, ekonomik ve sosyal açılardan bağımlı kılınması sağlanmıştır (Sarı, 2016, s. 836). Bu dönemde İzmir Akyazılı Orta ve Yüksek Eğitim Vakfı adına açılan öğrenci yurdu Yamanlar Koleji'ne dönüştürülerek yapılanmanın eğitim ayağının temeli olmuştur (TBMM, 2016, s. 55) Okullaşma faaliyetleri FETÖ'nün en verimli etkinliği olarak hızla ivme kazanmıştır (Mutioğlu, 2016, s. 167). 1982 yılında İzmir'de kurulan Yamanlar Koleji ile aynı dönemlerde kurulan bir diğer okul olan Ankara'daki Samanyolu Okulu, örgütün en önemli eğitim alanları olarak yurtiçi ve yurtdışında bilimsel ve kültürel çalışmalarda yapılanmanın başarısı olarak temsil edilmiştir (Çetinkaya, 1999, s. 208- 221; Feridunoğlu, 2016, s 334). Bu 2 okulun başarısı ile topluma mükemmel derecede başarılı öğrencilerin yetiştirildiği mesajı verilmiştir. Aynı dönem içinde üniversiteye hazırlık aşamasında kursların eksik olduğunun farkına varan FETÖ, Fırat Eğitim Dershanesini (FEM) açmış, yurtlar- okullar kadar dershanenin ilk örneği de toplum tarafından beğeni almış, dersane ayrıca örgüte parasal güç katmıştır (Yüksel, M. N., 2000, s. 305). Hızla büyüyen FETÖ, giderek artan ve çeşitlenen ihtiyaçlarını karşılamak, ekonomik alanda büyük ve organize bir güç haline gelmek amacıyla, 1989 yılı başlarında şirketleşmeye başlamış ve sonrasında holdingleşmeye gitmiştir (TBMM, 2016, s. 57) Sürat yazılım, Sürat teknoloji, Sürat kargo gibi kuruluşlar bu dönemde kurulan şirketlerdir.

FETÖ, 1991 yılından itibaren dünyaya açılarak küresel bir cemaat haline gelmiştir. Orta Asya Cumhuriyetleri üzerinden başlatılan okullaşma eylemleri 160 farklı ülkeyi kapsamıştır (Yüksel, M. N., 2000, s. 331)İslam dinini yayma ve Türk kültürünü diğer ülkelere tanıtmaya vurgusu yapan FETÖ, yurt dışında açtığı okulların hiçbirinde dini eğitim vermemiştir (Seufert, G., 2014, s. 5)1992 yılında Azerbaycan'da açılan Nahçıvan Türk Lisesi, yapılanmanın Türkiye dışında açtığı ilk eğitim kurumu olarak örgütlenmenin tarihine geçmiş ardından Orta Asya'da ve Kazakistan'da sayısı 29' u bulan okul açılışı yapılmıştır (TBMM, 2016, s. 58) 1969 yılından bu döneme kadar yurt içinde 85 vakıf, 18 dernek, 89 özel okul, 207 şirket, 373 dersane, yaklaşık 500 öğrenci yurduna sahip ticari bir yapı örgütlenmesini kurmuştur (Alacadağlı, 2016, s. 559)

2000'lerde FETÖ'nün siyasi yaklaşması Ergenekon ve Balyoz davaları üzerinden

gerçekleştirilmiş, örgüt devlet ile bağlarını güçlendirmek için birçok kamu görevlisine bu olaylar altında kumpas kurmuştur (Ateş, H. & Akkıpanar, A., 2017, s. 9). Devlet yetkililerinden bazı başsavcılar FETÖ'nün terör örgütü olduğunu öne sürmüş, 2000 yılında Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısı Nuh Mete Yüksel tarafından örgüt yapılanması hakkında "Fethullahçı Terör Örgütü" ismiyle bir dava açılmış ve "Laik devlet yapısını değiştirerek, dini kurallara dayalı bir devlet düzeni kurmak amacıyla örgüt kurmak" suçundan açılan kamu davası, Bülent Ecevit başbakanlığındaki koalisyon hükümetinin çıkardığı 4616 sayılı Kanun kapsamında kalmış, Gülen bu davadan ceza almamıştır (TBMM, 2016, s. 63-64)

Dönemin ikinci yarısında FETÖ, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a ve onun şahsında Ak Parti hükümetine karşı gizli bir mücadele başlatmış, Ak Parti hükümetini düşürmeye yönelik operasyonların 2009 yılında örgüt tarafından başlatıldığı, MİT, emniyet ve jandarmadaki bilgi akışını sağlayan elemanların parti ayırt etmeden bilgi toplamaya başladığı, kişilerin özel hayatları, mali ilişkilerinin araştırıldığı, hükümete yakın olduğu bilinen şirket ve holdinglerin incelendiği yönünde bilgiler edinilmiştir (TBMM, 2016, s. 65)

4.2.3. FETÖ Terör Örgütü İnternet ve Sosyal Medya Kullanımı

FETÖ illegal deliller, montaj/dublaj tapeler ve ses kayıtları ve Türkiye'nin törörü destekleyen ülke oldu algısını uluslararası alanda ve Sosyal medya üzerinden paylaşarak halkı bu algı operasyonuna inandırmaya çalışmıştır.

Sosyal medyada bir kısım meçhul kullanıcı tarafından da Temmuz ayında ülkede darbe olabileceğine dair bazı tweetler yaklaşık bir ay öncesinden paylaşılmaya başlanmıştır. 18 Haziran 2016'da bir Twitter kullanıcısı şöyle diyordu: "15 Temmuz 2016 Cuma Türkiye'de askeri darbe. At fava bekle, istihbaratım sağlam." Daha enteresanı, Paralel Yapı'nın en medyatik isimlerinden olan gazeteci Emre Uslu da kendisine ABD'den Türkiye'ye ne zaman döneceğini soran kişiye, 14 Eylül 2015 tarihinde Twitter hesabından "2016 Temmuz" cevabını vermişti.

FETÖ'nün medya ve iletişim teknolojilerini kullanımı bu süreçlede sınırlı olmamıştır.

Dinlenme ya da takibe takılmama gibi özelliklerinin yanında uçtan uca şifreleme özelliğiyle Whatsapp, darbecilerin aralarındaki iletişimi sağladıkları temel uygulama olmuştur. Bu şifrelemeye göre yazışmalara grup dışındakiler tarafından erişilemez. Whatsapp'ta kurulan bu grupta ilk aşamada operasyon mekanizmasının emir komuta zincirini kırdığı görülmüştür. Nitekim grup diyaloglarında Mehmet Murat Çelebioğlu isimli bir binbaşının, rütbece kendisinden yüksek albaylara emirler verdiği izlenmiştir. İkinci önemli izlenim ise bu Whatsapp uygulamasının bir tür “harekat komuta merkezi” gibi kullanılmış olmasıdır. Nitekim burada görevler verilmiş, hatırlatmalar yapılmış ve ortak bir eylem düzeni geliştirilmeye çalışılmıştır. Bu veriler ışığında darbecilere kimlerin destek verip kimlerin güçlük çıkardığı da ifşa olmuştur.

Yazışmalar boyunca en can alıcı taraf ise darbe girişiminde bulunan darbecilerin sahip oldukları ve her türlü şiddeti meşru gören yüksek motivasyonlarıdır. Örneğin yazışmanın bir yerinde Binbaşı Mehmet Karabekir, “Beni durdurdular. Ateş ettim. Yaralıları var. Taviz tereddüt yoktur” demiştir. Bu mesaj bir durum tespitinden çok gruptaki diğer darbe girişimcileri için bir çeşit terbiye/disipline edici imadır. Buna göre darbenin başarılı olması için halk desteği aranmayacağı gibi engel olanlar da yok edilmelidir. Böyle olduğu için de aynı binbaşı, “Sakın tereddüt etmeyin çakın” demekten geri durmamıştır.

4.3. Suç Örgütlerinin İletişim Biçimi DAES Örneği

4.3.1. Kısa Tarihçesi

2004 yılında Ebu Musab ez Zerkavi liderliğinde Irak'ta El Kaide'nin bir kolu olarak faaliyet göstermeye başlayan Irak ve Şam İslam Devleti (DAES), 2014 Şubatında El Kaide ile yollarını ayırmıştır. 2004 yılından sonraki on yıllık süreçte yapısal değişikliklerden geçerek yaklaşık 10.000 militanı ile Irak ve Suriye'de hâkimiyet sağlamış, 29 Haziran 2014 tarihinde halifelik kurduğunu ilan etmiştir. Askerî, ekonomik, siyasi düzeyde bilgi akışını sağlayan stratejik araçlar kullanan örgüt, bölgede yaşanan mezhepsel bölünmelerden ve yönetim boşluğundan istifade ederek hâkimiyetini arttırmış, yeni medyayı etkin bir biçimde kullanarak yerel, bölgesel ve küresel toplulukları yönlendirmiştir. Gerek eleman temini, finansman ve meşruiyet sağlama konusunda gerekse düşman olarak addettiği ülkeleri tehdit etme ve onları

harekete geçirme konularında başarı sağlamıştır.

ABD işgalinin ardından 2003 yılında Irak'ta, Ürdünlü asıllı Ebu Mus'ab ez-Zerkavi tarafından Tevhid ve Cihadında bir örgüt kuruldu. Çok geçmeden bu örgüt fikirlerinin temelini oluşturan El Kaide'ye "biad" ederek Mezopotamya ve Irak El Kaidesi gibi isimlerle anılmaya başlandı. Irak'ta ABD'ye karşı direnişin arttığı dönemde daha güçlü bir pozisyona yükselen örgüt, 2006 yılında Zerkavi tarafından kurulan ve El Kaide'ninde dahil olduğu "Mücahidler Şura Konseyi" adındaki çatı yapılanmaya katıldı. 7 Haziran 2006'da Zerkavi'nin ABD tarafından düzenlenen bir suikaste öldürülmesinin ardından, örgütün başına geçen Ömer El Bağdadi örgütün ismini "Irak İslam Devleti" olarak değiştirdi. Bu çatı altında örgüt Irak'ta, bakanlıkları dahi olan bir sembolik devlet konumuna geldi.

Bu dönemde Irak El Kaidesi, Anbar, Felluce, Bakuba, Diyala gibi birçok bölgede kontrolü ele geçirmişti. ABD ordusu Irak'tan çekilmeden hemen önce Irak İslâm Devleti grubu liderleri Ebû Ömer el-Bağdadi, Ebû Hamza el-Muhacir ve örgütün 20 kişilik Şura komisyonununun 18'i birkaç ay içinde ABD güçleri tarafından düzenlenen ve on binlerce askerin katıldığı geniş çaplı operasyonlarda öldürülmüştür. Örgüt içinde açıklama yapacak tanınmış bir lider kalmamıştır. Bu dönemde açıklama yapan ve örgütün şeri sorumlusu olduğu iddiâ edilen Ebû Muhammed el-Meşhedani yeni lideri açıklayacaklarını bildirmiş ve kısa süre sonra örgütün başına Ebûbekir el-Bağdadi sözcülüğüne ise Ebû Muhammed el-Adnani gelmiştir

Ayaklanmaların başladığı ilk dönemlerden itibaren Suriye'de faaliyet gösteren en güçlü gruplardan biri de "Suriye El Kaidesi" El Nusra Cephesi'dir. Merkezi El Kaide yapılanmasından o güne kadar zaten yarı bağımsız hareket eden Irak İslam Devleti lideri Ebu Bekir Bağdadi, Nisan 2013'te yayınladığı bir bildiri ile El Nusra Cephesi'ni fesh ettiğini ve etkinlik alanını Suriye'ye doğru genişleteceğini duyurdu. Fakat Nusret Cephesi lideri Cevlani bu durumu kabul etmeyeceğini duyurmuş ve örgüt faaliyetlerine devam etmiştir. Irak İslam Devleti Suriye'ye gelmeye başladığında örgütün adını "Irak Şam İslam Devleti" olarak değiştirmiş, Nusret Cephesi'ni kontrol ettiği bölgelerden çekilmeye mecbur bırakmış ve El Nusra saflarından bu örgütü çok sayıda katılım

gerçekleşmiştir. Daha sonra El Kaide lideri Eymen El Zevahiri DAESŞ'e, kendini fes edip El Nusra'ya katılmasını istediğini bildirmişse de Bağdadi buna karşı gelmiş ve iki örgüt arasındaki ipler iyice gerilmiş, nihayetinde Şubat 2014'te El Kaide, DAESŞ ile tüm bağlatılarının koptuğunu ve bu örgütün politikalarını eleştirdiğini duyurmuştur.

4.3.2. Daeş Terör Örgütü İnternet ve Sosyal Medya Kullanımı

Örgütler yerel ve bazen de küresel ölçekte dağılmış sempatizanlarını ve hedef kitlelerini kazanmak ve onları kontrol etmek amacıyla faaliyet yürütmektedir. Devlet dışı diğer aktörler gibi isyancılar da amaçlarına ulaşmak için stratejik bir akıl geliştirmektedirler. Çatışmaların devletlerarası niteliğinin devlet isyancı şekline dönüşmesiyle isyancılar bilgi stratejisi geliştirmekte ustalaşmışlardır (Bolt, 2012, s. 47). DAESŞ 'in sözcüsü Ebu Muhammed El Adnani'nin bir konuşması İngilizce, Türkçe, Almanca, Fransızca, Hollandaca, Endonezya dilinde ve Rusça olmak üzere yedi farklı dile çevrilmiştir. Sosyal medya eleman temini, destek sağlama, propaganda yapma ve muhaliflerin gözünü korkutmak amacıyla aşırı şiddetin gösterilmesi ve yüceltilmesi amacıyla kullanılmaktadır.

Musul'u ele geçirmelerinin ardından DAESŞ 'in Kuzey Suriye Komutanı Ömer Şişani Musul'daki kardeşlerini desteklemeleri yönünde genel bir iletişim çağrısı yayımlamıştır. Bunun üzerine sosyal medyadan ve DAESŞ kontrolündeki Suriye sokaklarından DAESŞ 'e destek yağmıştır. Bu kutlamalar DAESŞ 'in Irak ve Suriye'deki operasyonlarının sınırlararası salınımını göstermektedir (Cafarella J., Szybala V., 2014)

Örgüt savaşçı aradığı kadar bilgisayar bilimcisi ve sosyal medya uzmanlara da ulaşmayı amaçlamaktadır. Ahmet Ebousamra Al Hayat Media Center'nin başı durumundadır ve sosyal medya faaliyetlerini beklenenin ötesine taşımıştır (The Isis Study Group, 2014a)

Örgüt karasal sınırların ötesine geçmeyi ve tüm dünyaya sesini duyurmayı amaçlamaktadır. İnsanların çizdiği sınırları aşip tüm dünyadaki Müslümanlara

"davet"lerini iletmek istemektedir. Bunun için internetten etkin bir şekilde yararlanmak ve etkileyici içerikler üretmek zorundadırlar ki bu türden bir üretim profesyonelliği zorunlu kılmaktadır. "Medyaya sahip olan, işleten ve finanse eden kurumlar, ürünü oluşturan üretim sistemi, medya materyallerinin oluşturulduğu koşullar, üretilen ürün, materyal ve içeriklerin anlamı ve anlam çıkaran izleyici incelenmesi gereken yönlerdir" (Burton, 1995, s. 19). Örgütsel amaçlarına ulaşmalarına hizmet eden medya içerikleri, 40'dan fazla medya kuruluşu tarafından yüksek kalitede hazırlanmaktadır.

DAEŞ üyeleri, Youtube başta olmak üzere sosyal medya içerisindeki video paylaşım siteleri aracılığıyla anlık olarak milyonlarca kişiye yüzlerce propaganda videosu sunabilmektedir. Bu videolardaki tema, bazen çatışma esnasında çekilmiş kısa bir görüntü, bazen vahşi bir infaz anı, bazen de DAEŞ şehirlerindeki günlük yaşamdan kesitler olabilir. İlgili yayınlardan uygunsuz görüntü içerenlerin olabildiğince hızlı bir şekilde siteden silinmesine rağmen, sosyal medyanın dinamik yapısı dolayısıyla videolar kaldırılmadan önceki birkaç saat içerisinde bile yüz binlerce kişiye ulaşabilmekte ya da silinen videolar tekrar tekrar yüklenerek internetteki varlığını sürdürebilmektedir. Daha da önemlisi, özellikle günlük hayat rutinlerinden bahseden video, yazı veya röportajların bu mecralarda yayınlanmasının önünde neredeyse hiçbir engel bulunmamasıdır. Örneğin, çoğunlukla bölgedeki insanların günlük yaşamı ile halk röportajlarını içeren "Mujatweets" adlı kısa video serisinin bazı bölümlerine Youtube'dan kısa bir arama sonucunda erişilebilir. Youtube kadar büyük ve denetim mekanizması hızlı olmayan ya da çeşitli sebepler nedeniyle şiddet içerikli, sansasyonel videoları yayınlama misyonu güden sitelerde ise bu durum daha da kontrol edilemez bir hâl almaktadır. Google'da yapılacak kısa bir araştırma ile DAEŞ'in birçoğu kan donduracak derecede vahşi olan propaganda videolarının önünüze serilmesi mümkündür.

Örgütün yayınladığı videoların neredeyse tamamı kendi kurdukları çeşitli yayın organlarının imzasını taşımaktadır. Özellikle örgütün medya aygıtı olarak kabul edilen Al Hayat Media adlı kurumun yayınladığı, Mujatweets'in de içerisinde bulunduğu DAEŞ'in propaganda görüntülerinin büyük bölümünde videolar, başı ve aralarına koyulan geçişler ya da videonun sağ üst köşesinde gözükken logosu ile izleyiciye

tanıtılmakta, çekimler belirli bir kompozisyon üzerinden kurgulanmakta, çeşitli çekim oyunları ve ışıklandırma teknikleri aktif bir şekilde uygulanmakta ve efektler aracılığıyla zenginleştirilmektedir. DAEŞ'in endüstri standartlarını yakalama konusundaki bu çabası ve görece başarısı, materyallerin gelişigüzel değil de, tam aksine profesyonel, "Hollywood görsel stili"ne sahip bir biçimde hazırlandığını ispatlamaktadır (Dauber & Robinson, 2015). Örneğin ABD merkezli Terörizm Araştırma ve Analiz Konsorsiyumu (TRAC) ile İngiltere merkezli düşünce kuruluşu Quilliam'ın DAES'in 2014 tarihinde yayınladığı bir video üzerinde yaptığı araştırmaya göre örgüt, tek bir videonun çekimi için en az 200 bin dolar harcamıştır. Video içerisindeki çekimler son teknoloji ekipmanlar ile çoklu çekim tekniği kullanılarak 4-6 saatte gerçekleştirilmiş, bazı sahneler ise istenilen etkinin izleyiciye ulaştırılabilmesi için tekrar tekrar çekilmiştir (Hall, 2014) .

Twitter ve Facebook, DAES'in yeni medya içerisinde en çok tercih ettiği sosyal medya araçlarıdır. Propaganda hesapları kimi zaman kapatılmasına rağmen sürekli yeni hesaplar açarak bu mecralardaki faaliyetini sürdüren örgüt, siber cihat kapsamında duyuru ve videolarını ilgili sitelerdeki hesaplarında yayınlamakta ya da birçok Twitter ve Facebook hesabını ele geçirerek etki alanını genişletmektedir. 2015 Nisan'da TV5 Monde adlı kanalın Facebook hesabı ele geçirilerek kapak fotoğrafına "Je Suis Charlie" kampanyasına gönderme yapılarak, "Je suİS" (Ben İslam Devletiyim) yazılması (Samuel, 2015) ve siber cihadın devam edeceğinin duyurulması (Çakır A. , 2015) ya da ABD Merkez Kuvvetler Komutanlığı'na (CENTCOM) ait Twitter ve YouTube hesapları ele geçirilerek bu hesaplar üzerinden DAES propagandası gerçekleştirilmesi (Ackerman, 2015), Siber Halifelik adlı grubun sosyal medyadaki etkinliklerinden sadece birkaçıdır

Twitter'in insanlarla iletişimi kolaylaştırmaya ve gündemi belirlemeye/takip etmeye yarayan hashtag¹¹ uygulaması da DAES'in siber cihadına destek veren kişiler tarafından aktif olarak kullanılmaktadır. Örneğin, 2014 yılının Haziran ayında Brezilya'da

¹¹ Hashtag'ler belirli bir konu ile ilgili gönderilen tweetleri tanımlar. Gönderilen tweette "[#kullanılan/kullanmak istenen hashtag]" şeklinde bir etiketleme bulunur. Bu etikete sahip tweetler, bu etiketteki tweetleri arayan diğer kullanıcılar tarafından okunabilir kılınmaktadır. Twitter anasayfada belirtilen 'trendy topic'ler hashtag'lerle belirlenir. Hashtag'ler Twitter'in toplumsal olarak dikkat çekmek, kamuoyunu belli bir konuya yönlendirmek için kullanılmasına olanak tanıyan uygulamalardır (Bayraktutan vd., 2013, s. 21).

yapılacak olan Dünya Kupası için açılan hashtaglere bir dizi saldırı düzenlenmiştir. #Brazil2014, #ENG, #France ve #WC2014 hashtaglerine tıklayan kişiler, DAES önderliğinde cihada davet eden bir video ile karşılaşmıştır (Milmo, 2014). Trend hashtaglerin manipüle edilmesi ile propaganda çalışmaları gerçekleştiren ekip, bu yöntem aracılığıyla Twitter’da kendisiyle alakası olmayan konular üzerinden bile dünyanın dört bir yanına sesini duyurabilmeyi başarabilmektedir. Ekibin Twitter hashtagleri ile yaptığı en ilginç propaganda denemelerinden biri ise internet terminolojisinde meme¹² olarak adlandırılan fotoğraflar hazırlanarak gerçekleştirilmiştir. 25 Haziran 2014 tarihinde “Kedinin İslam Devleti” (Islamic State of Cat) adlı bir Twitter hesabı üzerinden “cihadın kedileri” (#catsofjihad) hashtagi ile başlatılan, elinde el bombası, silah veya dinamit bulunan sevimli kedi fotoğrafı paylaşımları, DAES sempatizanları tarafından hızla benimsenmiştir (Martel, 2014). Bu fotoğraflar aracılığıyla insanların gözündeki yavru kedi imgesi cihat materyalleri ile birleştirilerek tersyüz edilmeye çalışılmış, aynı zamanda fotoğrafların yayılması sayesinde örgüt propagandasını genişletme imkânı bulmuştur. Sonucunda kedi yavrusu gibi insanların tatlı ve masum olarak gördüğü hayvanlar ile silahların beraber bulunduğu birçok fotoğrafın ortaya çıktığı bu akım, DAES’in hem propaganda tekniklerine hem de günümüz internet jargonuna hâkimiyetini bir kez daha gözler önüne sermiştir.

James Foley’in 5 infazının DAES tarafından gerçekleştirilmesi ve infaz videosunun sosyal medyada büyük ses getirmesi, Twitter’ın örgüt hesaplarına karşı tutumu konusunda bir kırılma noktası olmuştur. Gelen tepkilerin ardından Twitter, DAES ile alakası olduğunu düşündüğü hesaplara karşı tavrını oldukça sertleştirmiştir. Birçok hesap askıya alınmış ve bu politika uzun bir süre kararlılıkla devam ettirilmiştir. DAES’i destekleyen 20 bin Twitter hesabı üzerinde betimsel analiz yöntemi ile çalışma gerçekleştiren (J.M. Berger ; J. Morgan, 2015)’e göre, DAES ilk etapta site içerisindeki takipçi ağını koruma konusunda başarılı olsa da zaman içerisinde propaganda gücünü önemli bir oranda kaybetmiştir. 2014 başında örgüt propagandası yapan 80 bin takipçili hesapların varlığına rağmen, 2014 sonbaharında bu amacı güden 50 bin üstü takipçiye sahip olan herhangi bir hesabın kalmaması DAES üyelerinin kapatılmalar sonrasında

¹² *Çoğunlukla 4chan, Futaba gibi büyük forum sitelerinde ortaya çıkan, internet ortamında mizah amacıyla kullanılan, belirli bir konu ile ilintili resim/söz/kavram/alıntı veya cümle*

eskisi kadar büyük bir iletişim ağı kuramadıklarını göstermiştir . Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi'nin Türkçe konuşan DAEŞ destekçileri arasında gerçekleştirdiği Twitter sosyal ağ analizi de konu hakkında Türkiye'de yapılan önemli araştırmalardan birisidir. J.M. Berger ve J. Morgan'ın çalışmasını çıkış noktası olarak belirleyen ve sonuçlarını ilgili çalışma ile karşılaştırarak yayınlayan Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi'nin çalışmasındaki en önemli bulgulardan biri, Twitter'daki mesaj dağıtımında %16'lık bir üst dilimin oldukça etkili olduğu gerçeğidir. Araştırmaya göre %16'lık azınlık grup toplam tweet sayısının %89'unu atmaktadır; yani bu hesaplar engellendiği takdirde mesaj akışının %90'ını kesmek mümkün olmaktadır (Yalçınkaya, 2016, s. 9-22) Twitter'ın resmi açıklamasına göre James Foley'in infazı sonrası bir yılı biraz aşkın bir süre içerisinde toplamda 360.000 terör içerikli hesap kapatılmıştır.Yine de Twitter'da hâlâ propagandaya devam eden binlerce hesap bulunmakta, etkileşimi tamamen önlemek neredeyse imkânsız gözükmektedir.

DAEŞ'in sosyal medyadaki etki alanı yalnızca yukarıda bahsedilen belli başlı mecralar ile sınırlı değildir. Örneğin 2014 yılında Mariusz Zurawek adlı bir Polonyalının kurduğu sosyal paylaşım sitesi kısa süre içerisinde popülerleşmiştir. Zurawek, sitesinin duyduğu ilgiden ilk etapta memnun olsa da, kullanıcıların büyük bölümünün Arapça konuşuyor ve DAEŞ propagandası sayılabilecek materyalleri sitede paylaşıyor olduğu gerçeğini fark ettiğinde büyük bir şok geçirmiştir. DAEŞ üyeleri tarafından keşfedildiği ve kullanıldığı anlaşılan site ise kısa süre içerisinde bu postlardan arındırılmıştır (DAEŞ'in sosyal medyadaki yeni mekanları, 2015)

Çalışma şekli çoğunlukla site veya sosyal medya hesabı ele geçirerek, bu hesaplarda DAEŞ propagandasını yaymak olsa da Siber Halifelik adlı grup, alışılmışın dışında oldukça cüretkâr bazı saldırı denemelerine de girişebilmektedir. Örneğin Ekim 2015'te ABD'deki enerji dağıtım şirketlerinin sistemlerine yapılan siber saldırı, ülkenin bir bölümünün elektriksiz bırakılması amacıyla gerçekleştirilmiş, fakat başarılı olamamıştır. İlgili teşebbüs FBI sözcüsü tarafından; "Güçlü bir girişim, ama neyse ki düşük kabiliyet." şeklinde yorumlanmıştır (Pagliery, 2015).

Özellikle 11 Eylül sonrası hızlandırılan internet üzerindeki kontrolü arttırma çalışmaları

çoğu zaman gizli olarak sürdürülmekte, ortaya çıktığı zaman ise bireysel özgürlüklerin savunusu noktasında büyük eleştirilerle karşılaşmaktadır. Karar alıcılar ise kendilerini, bu denetim ve sınırlamaları kendi ülke ve dünya halklarının güvenliği için yaptıklarını söyleyerek savunmaktadır. DAEŞ de bu tartışmalar ve denetim mekanizması kurulması çabasına yakinen ilgi gösteriyor gibi gözükmektedir. Zira justpaste.it adlı bir sitede Ağustos 2014'te ve aynı ay içerisinde "Halife Geri Döndü" başlığıyla wordpress.com içerisinde yayınlanan bir makalede, Batılı güçler "genç Müslümanları internet üzerinden hapse tıkmak isteyen kâfir istihbarat örgütleri" olarak tanımlanmış ve bu istihbarat örgütlerine yakalanmamak için kullanılabilir programlar tanıtılmıştır. DAEŞ'in işaret/logolarını taşımasa da kullandığı dil sebebiyle DAEŞ üyeleri tarafından yazıldığı tahmin edilen makalede Tor Browser'dan Ghost VPN'e, TAILS'den Cryptocat'e 6 kadar birçok programın nasıl ve ne amaçla kullanılabilirliği ayrıntılı olarak anlatılmakta ve DAEŞ lehine paylaşım yapacak kişilerin anonim kalması gerektiği hususu yazı içerisinde tekrar tekrar belirtilmektedir (Barlett, J., & Krasdomski-Jones, A., 2015, s. 8-12)

4.3.3. Diğer İnternet Uygulamaları

DAEŞ açık bir şekilde önemseydiği sosyal medyada etkinliğini korumak ve artırmak için çeşitli uygulamalardan ve platformlardan yararlanmaktadır. Hesaplarının kapatılmadığı, rahatlıkla propaganda yapabilecekleri Khelafabook isimli sosyal ağı, FireChat, kik messenger isimli sohbet platformları, konuşmaları şifreleyen ve güvenli iletişime olanak tanıyan superspot isimli şifreleme uygulaması, sempatizanlara dinî eğitim vermek ve ideolojik altyapıyı kurmak amacıyla Hisn Al-Muslim ve Daily Hadith App DevCoiner isimli uygulamaları etkin bir biçimde kullanmaktadır. DAEŞ 'in "Khelafabook" ismiyle kendi sosyal ağını kurduğu iddia edilmektedir İngilizce, Almanya, İspanyolca, Endenzyaca, Cavca, Türkçe ve Portekizce olarak hizmet vereceği belirtilmiştir. " DAEŞ destekçisi ilk sosyal medyadır" ibaresi açılış sayfasında yer almaktadır. Musul'da yaşayan bir kişi tarafından hazırlanmıştır. Henüz kullanıma açılmamış olması nedeniyle kayıt yapılamamaktadır. Herkesin indirip kendi sosyal ağını kurmasına olanak tanıyan Socialkit adında bir platform üzerinden kurulduğu ortaya çıkmıştır. . (Griffin, 2015)

Cihat yanlısı örgütlerin siber uzayı kullanımı yeni bir olgu olmasa da bu durum, DAES ile birlikte yeni bir boyut kazanmıştır. DAES, Suriye ve Irak'ta etkin olmaya başladığından bu yana, internetin ve özellikle de sosyal medyanın insanlara ulaşma gücünün ve diğer özelliklerinin en az benzeri örgütler kadar farkına varmış gözükmektedir. Siber uzay üzerindeki siber cihada katılarak sistematik bir şekilde terörünü internet üzerinde küreselleştiren örgütün bu noktadaki temel amacı, isteyen herkesin katılabileceği, koordine ve uluslararası bir bilişim ekibi kurarak DAES propagandasını tüm dünyaya ulaştırabilmektir (Hoffman, A., & Schweitzer, Y., 2015, s. 72-99). Örneğin kendisine “Siber Halifelik” (Cyber Caliphate) ismini veren grup kurulduğu günden beri DAES'in siber saldırı timi olarak bilinmektedir. Mayıs 2015'te siber savaş tehdidinde bulunduğu bir video yayınlayan grup, videoda Avrupa ve ABD'ye: “Elhamdülillah hem karada hem de internette genişliyoruz. Mesajımız ABD ve Avrupa için: Elektronik savaş henüz başlamadı. Şu ana kadar gördükleriniz gelecekte yaşanacakların sadece başlangıcı.” şeklinde seslenmiştir . (Paganini, 2015)

BEŞİNCİ BÖLÜM

PKK, FETÖ, DAEŞ terör örgütlerinin planladıkları projeler, sosyal medya üzerindeki dezenfarmasyon ve gerçekler konuları ele alınmış ve incelenmiştir.

5. Sosyal Medyada Dezenfarmasyon ve Gerçekler

5.1. Gezi Olayları

28 Mayıs 2013 tarihinde İstanbul'da "Taksim Yayalaştırma Projesi" kapsamında Gezi Parkı'ndaki ağaçların taşınarak yerine "Topçu Kışlası, yapılması istemesi üzerine bu inşaatın başlamasını engelleme eylemidir. Aslında bu süreç 2 Haziran 2011 tarihinde dönemin Başbakanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından Gezi Parkı'na Topçu Kışlası yapılacağına duyurulmasıyla başlamıştır.¹³ Proje İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından 16 Eylül 2011 tarihinde kabul edildi. 4 Ocak 2012 tarihine proje anıtlar kurulu tarafından onaylandı. ¹⁴Yeniden inşa edilecek Topçu Kışlası'nın üç katlı olacağı ve yaklaşık 28.900 metrekarelik bir inşaat alanına sahip olacağı açıklandı.

15

6 Şubat 2012 tarihinde Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odası Gezi Parkı'nın tescillenmesi için 2 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'na başvuruda bulundu.

Taksim Meydanı'nın ve Gezi parkının tahrip edileceğini savunan ve bu projenin bilim ve hukuka aykırı bir proje olduğunu savunan bir grup sivil toplum örgütü, meslek örgütü, sendikalar, siyasi partiler ve çeşitli dernekler 15 şubat 2012 tarihinde bir araya gelerek ilk toplantısını gerçekleştirdi. Toplantıda alınan kararlar kurulan ve bir dayanışma platformu olan Taksim Dayanışması'nın sekreteryasını, Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir şubesi ve şehir Plancıları Odası İstanbul şubesi yürütmeye başladı.

¹³ <http://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/17932794.asp>. (erişim tarihi: Mayıs 2015)

¹⁴ <http://www.ntv.com.tr/arsiv/id/25319319> (erişim tarihi: Mayıs 2015)

¹⁵ <http://www.direnisgunlugu.com/> (erişim tarihi: Mayıs 2015)

Taksim Dayanışması bileşenleriyle bir araya geldiği günden bu yana çok sayıda basın açıklaması yaptı,

80 bileşenden oluşan Taksim Dayanışması bu tarihten sonra hızla bu projenin iptali ve kamuoyunda duyarlılık yaratılması için çalışmalarına başladı.¹⁶ Bu sebeple 12 Mart 2012’de İstanbul Büyükşehir Belediyesi önünde Taksim Dayanışması çağrısıyla yapılan basın açıklamasının ardından İBB’ye itiraz dilekçesi verildi.¹⁷ Taksim Dayanışması 17 Mart 2012 günü Tünel’den Taksim Meydanı’na bir yürüyüş düzenleyerek, basın açıklaması yaptı. 29 Nisan 2012 tarihinde bir grup gönüllünün sosyal medya üzerinden topladıkları paralarla çektikleri bir belgesel olan EkümenopolisUcu Olmayan Şehir’in galası Taksim Gezi Parkında yapıldı. Ekümenopolis, 1967 yılında yunanlı şehir plancısı Constantinos Doxiadis tarafından ortaya atılan, günümüzün kentleşme ve nüfus artışı hızları göz önüne alındığında, gelecekte dünyadaki bütün kentleşmiş alanların ve megapollerin kuşaklar halinde birbirleriyle birleşeceği ve tek bir şehir oluşturacağı fikrini temsil eden bir terimdir.¹⁸ Belgesel, “kentsel dönüşüm”, 3. Köprü“yü, küresel kent iddiasını, yaklaşan emlak krizini, TOKİ’nin icraatlarını, mahalleleri, AVMLeri, ormanları, Marmaray projesini, gökdelenleri, kısacası bütün İstanbul“u merceğe altına alıyordu.¹⁹

4 Ekim 2012“de parkın meydana ve Cumhuriyet Caddesi“ne bakan kısımlarında yer alan dükkân sahiplerine sözleşmelerinin yenilenmeyeceği tebliğ edildi.²⁰ 31 Ekim 2012 tarihinde, Taksim Yayalaştırma Projesi“ne ilk kazma vuruldu.²¹

İnşaatın başlamasıyla birlikte Taksim Dayanışması harekete geçerek, Taksim Meydanı düzenlemesi ve topçu kışlası projesine karşı çıkmak için “Taksim için Taksim’de Nöbet” sloganıyla saat 18.00-21.00 arasında parkta nöbet tutmaya başlayacaklarını açıkladı. Yapılan açıklamada “Taksim Meydanı ve Gezi Parkı’nı, çevresi ile birlikte dönüştürmek için ısrarlı niyetleri ve çabaları olanlara tekrar duyuruyoruz; tüm bayramlarımızı, sevinçlerimizi, tepkilerimizi, hak taleplerimizi dillendirdiğimiz; Emek ve Demokrasi Meydanımızın ve Parkımızın yok edilmesine seyirci kalmayacağız”

¹⁶ <http://www.mimarist.org/2012-08-13-16-09-05.html> (erişim: Mart 2015)

¹⁷ http://www.mimarlikdergisi.com/index.cfm?sayfa=mimarlik&DergiSayi=387&RecID=3240&1534D83A_1933715A=1334806409b35a9f7172455a51a901658a54af3f (erişim: Mart 2015)

¹⁸ http://www.ekumenopolis.net/#/tr_TR/synopsys (erişim: Mart 2015)

¹⁹ <http://t24.com.tr/haber/kentsel-donusumu-ve-3-kopru-projesini-desifre-eden-odullu-belgesel,218616> (erişim: Mart 2015)

²⁰ <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/26521568.asp> (erişim Mart 2015)

²¹ <http://www.bugun.com.tr/son-dakika/yayalastirma-icin-taksime-ilk-kazma-vuruldu-haberi/407774>. (erişim Mart 2015)

dendi.²² Dayanışma, ayrıca bir imza kampanyası da başlattı. Gezi Parkı'nda başlayan bu nöbetlerin ve imza kampanyası sosyal medyada hızla yayıldı. Toplanan ıslak imzaya internet ortamında toplanan imzalar da eklendi. Toplanan imzalar 18 Aralık günü kurula teslim edildi.

1 Mayıs 2013,Taksim Meydanı Tarlabası Bulvarı ve Cumhuriyet Caddesi'nde devam eden inşaat çalışmaları nedeniyle 1 Mayıs kutlamalarına kapatıldı.²³ 20 Mayıs 2013, Taksim Gezi Parkı Koruma ve Güzelleştirme Derneği, Taksim'in yayalaştırılmasının durdurulması ve Gezi Parkı'nın yerine Topçu Kışlası inşasından vazgeçilmesi için "Taksim Gezi Parkı için ayağa kalk" sloganıyla düzenlenen bir festival düzenlendi.²⁴ 27 Mayıs 2013, Taksim Yayalaştırma Projesi Kapsamında, yüklenici firmaya ait iş makineleri, Gezi Parkı'nın Asker Ocağı Caddesi'ne bakan tarafında yıkım çalışmalarına başladı. Sosyal medyada çalışmanın görsellerini ve vidyoları yayılandı. Tweeti görenler geceleyin toplanarak projeyi protesto etti, dozerleri durdurdu ve parkta nöbet tutma kararı aldı.²⁵

29 Mayıs sabahı yaşanmış olan bu olayda Gezi Parkı'nda eylem çadırları kurulmaya başladı çalışmalara devam edilemediğinden eylemcilerin Gezi Parkına gelen zabıta ekipleri tarafından dışarı çıkarılmaya çalışıldı. Bu kapsamda eylemcilerin konakladığı çadırlar, bazı zabıta görevlileri tarafından ateşe verildi. Yaşanan bu kritik olayda sosyal medyanın etkisiyle çığ gibi büyüyüp kısa zamanda içerisinde yoğun bir hedef kitleye ulaştı. Zabıta görevlilerinin müdahalesi, siyasilerin de dikkatini çekti. BDP İstanbul Milletvekili Sırrı Süreyya Önder, çadırların yakılmasından sonra çalışmalarına tekrar başlaması üzerine çalışan iş makinalarının önüne geçerek yayalaştırma çalışmalarının yeniden durdurulmasına destek sağladı.

Cumhuriyet Halk Partisi; milletvekilleri Gezi Parkı'na gelerek eylemcilerin protestosuna destek verdi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı Kadir Topbaş, Gezi Parkı'nın yerine bir alışveriş merkezi yapılacağı söyleminin asılsız olduğunu çalışmaların Taksim Meydanı

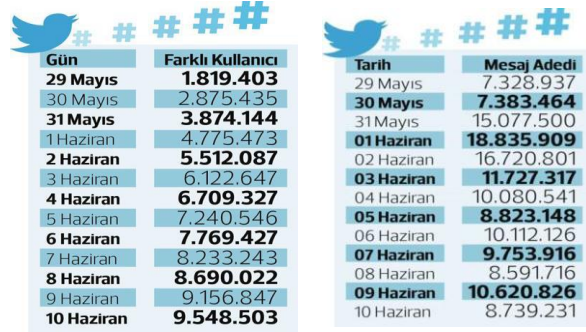
²² <http://www.mimarist.org/odadan/2615-taksim-icin-taksim-de-nobet-her-aksam-18-00-21-00-saatleri-arasinda.html> 5 Kasım 2012

²³ <http://www.gazetevatan.com/-dagilin-yoksa-dagitiriz---534541-gundem/> (erişim:1 Mayıs 2015)

²⁴ <http://t24.com.tr/haber/istanbullulara-cagri-gezi-parkina-sahip-cik,227571> (erişim:Nisan 2015)

²⁵ #Yaşarken Yazılan Tarih Dergisi, "Zaman Çizelgeleri" Derleyen ve yazan, Berkan Özeyer, Ekim 2013, S.24

Yayalaştırma Projesi olacağını açıklamasını yaptı. Yapılan açıklamalara rağmen Taksim Meydanı ve Gezi Parkı'nda toplanan eylemcilerin sayısı saatler arttıkça hızla büyüdü.

Gün	Farklı Kullanıcı
29 Mayıs	1.819.403
30 Mayıs	2.875.435
31 Mayıs	3.874.144
01 Haziran	4.775.473
2 Haziran	5.512.087
3 Haziran	6.122.647
4 Haziran	6.709.327
5 Haziran	7.240.546
6 Haziran	7.769.427
7 Haziran	8.233.243
8 Haziran	8.690.022
9 Haziran	9.156.847
10 Haziran	9.548.503

Tarih	Mesaj Adedi
29 Mayıs	7.328.937
30 Mayıs	7.383.464
31 Mayıs	15.077.500
01 Haziran	18.835.909
02 Haziran	16.720.801
03 Haziran	11.727.317
04 Haziran	10.080.541
05 Haziran	8.823.148
06 Haziran	10.112.126
07 Haziran	9.753.916
08 Haziran	8.591.716
09 Haziran	10.620.826
10 Haziran	8.739.231

Resim 5.1.1 29 Mayıs-10 Haziran Twitter Aktif Kullanıcı ve Atılan Twitt Sayıları²⁶

5.1.1. Sosyal Medyada Gezi Olayları Dezenfaryasyon ve Gerçekler

Sosyal medya birçok yönden işlevsel olması nedeniyle hayatımızda çok çabukça yer edinmiş ve birçok işimizi daha kolay hale getirmiştir. Sosyal medyanın sunmuş olduğu imkânlar ve kolaylıklar herkesin ve her kesimin dikkatini çektiği gibi sosyal hareket eylemcilerinin de dikkatini çekmeyi başarmıştır. Sosyal hareket eylemcileri sosyal medyayı kullanarak tüm herkesi bir araya getirip seslerini yurtiçi, yurtdışı tüm her yerde duyurma imkânını elde etmektedirler. Gezi parkı eylemcileri de ilk olarak az sayıda başladıkları eylemi sosyal medya da duyurup yayarak hem gezi parkında insanları bir araya getirmişlerdir. Destek çağrısı kısa sürede yangın gibi yayılmış. #DirenGezi, #Occupygezi başlıklarıyla sosyal medyada bir patlama yaşanmıştır.

Sosyal medya sürekli kullanıcıları tarafından güncellenebildiğinden her zaman insanlar tarafından takip edilmekte ve nelerin olup bittiğini oradan daha çabuk öğrenebilmektedirler. Sosyal medyaya ulaşımın kolay olması ve herhangi bir ücret gerektirmemesi hem kullanıcıların birçok şeyi sosyal medyadan duymasına hem de meydana gelen olayların sosyal medya üzerinden çabuk yayılmasına neden olmaktadır. Sosyal medya sürekli kendini taze tuttuğundan gerçekleşen olaylar ya da sosyal hareketler hemen çabuk öğrenilmektedir. Her ne kadar internet haberleri klasik medya araçlarına nazaran daha hızlı ve güncel olsa da sosyal medyanın hızı ve

²⁶ Kaynak: Çetin, S. (2013). Gezi Direnişi'nde Sosyal Devrim, Docplayer, biz.tr, Erişim Tarihi: 21.07.2017.

güncelliği karşısında çaresiz kalmaktadır.

Sosyal medya paylaşımlarında ve söylemlerde hükümet düşecek gibi nefret uyandıran ve açılan olumsuz pankartlara bakıldığında asıl amacın ağaçların kesilmesini protesto etme amacından uzaklaştığı açıkça görülmektedir. İlerleyen günlerde sosyal medyada asılsız görseller ve ifadeler kullanarak kamuoyunun algısı yanlış yere çekilmiştir.

Eylemciler tarafından Gezi Parkı ile ilgili sosyal medyadan yapılan kesintisiz paylaşımlar ve grupların olaylara provakasyon yaklaşımı halkı galeyana getirip kitlelerin sokaklara dökülmesine şiddet olayların yaşanmasına sebep olmuştur.

Yönlendirme içerikli görseller sosyal medya tarafından sıkça kullanılıp ve paylaşımların bir çoğunluğunun halkı kışkırtıp harekete getirmek amaçlı kullanıldığı ortaya çıkmıştır. Kitle nereye çekilip hangi yönde etki sağlanmak isteniyorsa sosyal medyada o yönde kamuoyunun oluşturulabileceğini ortaya çıkmaktadır.

Örneğin gösterilerde Aylın isimli bir eylemcinin polis panzeri altında ezilerek öldüğü haberlerinin sosyal medyada yayılması neticesinde halkın ayaklanması ve sonucunda şiddet eylemlerinin artması sosyal medyanın provakatif ekti gücünün ortaya konulması açısından önemlidir.

Resim 5.1.1.1 Vatandaşın üzerinden panzer geçti iddiası

Yayınlanan bu twitler sonucunda CHP genel başkan yardımcısı Adnan Keskin'nin açıklamasına göre “genç bir kızın eylemler sırasında panzerlerin altında kalarak öldüğünü” bu gelişmenin Televizyon mecrasında anında son dakika haberi olarak geçilmesi psikolojik ve duygusal olarak bir çok gezi parkına çekmeyi ve eylemlerin dahada güçlenmesini ulaştırmıştır. Tepki yaratan bu olaya ait fotoğrafların aslı yabancı bir ülkede bot pervanesinden yaralanan bir kişi olduğu ve Adnan Keskinin verdiği

haberinin asılsız olduğunu ortaya çıkartmıştır.

Resim 5.1.1.2 Kimyasal gaz ile saldırıldı iddiası

Tomalardan Kimyasal Gaz sıkıyorlar, hayvanlara dahil kimyasal gaz sıkarak zehirlediler algısı yaratılarak halkın polis üzerine olan tepkisi arttırılmak istenmiştir. Yapılan haberin gerçeğinin ise İtalya'daki bir eyleme ait olduğu ortaya çıkmıştır.

Sosyal medyada hızla kışkırtma sağlayan ve asılsız olan bir diğer konu Anayasa Mahkemesi'nin, Türkiye'de böyle bir kanun olmadığı halde gösterilerin 48 saatten fazla sürmesi halinde hükümeti görevden alacağıdır. Amaç Gezi Parkının eylemcilerin iktidarın düşeceği düşüncesiyle eylemlerine devam edip ve daha fazla kitleye ulaşması olduğu açıkça görülebilir.

Sosyal medyada yayılan bir haber ise; Trafik kazasında yaralanan gencin gezi parkı eylemleri sırasında polis tarafından yaralanmış gibi gösterilmesi, vatandaşların hükümet yönünde eyleme geçmesini sağlamıştır. Fakat haber asılsızdır.

Bir başka durumda ise Gezi Parkı eylemcilerinin Dolmabahçe Camiinde içtikleri bira kutularının görsellerinin mecralarda yayınlanması da Gezi Parkı eylemcilerine karşı halkın tepkisi değişmiştir. Cami imamı ve müezzini açıklamalarından sonra paylaşılan bilginin yalan mı gerçek mi olduğunun tartışılmaya açılmasını da beraberinde getirmiştir.

Bu durumda sosyal medyanın gücünü ve insanları nasıl etki altına aldığını görebiliyoruz. Sosyal medya merkezdir. Sosyal medyanın, devrimleri ve protestoları tanıtmaya ve organize etmedeki rolü önemli bir konuya haline gelmektedir. Wall Street’i İşgal Et eyleminden, Arap Baharı devrimlerine ve Gezi Parkı eylemlerine kadar sosyal medyanın siyasal katılıma katkısına yeni katmanlar eklemiştir.

Resim 5.1.1.3 Türk polisini itibarsızlaştırma Algı Operasyonu örnekleri

Araştırmaların ortaya koyduğu önemli bilgilerden biri eylemcilerin önemli oranda “genç” nüfustan oluştuğudur. Örneğin Metropoll’ün araştırmasına göre Gezi Parkı’nda eylemlere katılanların yaş dağılımları şöyledir

(Yüzdeler sıralamasına göre) eylemcilerin

15–19 yaş arasında olan %11.2’si, 20–24 yaş arasında olan % 52

25–29 yaş arasında olan %17.8’i, 30–34 yaş arasında olan %7.4

35 yaş üstü olan %11.6’sı

Araştırmalara bakıldığında, eylemciler arasında kadın/erkek dağılımının kısmen aynı oranda olduğu görülebilir. Konda'nın araştırmasına göre Gezi Parkı'na katılan eylemcilerin % 49,2'si erkeklerden ve geri kalan % 50,8'i ise kadınlar tarafından oluşmuştur. Metropoll'ün araştırmasına göre ise Gezi Parkı alanındaki eylemcilerin % 56'sı erkek, % 44'ü ise kadındır.

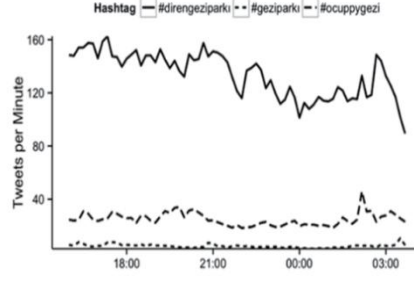
Gezi Parkı'ndaki eylemcilerin eğitim oranlamasında ise Metropoll'ün araştırmalarında eylemcilerin % 54'ü üniversite öğrencisi, % 20,6'sı üniversite mezunu, % 8,2'si yüksek lisans/doktora mezunudur. Meslek profillerine bakıldığında, Metropoll'ün gerçekleştirdiği araştırmaya göre tablo aşağıdaki gibidir.²⁷ Öğrenci : % 66 Sektör çalışanı % 8,6 Memur %7,8 Serbest meslek (avukat, muhasebeci vb) %7,4 İşçi: % 3,2 İşsiz: % 2,8 Emekli: % 1,2 Ev hanımı % 1,2 Kobi işletmecisi % 1,0 Diğer % 0,8²⁸

Özdek'e göre; Gezi Parkı'nda başlayan ve daha sonra Türkiye geneline yayılan toplumsal hareket, Türkiye'de doğrudan demokrasi talebini yükselten ilk halk hareketi olmuştur (ÖZDEK, 2013, s. 117) Neşet Toku'ya göre ise; olayların kitlesel bir hareket hali alması ile birlikte eylemciler, maksadın üç-beş ağaç olmadığını ortalığı yakıp yıkararak ispatlamışlardır ve artık anlaşılmıştır ki sandıkta elde edilemeyi, kargaşa yaratarak elde etmeye çalışarak, Ak Parti iktidarını sona erdirmektir. (Toku, 2015, s. 68)

²⁷ Türkiye'nin Nabızı 'Gezi Parkı Protestoları ve Türkiye'nin Otoriterleşme –Özgürlük Sorunu' 11-13 Haziran 2013, Metropoll, <http://goo.gl/rLASFc>

²⁸ Ne noktada Gezi Parkına Gelemeye Karar Verdiler?, 6-7 Haziran 2013, Konda, <http://www.konda.com.tr/>

Gezi Olayları Sırasında Atılan Twitter'ların Haritadaki Dağılımı²⁸

31 Mayıs Cuma günü yaşanan tweet yoğunluğu

Resim 5.1.1.4 Gezi Olayları Twitlerinin haritada dağılımı

Resim 5.1.1.5 Gezi Olayları Twitlerinin yoğunluğu

5.2. 17-25 Aralık

İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı vekili Zekeriya Öz koordine ettiği 17 Aralık 2013 sabahı, Cumhuriyet Savcısı Celal Kara ve Mehmet Yüzgeç'in talimatıyla, birçok kişinin gözaltına alındığı ve kişilere, 'rüşvet, görevi kötüye kullanma, ihaleye fesat karıştırma ve kaçakçılık' gibi suçlamalarının yöneltildiği büyük bir operasyon başlatıldı.

Dönemin Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan'ın oğlu Salih Kaan Çağlayan Halkbank Genel Müdürü Süleyman Aslan, işadamları Ali Ağaoğlu, Rıza Sarraf ve Fatih Belediye Başkanı Mustafa Demir İçişleri Bakanı Muammer Güler'in oğlu Barış Güler, Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar'ın oğlu Abdullah Oğuz Bayraktar, 'ın aralarında yer aldığı 89 kişi gözaltına alındı.²⁹

O dönem başbakan olan Recep Tayyip Erdoğan, 17 Aralık günü şu açıklamayı yaptı: *"Arkasına karanlık odakları alanlar, çeteleri alanlar bu ülkeye istikamet çizemezler. Arkasına sermayenin medyanın gücünü alanlar bu ülkeye istikamet çizemezler. Türkiye içinde ve dışında birtakım karanlık çevrelerini alanlar istikametiyle oynayamazlar. Ayarlarımızı değiştiremezler. Türkiye üzerinde operasyon yapılacak, ameliyat yapılacak bir ülke değildir. AK Parti iktidarı buna izin vermez."*³⁰

Hem Erdoğan hem de AK PARTİ hükümetinin önemli isimlerinin yaptığı açıklamalarda operasyonun "Gülen Cemaati" tarafından yürütüldüğü belirtildi. Soruşturmanın

²⁹ https://www.bbc.com/turkce/haberler/2014/12/141212_17_25_aralik_operasyonu_neler_oldu_10_soruda

³⁰ <http://www.dw.com/tr/17-25-aral%C4%B1k-yolsuzluk-soru%C5%9Fturmas%C4%B1-m%C4%B1-darbe-giri%C5%9Fimi-mi/a-41827103>

ardından aralarında Erdoğan ve bazı bakanlar dahil birçok hükümet yetkilisine, bürokrata ve iş adamına ait olduğu iddia edilen ses kayıtları internet ortamında yayınlandı.

Savcı Muammer Akkaş tarafından yürütülen soruşturmada 96 kişiye yöneltilen suçlamalar arasında 'suç işlemek amacıyla örgüt kurmak ve yönetmek, ihaleye fesat karıştırmak ve rüşvet almak' suçundan 25 Aralık'ta bu kez başka bir operasyon başladı.

Birçok iş adamınının malvarlığına el koyma kararı çıkararak Savcı Akkaş, 41 kişilik gözaltı listesi hazırladı. 17 Aralık operasyonunda görev alan polislerin yerine atanan polisler ise gözaltı kararlarını uygulamadı.³¹

17-25 Aralık operasyonlarının yankıları devam ederken, örgütle mücadeleye hız verildi. 2014'ün ilk günlerinde, FETÖ'nün kumpas davaları olarak kabul edilen Balyoz ve Ergenekon davalarıyla ilgili yeniden yargılama yolunun açılması gündeme geldi.2010'daki Anayasa değişikliğinin ardından FETÖ'cülerin eline geçtiği değerlendirilen HSYK'nın yapısının değiştirilmesi için çalışma başlatıldı. HSYK adli yargı kararname ile 20 hakim ve savcının görev yeri değişti³²

Cumhuriyet Savcılığının talimatıyla Jandarma ekipleri, 19 Ocak'ta Adana-Ceyhan istikametinde seyreden 3 tırı durdurarak aradı. Şüphelilerin tırların durdurulmasından bir saat önce olay yerine çağırıldıkları basın mensupları aracılığıyla olayı anbean canlı olarak tüm dünyaya duyurdukları anlatılan iddianamede, *"Tırların içerisinde görüntü olarak, tüm devlet yetkililerinin bu görüntülerin devlet sırrı kapsamında olduğunu açıklamalarına rağmen, bu görüntüleri 7 Haziran 2015 tarihli Milletvekili Genel Seçimlerinden bir hafta önce Kadri Enis Berberoğlu aracılığıyla Can Dündar'a vererek, 29 Mayıs 2015 tarihli Cumhuriyet gazetesinde yayınladıkları ve FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü lideri Fetullah Gülen'in talimatı doğrultusunda tüm şüphelilerin eylem ve fikir birliği içerisinde Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni teröre destek veren ülke konumuna sokmaya çalıştıkları, devlet sırrını casusluk amacıyla temin ederek ifşa ettikleri, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin anayasal düzenini hedef aldıkları tespit*

³¹ https://www.bbc.com/turkce/haberler/2014/12/141212_17_25_aralik_operasyonu_neler_oldu_10_soruda

³² <https://www.aa.com.tr/tr/15-temmuz-darbe-girisimi/17-25-araliktan-15-temmuza-feto-/861258>

edilmiştir." ifadelerine yer verildi.³³

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, Nisan'da "devleti itibarsızlaştırmak ve devletin iş yapamaz hale geldiği" algısı oluşturmak suçlamasıyla 4'ü polis 7 kişi hakkında açtığı davanın iddianamesinde ise ilk kez "Fetullahçı Terör Örgütü-FETÖ" ifadesini kullandı.³⁴

5.2.1. Sosyal Medyada 17-25 Aralık Dezenfarmasyon ve Gerçekler

Emniyet ve yargu birimleri içine sızdırdığı militanları harekete geçiren FETÖ illegal deliller, montaj,/dublaj tapeler ve ses kayıtları üzerinden kumpas kurulmuş ve hükümete karşı algı operasyonu yapılmıştır. Bu darbe girişimi kullanılarak yolsuzluk ve rüşvete karşı operasyon olarak lanse edilmiştir.

FETÖ Sosyal medya üzerinden montajlanmış tape ve ses kayıtları paylaşarak halkı bu algı operasyonuna inandırmaya çalışmıştır.

19 Ocak 2014 de Mit tırlarının durdurulması ve tırların görüntüsünün sosyal medyadan paylaşılması ile Türkiye'nin törörü destekleyen ülke oldu algısı yaratılmış ve uluslararası alanda küçük düşürülmesi sağlanması hedeflenmiştir.

5.3. 15 Temmuz

1990'lı yıllarda Türkiye'deki önemli devlet adamları ve siyasetçilerle yakınlık derecesini artıran Gülen; Turgut Özal, Süleyman Demirel, Tansu Çiller, Mesut Yılmaz ve Bülent Ecevit ile görüşmüştür (Işıklı, 1998, s. 57). Gülen'in 12 Eylül Askeri Darbesi sonrasında Sızıntı dergisinde kaleme aldığı "Son Karakol" başlıklı yazısı, Gülen'in her dönemde güçlü olanın yanında olduğunun açık bir göstergesidir. Gülen dergideki yazısında darbeyi açıkça desteklemiş ve hatta gerekli görmüştür.

Gülen;“ ... *Ne var ki, yıllardan beri, bin bir saldırı ile rehnedar olmuş bir bünye, böyle*

³³ <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/feto-elebasinin-talimatiyla-basl原因an-mit-tirlari-sureci-iddianamede/870946>

³⁴ <https://www.aa.com.tr/tr/15-temmuz-darbe-girisimi/17-25-araliktan-15-temmuza-feto-/861258>

hemen bir mualece ile iyi edilemeyeceği de muhakkaktı. Daha köklü ve daha gönülden bir hareket gerekliydi ki, milli bünyeyi kemiren yıllanmış seretanlar bertaraf edilebilsin ve işte şimdi, bin bir ümit ve sevinç içinde, asırlık bekleyişin tuluû saydığımız bu son dirilişi, son karakolun varlık ve bekasına alamet sayıyor; ümidimizin tükendiği yerde, Hızır gibi imdadımıza yetişen Mehmetçiğe bir kere daha selam duruyoruz” ifadeleriyle darbenin yapılmasının yerinde olduğunu bildirmiştir (TBMM, 2016, s. 54)

15 Temmuz darbe girişiminin anlaşılmasında ve toplumsal algının oluşmasında sosyal medya platformları üzerinden yazılanların hem darbe karşıtı direnişin organize edilmesini hem de sosyal medyadaki FETÖ’cü propagandanın etkisizleştirilmesini mümkün kıldığı bir gerçektir. Kurumsal Medya organlarının kapatılması ile FETÖ uluslararası medya yaygın organları dahil sosyal medyada aktif olarak görev almaya başlamıştır. Fötö Mensupları dersane kapatılma süreci ile sosyal medyada görülmeye başlamıştır. Örüt evlerine bağlı bulunan abla ve abilerin denetimi altındaki öğrencilere ve onların yakınlarını sosyal medya açmaları ve aktif ve yoğun bir biçimde destek vermeleri istenmiştir. #dershanemedokunma ve #dershanelerkapatılmasın etiketleri ile yoğun paylaşımlar yapılmıştır.

Atılan tweet sayısının en yükseğe ulaştığı nokta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın FaceTime aracılığıyla CNN Türk televizyonuna bağlanması sonrası gerçekleşmiştir. Darbe girişimi esnasında FETÖ’cülerin sosyal medya da ifade ettikleri de iç savaş olmuştur. Fetöcüler Sosyal medyada, Erdoğan’ın çağrısı ile dışarıya çıkanların bir iç savaş tehlikesi yarattıklarını belirtmişlerdir.

FETÖ’nün sosyal medya trolleri çeşitli algı operasyonları yaparak sokağa çıkanların tutuklandığını yazmıştır. Erdoğan’ın sadece kendi ailesini kurtarmaya çalıştığı Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Almanya’dan sığınma talebinde bulunduğu ve kaçtığı yönündeki haberler servis edilmiş, Cumhurbaşkanı’nın darbe gecesi yaptığı ilk sokağa çıkma çağrısının hemen ardından halkın sokağa çıkmaması için uyarılar yapılmıştır. Bu algıları yaymaya çalışan FETÖ trolleri topluma gerçek dışı sözler söylemişlerdir.

Suriye iç savaşındaki görüntüler kullanılarak –örneğin linç edilmiş asker görüntüleri–

darbe karşıtlarını canı olarak sunmak amacıyla sosyal medyada algı operasyonları oluşturulmuştur. Yine Mısır darbesinden olan görüntüler Türkiye'deki olaylara bütünleşmiş edilmiş ve askerin güçlü bir şekilde duruma hâkim olduğu görüntüsü sağlanmaya çalışılmıştır. Kalkışmanın başarısız olmasıyla birlikte tüm bu haberlerin şişirme haber ve manipülatif olduğu anlaşılmıştır.

FETÖ'yle özdeşleşen “takiye” darbe girişiminin başarısızlıkla sonuçlanmasının hemen ardından başlayarak FETÖ'cü medya organları tarafından işleme konan bir strateji olmuştur. Mensuplarının “Cemaat” olarak ifade ettiği örgütün darbeye karşı olduğu, darbeye karışanların “Cemaat”ten olamayacağı belirtilmiştir. FETÖ medyasının manşetlerinde bir anda darbe karşıtlığı ve demokrasi savunuculuğu baş göstermiştir.

FETÖ'nün önemli operasyon üslerinden olan Gazeteci ve Yazarlar Vakfı'nın “Her türlü darbenin karşısındayız” ifadelerini kullanmış, FETÖ'cü medya organları ani bir dönüş ile darbe karşıtlığına soyunmuş yandaşlarının da aynı çizgide göstermeye çalışmıştır. Bir darbe girişimi olduğu kabul edilse de FETÖ medyası kalkışmanın failini ortaya koymamış, FETÖ ya da paralel yapı kavramları kullanmamıştır.

Bazı Sol yayın organları ve sosyal medya profillerinin darbe girişimiyle ilgili yaptıkları haber ve paylaşımlar da FETÖ'cüler tarafından sıklıkla kullanılmıştır. Bu çerçevede en fazla öne çıkan karakterlerden Can Dündar kalkışma sonrasında, “Darbeler kime yaradı? 12 Eylül Özal'ı, 28 Şubat Ak Parti'yi iktidara taşıdı. 27 Nisan Gül'ü Cumhurbaşkanı yaptı. 15 Temmuz Erdoğan'ı başkanlığa taşıyor” tweetini atmış ve bu fikir FETÖ mensuplarınca beğenilmiş ve sosyal medyada paylaşılmıştır.

Darbe girişiminin ertesinde Türkiye'deki unsurları kontrol altına alındıkça uluslararası kamu ve erklere oynayan FETÖ Türkiye'nin DEAŞ'a en fazla destek veren ülke olduğu söylemini sıklıkla yinelemeye başlamıştır. FETÖ yine Algı ve manipülasyonlarına devam ederek 22 Temmuz'da Bazhaber sitesi üzerinden “Halk Erdoğan'ı istemiyor” anketini sosyal medyada etkileşime koymuştur.³⁵

³⁵ “İşte O Anketin Sonucu Halk Erdoğan'ı İstemiyor”, Bazhaber, <http://www.bazhaber.net/iste-o-anketin-sonucu-halk-erdogani-istemiyor/>, (Erişim tarihi: 22 Temmuz 2016).

FETÖ'ye yakınlığı ile bilinen 15 Twitter hesabı darbe sırasında ve darbe gecesinin olduğu gün, darbecileri merkeze alan bir tavır sergilemek yerine hükümet ve Cumhurbaşkanı Erdoğan karşıtı söylem içerisinde olmuşlardır. Bu hesaplardan darbe girişiminin gerçekleştiği günden itibaren analizi yapıldığında “tiyatro”, “oyun”, “diktatör” ve “dictatorship” kelimelerinin sık kullanıldığı görülmektedir.

Darbe öncesi ve anında sosyal medya da paylaştıkları toplum psikolojisini manipüle etme çabasının darbenin tiyatro olduğuna dair kullanılan ifadeler FETÖ liderini temize çıkartma, iç savaş uyarısı, Cumhurbaşkanı'na yönelik ithamlar ve otoriterleşme , Erdoğan'ın ülkeden kaçtığı, halkın sokağa çıkmaması gerektiği ve darbenin bir yalan olduğunu işaret eden paylaşımlarını üzerinden üretildiği görülmektedir.

Tasfiyelerin arttığı dönemde FETÖ'nün alt tabanı keskin bir manevra ile “Devletimizin yanındayız” diyerek gizlenmeye başlamıştır. Yine bu örgüte mensup kişiler darbeyi ve darbecileri kötülemeye, şehitlerin fotoğraflarını paylaşmaya, profillerine Türk bayrakları koymaya başlamıştır. Algı operasyonları yaratan bu hesaplara OHAL' sonrası sosyal medyadan elini çekerek, gizlenmiş, yön değiştirmiş ve sosyal medyadaki paylaşımlarını silen FETÖ mensupları en son tamamen sosyal medyalarını kapatmıştır.

15-19 Temmuz tarihlerinde Türkiye hakkında en çok gönderilen tweetlerin etiketlere ve konularına bakıldığında, bunlar darbe girişimine verilen tepkileri belirtenlerdir.

#nedarbenediktatörlük,#darbeyehayır,#askerimedokunma,#NoCoupinTurkey,
#DemokrasiBayramı,#milletarihazıyor,#DarbeciyiYargılaErlereDokunma,
#ObamaExtraditeGulen,#AskerimeSevgimSonsuz,#VatanBirBayrakBir,
#UyumuyoruzÇünkü,#KahramanMilletinŞerefliNöbeti#Türkiyeyenilmedi,
#başkomutanMKATATÜRK olmuştur.

15 Temmuz akşamı başlayıp ertesi gün öğlene kadar süren olayları, çatışma bölgesindeki kişiler haricinde milyonlarca insan medyadan takip etmiştir. Bilindiği gibi 15 Temmuz akşamında olayların başladığı andan itibaren geleneksel medyada, yayıncı kuruluşun yayım politikasına göre bir içerikle yaşanan olayları seyirciye sunulurken; sosyal medyada ise bireylerin tercihlerine göre oluşturulmuş, hatta manipüle edilen

içerikler paylaşılmıştır. Ancak 15 Temmuz kalkışmasının bertaraf edilmesindeki en önemli faktör olan sivil direnişin en çok sosyal medya üzerinden örgütlendiği de unutulmamalıdır. Köprülerin kapatıldığına ilişkin ilk bilgi Twitter'dan yayılmış, T.C. Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık ve diğer resmi twitter hesaplarından atılan mesajlar yüksek sayıda dönüt almış ve bu çağrılar karşılık bularak direnişin gücünü artırmıştır (Sungur, 2017, s. 610). 15 Temmuz gecesi meydanlara çıkan herkes hem direnişçi hem de “yurttaş muhabiri olarak” aktif rol üstlenerek, çekilen videolar hızla televizyon kanallarına iletilmiş ve yaşananların ne denli bir vahşet olduğu bütün çıplaklığıyla kamuoyu ile paylaşılarak tarihe not düşülmüştür.

5.3.1. Sosyal Medyada 15 Temmuz Sonrası Dezenfarmasyon ve Gerçekler

Olaylar durulduktan sonra sosyal medyada çok ilgi gören bazı içeriklerin gerçeği yansıtmayan, foto montaj marifetiyle yapılan, ancak insanların inandığı ve algılarını etkilediği görseller olduğu ortaya çıkmıştır darbe girişimi esnasında başta sosyal medya olmak üzere çeşitli mecralarda sokaklara çıkan vatandaşlara evlerine dönmeleri çağrısını yapmış, kalkışma esnasında önce Cumhurbaşkanı'nın Almanya'ya kaçtığını iddia etmiş, kalkışma başarısız olunca da bizzat Cumhurbaşkanı'nın olayları tertiplelediğine dair algı operasyonları yürütmüştür (Demir ve Çağlar, 2017, s. 31-41). Kalkışma esnasında sosyal medyada ve ertesi gün çıkan gazetelerde başta FETÖ grubuna bağlı medya kuruluşları olmak üzere muhalif medyanın çoğunda sıklıkla (o zamanki adıyla) Boğaziçi Köprüsü'nde sivillere ateş açan askerlerin köprüde dövülmesi manşetlere taşınmış, keskin nişancı olarak köprüdeki vatandaşları öldürdüğü iddia edilen bir eri kurtarmaya çalışan kişilerin fotoğrafı manipüle edilerek “DAEŞ’ciler Askeri Katletti” başlığıyla servis edilmiştir. Yine kalkışma sürecinde, bir siyasi partinin eşbaşkanı da sokakta direnen vatandaşlar için “DAEŞ’ci grup” tanımlaması yapmıştır.

Yine 15 Temmuz sonrasında #darbedegiltiyatro vb. etiketler, Twitter'da gündem olmuş, ana akım medyada dile getirilmese de hükümete muhalif çevreler tarafından sosyal medyada sıklıkla bu görüşe yönelik paylaşımlar yapıldığı gibi, uluslararası basında da buna benzer yayınlar sıklıkla yapılmıştır. Nitekim darbe girişiminden yaklaşık beş ay sonra, ana muhalefet lideri tarafından 15 Temmuz askeri darbe girişiminin “kontrollü

darbe” olduğu, asıl darbenin hükümet tarafından yapıldığı dile getirilmiş (“Kılıçdaroğlu, 2017) ve sonrasında da her mecrada aynı görüş sıklıkla yinelenmiştir.

FETÖ'NÜN
668 BEBEK HAPİSTE ALGI OYUNU

- Resmi verilere göre ceza infaz kurumlarında adli suçlar ve terör örgütü üyeliğinden tutuklu/hükümlü kadınların beraberinde 0-6 yaş grubunda toplam 625 çocuk bulunuyor.
- Bunların 450'sini adli suçlardan tutuklanan veya hüküm giyen kadınların çocukları oluştururken
- Terör örgütü DEAF üyeliğinden cezaevine giren kadınların beraberinde 25,
- Terör örgütü MKP üyeliğinden hüküm giyen kadınların beraberinde bir,
- Terör örgütü PKK/KCK üyeliğinden cezaevinde bulunan kadınların beraberinde 25 çocuk bulunuyor.
- FETÖ üyeliğinden cezaevinde bulunan kadınların yanında ise 124 çocuk yer alıyor.

#668BabiesAreInPrison

Necdet @Necdet8
Takip et

(Hizmete yönelik cadı avı kapsamında yeni doğum yapan anneler gözaltına alınmaya devam)

Bu zulüm hiç bir dinde yok

Bu zulüm hiç bir dinde yok
BU ZULÜM HİÇ BİR DİNDE YOK. Hizmet Hareketi'ne yönelik cadı avı kapsamında yeni doğum yapan anneler gözaltına alınmaya devam ediyor.
shaber3.com

11:27 - 01 Ağu 2017

Resim 5.3.1.1 Algi Operasyonu Örneği 1

Bugüne kadar gözaltına alınan "abla"ların yüzde 80'i, gözaltına alınır alınmaz klasik sağlık muayenesinde ortak bir talepte bulundu; hamilelik testi. Bunun ne anlama geldiği de sonradan anlaşıldı. Küçük çocuğu olanlar gibi kadın hamileyse de tutuklanmıyor ve tutuksuz yargılanıyor.

Turan Dursun @turandursun06
Kendi vatanı vergimiz ile besleme olarak yaşayan araplar dün askerlerimizin kafasını kesti!
YALAN!!

CNN TÜRK
Askeri araç devrildi: Bir şehit, üç yaralı
14.06.2006 Çarşamba 11:58
GERÇEK!

Gülhanı Can @OSMANYELLER
Bu Suriye cumhurbaşkanı er i olan bir asker. Orun kafasını keserler yanında normalde basarak gönen yapıyorlar. Bu asker sende olabilir. Senin ölümünde... Size insan müslüman diyenin ALLAH belasını versin gerefsiz kuzul köpekler.
YALAN

Bazı Hainler 60 Polisi ve 101 Sivil Şehit Eden Bu Fetocu Askerleri Kurtarmak ve Olayları Silindirmek İçin Yalan Fotoğrafları Paylaşıyorlar. Hiç Birine İnanmayın, Hepsi Yalan Hiç Bir Askerin Kafası Kesilmiştir.

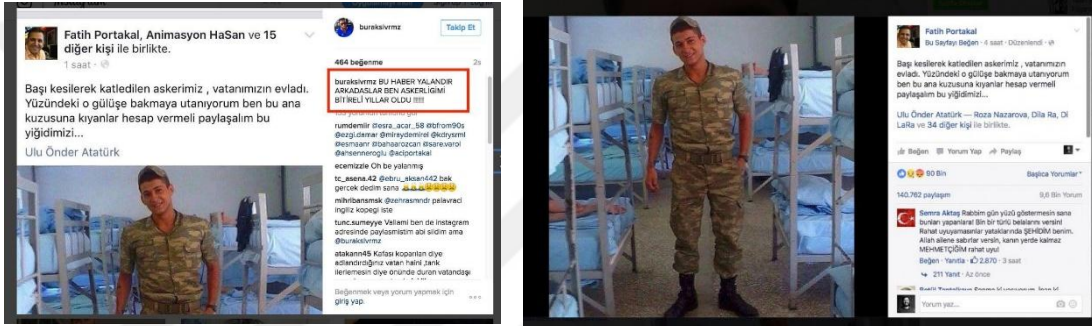
Resim 5.3.1.2 Darbe Sonrası Algi Operasyonu Örneği

GERÇEK: 2013 yılında Suriye'deki çatışmalarda çekilen görsel Türkiye'deki darbe girişimi olayları sırasında askere karşı zulüm yapılıyor algısı yaratılarak paylaşılmıştır.

Resim 5.3.1.3 Emniyet Müdürlüğü'nün bombalandı iddiası

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün iha edildi ve terör saldırısı denilerek dolaşıma giren video Gazze'nin 2014 yılında bombalanmasına ait görüntülerdir.

Resim 5.3.1.4 Kafası kesilerek öldürülen asker iddiası

Burak Salıvermez isimli vatandaşa ait olan Kafası kesilerek öldürüldü denilerek iddia edilen fotoğraf Instagram ve facebook hesaplarından bir çok kez paylaşılmıştır. Gerçekte ise Burak Salıvermez 2014 yılında terhis olmuştur.

Resim 5.3.1.5 Ankara'dan olduğu iddia edilen darbe fotoğrafı, 2011 Mısır'dan

5.4 Afrin Operasyonları

2011 yılında BAAS rejiminin kuzey müttefiki olarak ortaya çıkmış 2003 yılında kurulan PKK' nın Suriye eli PYD; Suriye'nin kuzeyinde, ortada Kobani, batıda Afrin doğuda Cezire, kantonlarını kurmuştur. PKK'nin kurucusu Abdullah Öcalan'ın ideolojisi ile bu kantonlarda yeni bir yönetim oluşturulmuş, geleneksel Kürt kalıplarından uzaklaşarak farklı bir toplum kurmak için çaba gösterilmiştir. Ekim 2014 de kobani olayları ile PYD' nin faaliyetleri Batı'da daha da belirginleşmiş ve bu süreç, Suriye'de daha önemli bir oluşumu hedefleyen Amerikan'ın, PYD'yi kontrolü altına almasıyla gerçekleşmiştir..³⁶

PYD'nin Suriye'nin kuzeyini BAAS rejiminin müttefiki olarak ele geçirmesi, Türkiye'yi ilk günden rahatsız etse de Türkiye, “Çözüm Süreci” olarak adlandırılan süreçte (Temmuz 2014) PYD'nin kazanımlarını etkileyecek bir tepkide bulunamadı;. Ancak PYD'nin Menbiç üzerinden Fırat'ın batısına uzanması, Türkiye'nin kaygılarını artırdı ve Türkiye'de duruma fiilî olarak müdahalede bulunma düşüncesine güç kazandırdı.

Türkiye, meşruyetini Suriye sahasında faaliyet gösteren DEAŞ karşıtı uluslar arası koalisyonun hedefleri ile Fırat Kalkanı Harekâtı'nı gerçekleştirdi (Ağustos 2017); El-Bab kasabasını müttefiki Özgür Suriye Ordusu'nun denetimine vererek PYD'nin denetimindeki Menbiç ile Afrin arasına engel koydu, İran ve Rusya ile birlikte başlattığı Soçi süreci'yle (Kasım 2017) İdlib'e uzandı.

Türkiye, bu kaygı etrafında uzun süredir Afrin için operasyona hazırlanmakla birlikte, ABD'nin “Suriye Sınır Güvenlik Gücü” adı altında PYD'nin ana gücünü oluşturduğu Suriye Demokratik Güçleri'nden 30 bin kişilik bir askeri yapı kuracağını ilan etmesi, harekâtın başlamasında tetikleyici bir işlev görmüştür.³⁷

Harekâtın başlamasının ardından ABD Savunma Bakanlığı , Türkiye'nin meşru olan güvenlik endişelerinin farkında olduğunu belirtti, Terörle mücadelede Türkiye'nin

³⁶ <http://sdam.org.tr/haber/94-baas-rejimine-bagliliktan-abd-bagimligina-pyd/> Erişim Tarihi: 24.01.2018

³⁷ <http://aa.com.tr/tr/dunya/abd-pyd-pkk-ordusu-planini-acikladi/1030847> Erişim Tarihi: 24.01.2018

yanında olduklarını belirten Eric Pahon beraber kurulmak istenen gücün yeni bir “sınır muhafız gücü veya ordu ” olmadığını, Amerika’nın Birleşmiş Milletler (BM) Cenevre Sürecine destek sağlayacak bir güvenlik gücü olacağını belirtti.Süreç Türkiye’nin ABD’nin hedefleri ile ilgili kaygılarını artırdı ve harekâtı gerçekleştirme kararlılığını pekiştirdi.

Zeytin Dalı Harekâtı, 20 Ocak 2018’de PYD’nin Afrin kantonuna yönelik olarak başladı.³⁸ Fırat Kalkanı Harekâtı süresince sosyal medya üzerindeki algı yönetiminde edinilen tecrübe Zeytin Dalı Harekâtında büyük işe yaramış ve uluslararası medyanın bu harekâta ikiyüzlülüğe bürünmüştür. Fırat Kalkanı'nın DEAŞ'a karşı bir mücadele olduğunu kabul eden uluslararası medyanın, terör örgütü olarak görmek istemedikleri PYD/YPG'ye karşı ise Türkiye'nin haklı mücadelesinin karşısında yer aldığı görülmektedir.

Nedenlerin en dikkat çekicileri ise, Fırat Kalkanı’nın güvenlik sahası, Türkiye’nin Arap coğrafyası ile iletişimi, Amerika’nın bölgedeki etkinliği ve “Kürt koridoru” değinmesiyle son dönemde bölgedeki Kürt aksiyonuna yönelik olanlarıdır. Türkiye, bu nedenleri beyan ederek, Arap coğrafyası ile iletişimi ve “Kürt koridoru”nu göz önünde tutarak bölgenin tamamına (Ortadoğu) yönelik projeye karşı olduğunu belirtmekte; Fırat Kalkanı güvenlik sahasına yönelik tehditlere karşı operasyon hakkını ifade ederek ise bu projeye karşı mücadelesinin sürekliliğini beyan etmektedir. Türkiye, bu harekâtle kendisini uluslararası güçlerden bağımsız olarak bölgesel bir güç olarak gördüğünü ve bundan sonra bölgedeki olaylara aktif olarak müdahale edebileceğini duyurmaktadır.

5.4.1. Sosyal Medyada Afrin Operasyonları Dezenfarmasyon ve Gerçekleri

Terör örgütü üye ve yandaşlarını "Kürtler, Kürt savaşçılar" olarak gösteren medya, ÖSO üyelerini de "Türkiye’nin eğittiği cihatçılar” olarak yansıtmıştır. Zeytin Dalı Harekâtı'nın başlamasının hemen ardından haberini YPG terör örgütü üyelerinin iddialarına dayandıran Hollanda kamu yayın kuruluşu NOS, "Kürtler, Suriye’ye giren

³⁸ <http://www.milliyet.com.tr/abd-geri-adim-atti-suriye-de-dunya-2593009/> Erişim Tarihi: 24.01.2018

Türklerin başarısız olduğunu söylüyor" başlıklı haberinde, TSK operasyonunun ağır çatışmalar sonrasında Afrin'e giremediğini yazarak yeni bir algı oluşturmuştur.

PKK ile FETÖ terör örgütünün Afrin operasyonunda ortak hareket etmesi, algı çalışmalarında siviller öldürülüyor diye terör propagandası yapmasının iki hedefi vardır. Biri Türkiye içerisinde Kürtleri sokağa döküp, kaos çıkarmak. Diğeri ise batı ülkelerinin operasyona müdahale etmesini sağlamaktır.

Terör örgütü PKK 'nın uzantısı PYD/YPG, Zeytin Dalı Harekatı'nı uluslararası arenada "sivilleri hedef alan bir operasyon" gibi göstermek ve Türkiye'ye karşı oluşan cepheyi güçlendirmek için sosyal medya yalanlarına sarıldı. Türkiye karşıtı mecralarda da destek gören terör örgütü, mevzilendiği bu alanda gerçek dışı olgular kullandı. Avrupa parlamentolarında yer alan bazı milletvekilleri; işlenen insan haklarına yönelik gerçekleştirilen ihlalleri, azınlıklara uygulanan baskıları, savaş suçlarını ve uyuşturucu ticaretini görmezden geldiklererek terör örgütü PYD/YPG'nin algı operasyonlarına destek verdi. Söz konusu milletvekilleri, özellikle sosyal medya üzerinden yaptıkları paylaşımlarda, terör örgütü PYD/YPG'nin yalan ifadeleri ve yıllar önce çekilmiş ya da başka yerlerden alınmış fotoğrafları üzerinden Zeytin Dalı Harekatı aleyhinde çalıştı.

Uluslararası yayın organları Türkiye' deki hükümet yetkililerinin verdiği bilgi ve açıklamalarını dikkate almamış, terör örgütleri tarafından yapılan içerik paylaşımlarını ve iddiaları kitle iletişim araçları ile kamuoyuna sunmuşlardır.

DEZENFORMASYON

GERÇEK

Resim 5.4.1.1 Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından yaralanan bebek iddiası

Almanya’da yayın yapmakta olan bir gazetenin Suriye’de ki iç savaşı konu alan haberi, 30 Ocak 2018’de internet üzerinde yayılan bir görselde çocuğun Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından yaralandığını öne sürmüştür.

DEZENFORMASYON

GERÇEK

Resim 5.4.1.2 Haberde 6 çocuğun hayatını kaybettiği iddiası

2016 yılında Uluslararası Reuters Haber Ajansının muhabiri tarafından Guta’da çekilen bir fotoğraf, algı yönetimi yapılarak Afrin Operasyonu’nda çekilmiş gibi İngiliz Dailymail gazetesi tarafından servis edilmiştir. Haberde 6 çocuğun hayatını kaybettiği bilgisi öne sürülmüştür.

Resim 5.4.1.3 internet üzerinden yapılan bir algı yönetimi

18 Ekim 2015 yılında Milliyet Gazesine ait Blog sayfasında yayınlanan UNİCEF ile ilgili haberin görseli, 29 Ocak 2018'de internet üzerinden yapılan bir algı yönetimiyle servis edilmiştir.

Resim 5.4.1.4 TSK'nın Afrin Operasyonunda çocukları katletti iddiası

1 Ocak 2017 senesinde DAES'in yaptığı bir saldırıda ölen çocukların görselleri, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Afrin Operasyonunda gerçekleştiği iddia edilmiştir.

DEZENFORMASYON

GERÇEK

Resim 5.4.1.5 TSK'nın Afrin Operasyonunda çocukları katletti iddiası 2

Suriye Demokratik Güçleri isimli örgütün Suriye'nin Mare şehrinde 29 Ağustos 2017 de gerçekleştirdiği saldırıda yaralanan çocukların görselleri Afrin'de Zeytin Dalı Harekatı esnasında çekilmiş gibi gösterilmiştir.

DEZENFORMASYON

GERÇEK

Resim 5.4.1.6 TSK'nın Afrin Operasyonunda çocukları katletti iddiası 3

BBC kanalının 12 Mart 2015 yılında yayımladığı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi ile ilgili olan bir haberde yer alan çocuk görseli, Afrin'de TSK'nın operasyonu esnasında çekilmiş gibi lanse edilmiştir.

Resim 5.4.1.7 TSK'nın Afrin Operasyonunda halkı katletti iddiası

Halep'de çekilen bir fotoğraf, internette Afrin'de çekilmiş gibi gösterilerek algı yönetimi yapılmıştır.

Resim 5.4.1.8 TSK'nın Afrin Operasyonunda çocukları katletti iddiası 4

11 Temmuz 2016'da Halep'te çekilen ve Anadolu Ajansı'nın Photo Awards isimli yarışmasında birincilik ödülü kazanan Abd Doumany'nin fotoğrafı, Afrin'de yapılan operasyon esnasında algı yönetimi yapmak amacıyla sosyal medyada bir takım kişi veya kişilerce kullanılmıştı

Resim 5.4.1.9 TSK'nın Afrin Operasyonunda çocukları katletti iddiası 5

Anadolu Ajansı'nın muhabirleri tarafından 2016 yılında Halep'te çekilen fotoğraflar, bir takım kişilerce sanki Afrin'de çekilmiş gibi bir algı yaratılarak internet üzerinde servis edilmiştir

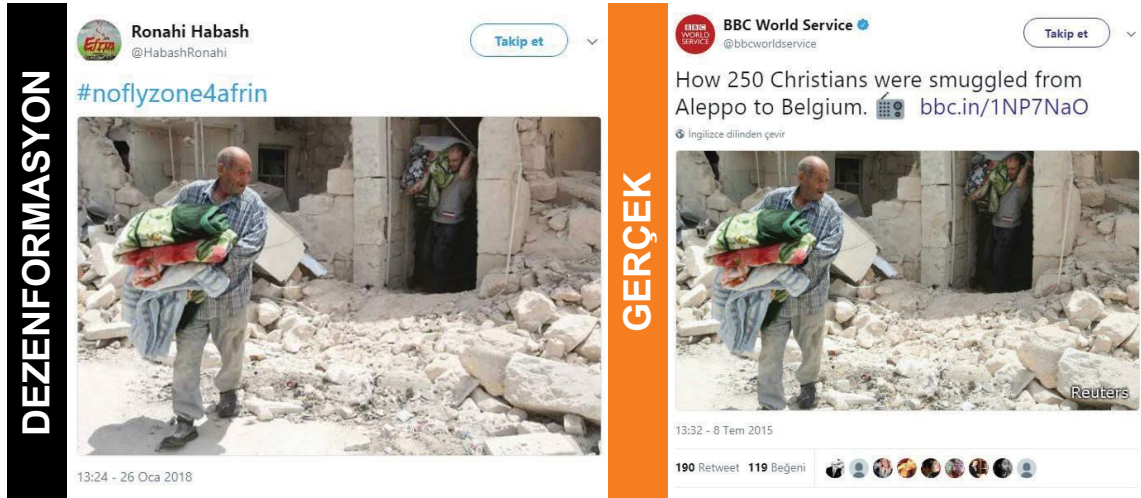
Resim 5.4.1.9 TSK'nın Afrin Operasyonunda çocukları katletti iddiası 6

Suriye'de 2015 yılında iç savaş esnasında çekilen bir fotoğraf, "Afrin Katliamı" etiketleri ile teröre destek veren kişilerce sosyal medyada kullanılmıştır.

Resim 5.4.1.10 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 1

Khattmedia ajansı tarafından Filistin'in Gazze Kentinde insan hakları konulu bir afiş için yayımlanan görsel, algı yönetimi yapmak isteyen terör destekçileri tarafından Afrin Harekatına yönelik yapılan sosyal medya paylaşımlarında kullanılmıştır.

Resim 5.4.1.11 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 2

BBC'nin Temmuz 2015'de yayımladığı Halep'ten Belçika'ya kaçırılan 250 Hristiyan'a ilişkin haberin görselleri, Zeytin Dalı Harekatı esnasında çekilmiş fotoğraflar gibi gösterilmiştir.

DEZENFORMASYON

Resim 5.4.1.11 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 3

Mayıs 2015 tarihli France 24 kanalının yayımladığı Yemen'deki bombalama olayları ile ilgili olan haber, TSK'nın Afrin Harekatı ile ilişkilendirilmeye çalışılmıştır.

DEZENFORMASYON

GERÇEK

Thousands of Yazidis trapped in the Sinjar region as they tried to escape from Islamic State (IS) forces, are rescued by Kurdish Peshmerga forces and Peoples Protection Unit (YPG) in Mosul, Iraq on Aug. 9, 2014. © Emrah Altun / Anadolu Agency/Getty Images

"ISIS has and continues to target members of multiple religions and ethnicities for rape, kidnapping, enslavement and death," Tillers told reporters in presenting the report.

"ISIS is clearly responsible for genocide against Yazidis, Christians and Shia Muslims in areas it controlled. ISIS is also responsible for crimes against humanity and ethnic cleansing directed at these same groups, and in some cases

Resim 5.4.1.12 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 4

2014 yılında Musul'da çekilen, Ağustos 2017 tarihinde NBCNews'in yayımladığı ABD ve DAESH ile ilgili olan bir haber, çeşitli gruplarca Türkiye'nin Afrin Operasyonunda çekilmiş gibi gösterilmeye çalışılmıştır

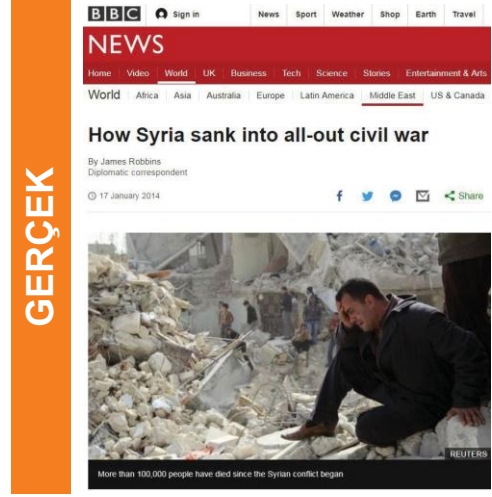
Resim 5.4.1.13 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 5

2014 yılında çekilen ve Nouvelobs adlı bir platformda yayınlanan Gazzeli bir çocuğun fotoğrafı, 2018 yılında Almanya'da bir protesto yürüyüşünde Afrin Operasyonu ile ilişkilendirilerek pankart şeklinde kullanılmış ve algı yönetimi yapılmıştır.

Resim 5.4.1.14 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 6

Haziran 2016'da Alshahid platformunda yerinden edilmiş ailelerin Afrin'e ulaşması ile ilgili olan haber, BM tarafından Afrin sivillerinin Türkiye operasyonu esnasında yerlerinden edildiği şeklinde basına servis edilmiştir.

Resim 5.4.1.15 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 7

2014 yılında BBC'nin Suriye'nin iç savaşına yönelik hazırladığı bir haberde geçen görsel, algı yönetimi yapmak isteyen gruplarca TSK'nın Afrin Operasyonu ile ilişkilendirilmiştir

Resim 5.4.1.16 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 8

Suriye'den Lübnan'a giderken donarak ölen Suriye'li bir kadının görseli, Zeytindalı Harekatında TSK tarafından yaralandığı için donarak ölmüş gibi gösterilerek algı yönetimi yapılmak istenmiştir

Hirmiz @Hirmiz66310463 · 28 Oca
Set beginning of the invasion of the Turkish state. 50 civilians have been killed and 137 have been wounded, and majority are children and women. Six of the civilians who killed him belonged to a family. In Afrin Turkey is engaged in a war of extermination against Kurds.

İngilizce dilinden çevir

1 1

ABOUT SNIHR

Home News Victim killed in Syrian regime forces and its militias shelling on Douma...

Home News

Victim killed in Syrian regime forces and its militias shelling on Douma city in Damascus suburbs on November 27

Image of the dead body of an individual who was at the local market, in Douma city in Eastern Ghouta east of Damascus suburbs governorate, when it was shelled by shells of Syrian regime forces and its militias artillery, on November 27, 2017.

صورة تظهر جثمان أحد مرادى السوق الشعبي في مدينة دوما في المحافظة الشرقية تروى مداهمة ريف دمشق، الذي أضره القصف مداهمة الشام السوري ومليشياته بالقذائف، في 27 تشرين الثاني 2017.

Resim 5.4.1.17 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 9

2017 yılında Syrian Network for Human Rights isimli bir platformda yayınlanan Duma rejim güçleri tarafından yapılan bir saldırıya ait görseller, Afrin Operasyonu esnasında TSK tarafından gerçekleştirilmiş gibi gösterilmek istenmiştir

Sath Masrah Mohamed Rezwani
@SathMasrahMohamedRezwani · 1 sa
There is a massacre in Afrin and the outside world is watching! It's time to put an end to the Turkish war state! Where are your humanity!
Afrin now!
Every second counts!
Don't play 🇹🇷🇹🇷🇹🇷

0 0

More children suffer in Syrian conflict

Uploaded on Sep 15, 2014 12:25 pm

Injured children rest at a field hospital after what activists claim were two air strikes by forces loyal to Syria's President Bashar al-Assad in Douma, eastern al-Ghouta, near Damascus on Sunday, September 14.

Reuters/Badra Mamet

0 2 0 0

Resim 5.4.1.18 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 10

2014 yılında Suriye Rejim Güçleri'nin hava saldırısı sonucu oluşan tahribin görüntüleri, Afrin'de TSK askerleri tarafından yapılmış gibi gösterilmek istenmiştir.

Resim 5.4.1.19 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 11

2013 senesinde Guta'da yapılan bir saldırının görüntüsü, Afrin Harekatında çekilmiş gibi gösterilmiştir.

Resim 5.4.1.20 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 12

2016 yılında Kavkazcenter isimli bir platformda yayınlanan bir haberin görüntüsü, Afrin Harekatında TSK askerlerinin çocukları yaraladığı yönünde internete yansıtılmıştır.

DEZENFORMASYON

GERÇEK

SYRIA-CONFLICT-QUSAYR
Army soldiers carry chickens in the village of Buweida, north of Qusayr, in central Homs province on June 7, 2013 as regime forces sought to wipe up the final pockets of rebel resistance north of Qusayr, after retaking the key town that was an insurgent bastion for a year. A watchdog said Qusayr's capture gives President Bashar al-Assad the upper hand in a US-Russian plan for the first direct peace talks with his opponents. Materialises, analysis say. AFP PHOTO / STR (photo credit should read STR/AFP/Getty Images)
Credit: AFP / stringer

Resim 5.4.1.21 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 13

2013 Yılında Esad rejiminin askerlerinin tavuklarla olan görüntüsü, internet platformlarında TSK'nın Afrin Operasyonu esnasında çekilmiş bir fotoğrafı gibi basına servis edilmiştir.

DEZENFORMASYON

GERÇEK

'safe place left' for children in war-ravaged Aleppo, says senior UNICEF official

East Ghouta, Syria, rural Damascus, a child's plush toy lies in the rubble of a destroyed building (file photo). Credit: UNICEF/UN013166/AI Shami

Resim 5.4.1.22 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 14

2016 Yılında BM web sayfasında yayımlanan bir haberin görüntüsü Afrin Operasyonunda türk Silahlı Kuvvetlerinin sivil alanlara saldırısı şeklinde basına servis edilmiştir.

DEZENFORMASYON

GERÇEK

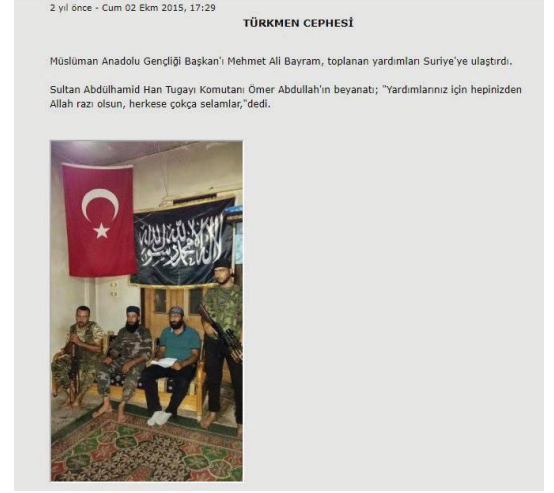
Resim 5.4.1.23 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 15

2018 Ocak ayında Tunceli'de Jandarma ekiplerince bir operasyon esnasında ele geçirilen tarihi eser, Afrin Operasyonu esnasında TSK askerlerinin bölgedeki tarihi yapıyı çalması şeklinde bir haber ile basına servis edilmiştir.

DEZENFORMASYON

GERÇEK

Resim 5.4.1.24 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 16

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın fotoğrafı terör örgütü taraftarlarınca asılı olmadığı bir duvara montajlanarak algı yönetimi yapılmaya çalışılmıştır.

Resim 5.4.1.25 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 17

Gerçeği 2016 tarihli Mirror isimli haber platformunun bir paylaşımı olan görsel, Afrin Harekatı ile ilişkilendirilerek TSK askerlerine yönelik algı yönetimi yapılmıştır.

Resim 5.4.1.26 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 18

2016 yılında Suriye'nin bir kentinde çekilmiş olan görsel, Savtel Ummah adındaki web sitesinde TSK ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile ilişkilendirilmiştir.

DEZENFORMASYON

GERÇEK

Resim 5.4.1.27 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algi Operasyonu 19

2016 yılı Sputnik internet sitesinin ABD ve Suudilerle ilgili olan haberinin görseli, TSK Afrin'de yasa dışı silahlar kullanıyor ifadeleri ile paylaşılmış ve yalan haber yapılmıştır.

DEZENFORMASYON

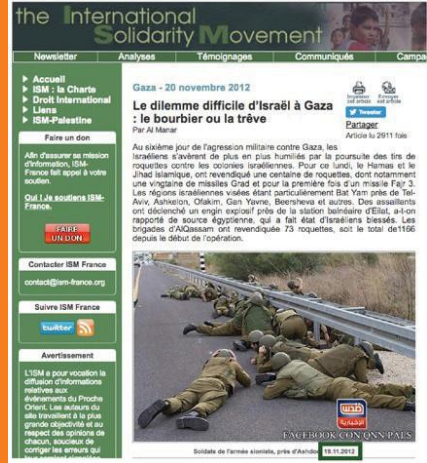

GERÇEK

Resim 5.4.1.28 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algi Operasyonu 20

Anadolu Ajansının çektiği bir fotoğraf deforme edilerek DEAŞ flaması ile algı yönetimi yapılmak amacıyla sosyal medyada kullanılmıştır.

Resim 5.4.1.29 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 21

2012 de çekilen İsrail askerlerine ait olan bir fotoğraf, Türk askerine aitmiş gibi gösterilerek YPG'ye prim yapılmaya çalışılmıştır.

Resim 5.4.1.30 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 22

2011 yılında Libya'da çekilen bir fotoğraf, Afrin Harekatında TSK tanklarından biriymiş gibi terör yandaşları tarafından servis edilmiştir.

Resim 5.4.1.31 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 23

2016 yılına ait Ruslara ait bir helikopterin görseli, Afrin Operasyonunda TSK'nın helikopteriymiş gibi gösterilmeye çalışılmıştır.

Resim 5.4.1.32 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 24

2016 yılında Kuveytte çıkan bir yangına ait görsel, Afrin'de TSK askerlerinin sivil hayata yönelik zararı şeklinde terör yandaşlarınca paylaşılmıştır.

Resim 5.4.1.33 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 25

15 Temmuz Darbe Girişiminde göz altına alınan FETÖ mensubu kişilerin Anadolu Ajansı tarafından basın servis edilmiş olan görüntüsü, Afrin'de TSK askerleri esir alındı şeklinde medyaya yansıtılmıştır.

Resim 5.4.1.34 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 26

2015 senesinde Endonzezya'da akrobasi uçuşu yapan bir uçağın düşüşüne ilişkin görsel, Afrin'de TSK uçağının terör örgütlerince düşürüldüğü şeklinde medyada servis edilmiştir.

Resim 5.4.1.35 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algi Operasyonu 27

Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Donald Trump'a karşı İsviçre'de düzenlenen bir protestonun The New York Times gazetesinde yer verilen haberi algı yönetmeye çalışan terör örgütü mensuplarınca Afrin Direnişi şeklinde medyada paylaşılmıştı

Resim 5.4.1.36 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algi Operasyonu 28

2017 yılında Sputnik tarafından servis edilen TSK'ya ait olmayan bir tanka ait görsel, Afrin'de TSK'nın tankıymış gibi medyada algı yönetilerek gösterilmiştir.

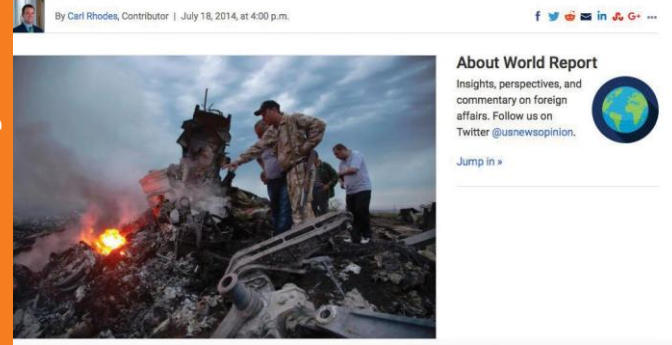
DEZENFORMASYON

GERÇEK

3 Weapons That Threaten Commercial Planes

The attack on Malaysia Airlines Flight 17 was likely the work of a surface-to-air missile.

Resim 5.4.1.37 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 29

2014 yılında Malezya'ya ait olan bir uçak enkazının görüntüsü, Afrin'de TSK'ya ait bir uçağın düşürüldüğü şeklinde terör örgütü mensuplarınca sosyal medyada paylaşılmıştır.

DEZENFORMASYON

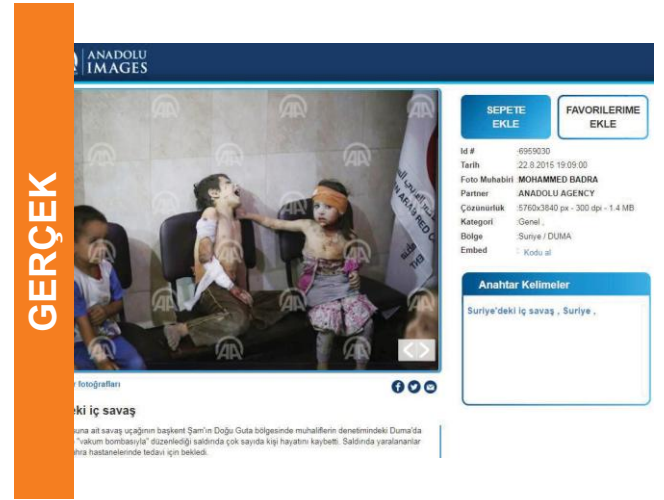

GERÇEK

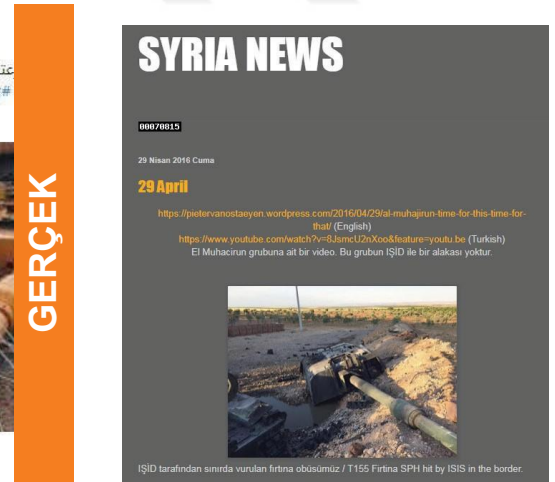
Resim 5.4.1.38 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 30

2012 yılında Afganistan'da düşen bir uçağın görseli, Afrin'de Türk Silahlı Kuvvetleri'nin uçağıymış gibi medyada servis edilmiştir.

Resim 5.4.1.39 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 31

2015 yılında anadolu ajansı muhabiri tarafından Suriye'de çekilen bir fotoğraf, Afrin'de çekilmiş gibi gösterilerek algı yönetimi yapılmaya çalışılmıştır.

Resim 5.4.1.40 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 32

2016 yılında Syria News'in servis ettiği haberin görseli, Afrin'de Türk silahlı Kuvvetleri'nin vurulan bir tankıymış gibi gösterilmiştir.

Resim 5.4.1.41 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 33

2017 senesinde Manisa'da gıda zehirlenmesi nedeniyle hastaneye kaldırılan bir askere ait görsel, sosyal medyada Zeytin Dalı Harekatında yaralanan Türk askeri şeklinde paylaşılmıştır.

Resim 5.4.1.42 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 34

2015 yılında Anadolu Ajansı tarafından basına servis edilen Suriye'li muhaliflerin Hizbullah timini ele geçirdiği ile ilgili haberin görseli, terör yandaşlarınca sosyal medyada Afrin'de esir alınan TSK askerleriymiş gibi gösterilmiştir

DEZENFORMASYON

GERÇEK

Resim 5.4.1.43 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 35

2016 yılında IRAK askerlerine ait bir görsel, üzerinde yapılan grafik deformasyon ile Afrin'de TSK askerleri rehin alındı şeklinde sosyal medyada paylaşılmıştır.

Turkey shells Kurds in Syria as full military offensive looms

By Gal Topyan, Eyad Kazzil and Angela Dewan, CNN
Updated 02:40 GMT (04:40 HKT) January 20, 2016

Resim 5.4.1.44 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 36

Batı merkezli bazı yayın organlarında ve sosyal medya hesaplarında , terör örgütü PKK/PYD'ye karşı başlatılan hareketi, "Suriye Kürtlerine karşı kara hareketi başlatıldı" şeklinde çarpıtarak, bölgede yaşayan Kürt halka karşı hareket yapıldığı algısı oluşturmaya çalıştı. Söz konusu yayın organları PKK/PYD'ye terör örgütü ifadesini kullanmaktan özellikle imtina ettiler.

Resim 5.4.1.45 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 37

Türkiye'deki yayın organları ve sosyal medya hesapları, terör örgütü PKK/PYD'ye karşı başlatılan harekâtı, "TSK'nın harekâtın ilk başlarında yaralı ve gazilerin olduğunu duyurarak itibarsızlaştırma girişiminde bulundu.

Resim 5.4.1.46 TSK'nın Afrin Operasyonuna yapılan Algı Operasyonu 38

Harekât Sırasında Algı Tweetleri Zeytin Dalı Harekâtı sözde kürt soykırımını olarak ele alınarak sosyal medyada algı operasyonları yapıldı.

5.5.Tamam mı? Devam mı?

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, "Bir gün milletimiz tamam derse ancak o zaman biz kenara çekiliriz" sözü muhalefeti harekete geçirdi. Aslında söylediği demokrasinin basit bir kuralıydı. "Seçimi kaybeden gider..."Erdoğan'ın ifade ettiği bu sözler farklı yorumlanarak bir propaganda malzemesi haline dönüştürüldü."Millet tamam derse gideriz" cümlesi, bir anda muhalefete psikolojik ihtiyaç etkisi yarattı. "Tamam" kelimesi, muhalefet açısından bir simge haline dönüştürüldü ve seçim kampanyalarının ana teması da olan "Tamam"- "Kaybedeceksin" fikrinin hissedilmesi, ihtimal dahiline girmesi, muhalefeti motive ederek, heyecanlandırdı.

Süreç imersinden İktidar ise buna "yola devam" sloganıyla karşılık verdi. Bu durum, iktidarla muhalefet arasında anlamlı bir rekabet olarak devam etti.

5.5.1. Sosyal Medyada Tamam mı? Devam mı? Operasyonları Dezenfarmasyon ve Gerçekleri

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın konuşmasında sonra 7 saat içinde #TAMAM kelimesi hashtag'ıyla atılan tweetler, bu sözü dünya ölçeğinde TT (trending topic) yaptı.

Sosyal medyadaki bu TT kampanyasına cumhurbaşkanı adayları da katıldı. CHP'nin adayı Muharrem İnce'nin "Vakit TAMAM", İYİ Parti'nin Adayı Meral Akşener' "T A M A M Türkiye İyi olacak",Saadet Partisi'nin adayı Temel Karamollaoğlu'nun " T A M A M inşallah" paylaşımı yaptı.

Sosyal medyada muhalefetin paylaşımlarının ardından, Erdoğan'ın cumhurbaşkanlığına destekleyenler "ERDOĞANileDEVAM" hashtagi ile karşılık verdi. Cumhur İttifakı'na destek verenler yaklaşık iki saat içinde Türkiye TT listesinde ikinci sıraya yükseldiler.

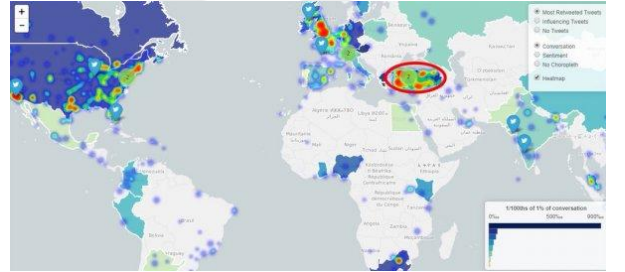
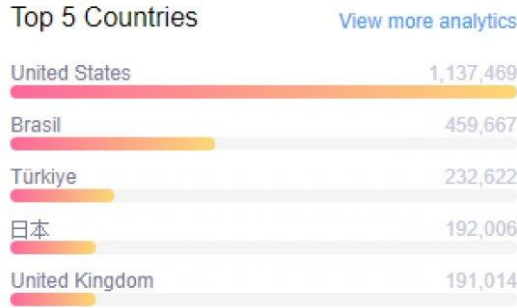
Twitter kampanyasına bakanlar ve milletvekilleri de "ERDOĞANileDEVAM" diyerek hastaghe destek verdi. 24 Haziran seçimleri öncesinde "Tamam" yazarak Cumhur İttifakı'na mesaj vermeye çalışan, "Bu iş bitti"ye getirmek için uğraşan sosyal medya kullanıcıları, milyonlarca "Tamam" yazılı tweet'i paylaştı. Son tahlilde 3 milyon bandını aşan hashtag, her ne kadar rekorlar kırsa da aslında bir Twitter hilesi ile alığı oyunu sergilenmiştir.

Resim 5.5.1.1 Dünya üzerinden twitterda tamamı devammı paylaşmaları

Resim 5.5.1.2 Twitter Tamam ve Devam Etiketi

"Tamam"ın bir protestodan çok propaganda çalışması olan Tweet haritası aracılığıyla, atılan paylaşımların analizi yapıldığında Türkiye'den yalnızca 250 bin tweet atıldığını ortaya çıkmıştır.

Resim 5.5.1.3 Dünya genelinde Tamam Devam Tartışması

Melih Gökçek Twitter: Tweetlerin Türkiye'den bu kadar az sayıda atılmış olması bizlere üç şeyi özetliyor: Öncelikle tweetlerin en çok gönderim sağlandığı yerlerin başında ABD geliyor. ABD'yi takip eden Afrika ve Avrupa ülkeleri de FETÖ'nün faaliyet alanları arasında bulunan ülkeler bulunuyor. Yani bu sözde propaganda/tepki çalışmasının bir dış destekli FETÖ projesi olduğunu harita bize gösteriyor.

Türkiye'den atılan tweetlere bakıldığında da ortaya çıkan bir diğer manzara ise birçok tweetin troll-bot hesaplardan atılmış olmasıdır. Tek bir kontrol merkezinden atılan tweetlerin bulunduğu hesaplar, bot olduğu anlaşılmasın diye normal paylaşımlar da yapmaktadır. "Tamam" etiketli paylaşımların içerisinde de Türkçe'den uzak, anlamsız cümlelerle atılan tweetler yer almaktadır. Bu durum da yine bu "Tamam" hareketinin projelenmiş bir çalışma olduğunu ortaya koymaktadır."Tamam" hareketinin bir proje oluşuna ilişkin son detay ise, tweet atan bazı ünlü kullanıcılarıdır.

Türkiye'nin bir iç meselesi olan bu seçimlerde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kalıp gideceğine dair çıkacak herhangi bir kararda dahil bulmayan bazı ilginç isimler de Twitter üzerinde bu kampanyaya destek vermiş ve algı yönetimine destek olmuşlardır.

Resim 5.5.1.4 Paylaşılan Twit Örnekleri

The image shows a screenshot of a Twitter thread. The top tweet is from Bodo Ramelow (@bodoramelow) with the text "#TAMAM #TAMAM #TAMAM" repeated 15 times. The second tweet is from Johnny Sins (@JohnnySins) with the text "T A M A M" flanked by Turkish flags. Below this are four replies:

- @Akoda17: pervasızca neticelendirilme yakım T A M A M meşum
- @Fatihcim61: sarıgöz dişileştirmek T A M A M çuha çiçeğigiller çapaklanabilmek
- @hsanygt_: etek bezi yirmişer T A M A M anlatımcı partilerüstü ışık göçüm
- @nrknsbl: eş güdüm T A M A M yanıksı bilinçlendirilebilme mugalatacı

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma, teknolojinin gelişimi ile birlikte, internetin, özellikle de sosyal medyanın gücünden faydalanan terör örgütlerinin kitleler üzerindeki etkisini ölçebilmeyi amaçlamıştır. Son dönem Türk siyasal yaşamında yeni nesil kriminal iletişim ve uygulamaları ile terör odakları ve sempatanlarının en önemli iletişim ağı web olmuştur. Gizli iletişim ağları ile sosyal medya üzerinden, telefon uygulamalarından ve bilgisayar oyunlarından kitlelere ulaşarak etki altında bırakmayı hedeflemişlerdir. Sosyal medyanın ve gizli iletişim uygulamalarının bu örgütler tarafından etkin kullanıldığı, ve etkisinin çok önemli olduğu sonucunun ortaya çıktığı bu çalışmada, eylemlerin gerçekleştirildiği süreçte gerçek dışı haberlerin yayıldığı ve bu bakımdan, bu durumun dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

İnternet ve sosyal medya toplumsal hareketler için çok önemli olup yeni bir kamusal alan oluşturarak eylemlerin oluşması ve yayılması sürecini hızlandırmıştır.. Araştırmanın sonuçlarının “iletişim teknolojilerinin, sosyal medyanın, toplumsal terör hareketlerin oluşumu, yayılması ve terör sempatanlığına dönüşmesindeki rolü ve bu süreci hızlandırdığı” hipotezini doğruladığı görülmektedir. Bu bağlamda hala tam denetim altına alınmayan sosyal medyanın daha nice sorunsallar yaratacağı da net bir şekilde görülmüştür.

Terör örgütleri ve sempatanları facebook ile çeşitli paylaşımlarda bulunarak hedef kitlelere ulaşmış ve daha fazla katılımcı bulmuşlardır. Twitter ile tweetler algı ve manipülasyon haberler yapıp bir nevi haber kanalı olarak twitler kullanmıştır. Youtube ile de çeşitli görüntüler servis ederek eylemlere katılmalarını ya da eylemleri desteklemelerini sağlamışlardır

Toplum ve sosyal medya sürekli bir etkileşim içerisindedirler. Bunun sonucunda sosyal medya gerek topluluk halinde gerekse tek tek bireylerin yaşam biçimlerine, hal ve hareketlerine yön veren güç olarak karşımıza çıkmaktadır. Birey sosyal medyaya kapalı

olsa bile, içinde bulunduğu toplum vasıtasıyla sosyal medyada verilen mesajlar kendisine ulaşır ve böylece sosyal medya taşıdığı amacı yerine getirmiş olur.

Bütün terör örgütleri açısından taraftar temin etmek maksadıyla kullanılan bir yöntem olan Propaganda, terör örgütlerinin ideolojilerine paralel olarak farklılık göstermektedir. Farklı kategorilerde bulunan terör örgütlerine yönelik yapılan araştırmalar da bu varsayımın doğruluğunu desteklemektedir.

Günümüzde yaygın hale gelen görsel ve işitsel yayınların, en önemli propaganda araçları olduğunu söylemek mübalağa olmaz. Özellikle internet sitelerinde yer bulan haberlerin sunumunda kullanılan video görüntüleri, verilmek istenen mesajı etkili bir şekilde sunmanın en cazip yöntemidir. Çoğu zaman “taraftar” ve “propagandaya açık hedef kitleler” ile yüzyüze iletişim imkânı bulamayan terör örgütü yanlısı/bağlantılı unsurların lider kadroları, internet üzerinden yayınlanan video kayıtları ile eylem ve moral mesajlarını en kısa sürede ilgili kalabalıklara aktarabilmektedir. İnternet sitelerinde kullanılan en yaygın propaganda aracının da bu kapsamdaki video görüntüleri olduğu görülmektedir.

Bu çalışmada terör örgütlerinin taraftar kazanmalarında propagandanın rolüne genel olarak değinilmekle birlikte asıl olarak DAESH, PKK, FETÖ terör örgütü yanlısı/bağlantılı ülkemizde faaliyette bulunan terörist oluşumların taraftar temininde kullandıkları algı, propaganda, manüpülasyon araçları üzerinde durulmuştur. Ulaşılabildiği takdirde, teslim olan teröristlerin ifadelerinden yola çıkılarak, terör örgütüne katılmaları ve bu örgütten ayrılmalarında etkili olan hususların incelenmesi ve propagandanın bu noktadaki yerinin tespit edilmesi, konunun somut verilerle desteklenmesine katkı sağlamaktadır.

Sonuç olarak terör örgütleri, yeni medya aygıtlarının özelliklerini kullanarak yaptığı propaganda ile yüze yakın ülkeden on binlerce kişiyi safına katmış, çok daha fazlasının ise kendisini tanımasını sağlamıştır. Video paylaşım siteleri üzerinden yaptığı videolar ile mücadelesini dünyaya izletmiş, sosyal medya üzerinden yaptığı paylaşımlar ile dünyayı bilgilendirmiş, mobil uygulamaları ile sempatizanlarına hizmet sunmuş,

yayınladığı dergiler ile ise düşüncesini tanıtma ve meşrulaştırma çabasına girişmiştir. Eski medya araçları ile bunların neredeyse hiçbirini gerçekleştiremeyecek olan örgüt, günümüz iletişim teknolojileri ile çok daha kolay propaganda yapma imkânına ulaşmıştır. Bu durumun en önemli sebebi ise internetin bireysel özgürlük ile beraber tanımlandığı gerçeği gibi gözükmeştir. Zira yazıda ayrıntılı olarak bahsettiğimiz üzere Twitter, Youtube, Telegram gibi uygulamalar, belirli bir noktaya kadar ifade özgürlüğü, gizlilik vb. tutumlar ile terör örgütleri propagandası yapan hesapları kapatma konusunda isteksiz tavır göstermişlerdir. Zaman içerisinde terör örgütleri bağlamında yeni medyada takınılan tutum değişse de internetin temsil ettikleri konusundaki düşünce değişmemiştir. İnternetin insan hayatında aktif olarak kullanılması mevzusu henüz oldukça yeni sayılabilecek bir konudur. Yirmi yıldan kısa bir sürede gerçekleşen bu değişim birçok sorunu da beraberinde getirmiştir. Eğlence sektörü, medya araçları, kişisel gizlilik vb. çoğu alan, bir yandan internetin olanaklarından yararlanırken diğer yandan da yeni düzenin yarattığı sıkıntılar ile baş etmeye çalışmaktadır. Telif yasaları değişmekte, gizlilik kavramı yeniden tanımlanmakta, kısaca dünya; ulusal ve uluslararası düzeyde bu hızlı değişime ayak uydurmaya çalışmaktadır. Terör örgütü olarak tanımlanan toplulukların bu aygıtları kullanımı ve bunun yaratacağı sonuçlar literatüre küresel terör bağlamında girse de terör örgütleri, öncesinde yeterince irdelenememiş gibi gözükmekte, bunun sonuçları da hâlihazırdaki örnekte gün yüzüne çıkmaktadır. Bu araştırmanın terör örgütleri sonrası yeni siyasi/dini ya da konjonktürel örgütlerin gelecekte yeni medya üzerinde yaratabilecekleri etkilerin daha derinlikli incelenmesi ve internetin dinamik, mekânsız yapısının analizini tartışmaya açmak ümidi ile yazıldığını söylemek mümkündür. Ortaya çıktığından beri yaşantımıza çok hızlı bir şekilde sirayet eden yeni medya aygıtlarını ve etkilerini daha iyi anlamak, özümsemek ve olumsuz yönleri açısından bir çözüm yolu bulabilmek için bu tarz çalışmaların literatür içerisinde daha fazla ve özellikle iletişimin küreselleşmesinin dinamik yapısını da yakalayabilmek adına daha sık yer alması gerekmektedir.

Kamuoyunun sağlıklı bir şekilde meydana gelip gelişebilmesi için sosyal medya kullanıcılarına büyük görevler düşmektedir. Bu görevlerin en başında sosyal medya araçların hakkında bilgilenme ve yürütülen algı operasyonlarına karşı kendilerini uyarmalıdır. Sosyal medya kullanıcıları bu önemli görevleri kusursuz bir şekilde yerine

getirdiği takdirde sağlıklı ve bilinçli kamuoyu oluşmasında çok önemli görevler icra etmiş olacak ve toplumun daha sağlıklı bir şekilde bilinçlenmesine öncülük edecektir.

KAYNAKÇA

Kitaplar

- Agarwal, J., Malhotra, N., & Bolton, R. 2009. Consumer perceptions of service quality: a cross-national analysis. *ACR Asia-Pacific Advances*.
- Akkaya, J. V. 2012. PKK Üzerine Yazılar (s. 23). içinde İstanbul: Vate Yayınevi.
- Alacadağlı, E. 2016. Darbeler, ordu ve siyaset, 15-16 aralık 2016 uluslararası demokrasi sempozyumu darbeler ve tepkiler. Giresun Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Karadeniz Stratejik Araştırma ve Uygulama Merkezi, Sempozyum Kitabı.
- Alemdar, İ. E. 2005. Popüler Kültür ve İletişim. Ankara: Erk Yayınları.
- Altuğ, Y. 1995. Terörün Anatomisi. İstanbul: Altın Kitaplar.
- Ateş, H. & Akkıpanar, A. 2017. Üniversitelerdeki Fetö Yapılanması: Türk Üniversitelerinden İhraç Edilen Akademisyenler Üzerine Bir Araştırma. *Public Management Journal Strategic*.
- Bacık, Gökhan ve Coşkun, Bezen Balamir. 2011. The PKK Problem: Explaining Turkey's Failure to Develop a Political Solution. *Studies in Conflict & Terrorism*.
- Bal, M. A. 2008. Savaş Stratejilerinde Terör. İstanbul: IQ Kültür ve Sanat Yayıncılık.
- Başbüyük, O. 2014. Algı Yönetimi ve Bilgi Savaşlarında Sosyal Medyanın Rolü. *Algı Yönetimi Alfa Yayınları*.
- Bektaş, A. 2002. Siyasal Propaganda. İstanbul: Bağlam Yayınları.
- Bila, F. 2004. Hangi PKK? .Ankara: Ümit Yayıncılık.
- Birand, M. A. 1992. APO ve PKK. İstanbul: Milliyet Yayınları.
- Brown, J. 2000. Beyin Yıkama. İstanbul: Çev. Behzat TANÇ, Ağaç Yayınları.
- Buzoğlu, M. 1996. Körfez Savaşı ve PKK. Ankara: Strateji Yayınları.
- Çakır, A. 2014. Faktör Analizi. İstanbul.
- Çınar, B. 1997. Devlet Güvenliği, İstihbarat ve Terör. Ankara: Sam Yayınları.
- Doğan, G. 2007. Stratejik Müttefikten Uluslararası Terörizme. İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık.
- Dökmen. 2000. İletişim Çatışmaları ve Empati. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- E. and Fountain, S. J. 2008. Web 2.0: Conceptual Foundations and Marketing Issues.

Journal of Direct, Data and Digital Marketing Practice.

- Emin, G. 2001. Ayrılıkçı Terörün Anatomisi, IRA-ETA-PKK. Ankara.
- Emniyet Genel Müdürlüğü. 2004. PKK/Kongra-Gel Ankara. Ankara: EGM Yayınları.
- ERASLAN, L. 2018. Sosyal medya ve algı yönetimi.
- Ersever, A. C. 2010. Kürtler, PKK, Abdullah Öcalan, İ. İstanbul: Milenyum Yayıncılık.
- Evans, D. (2008). Social Media Marketing An Hour a Day. İndiana: Wiley Publishing.
- Feridunoğlu, İ. C. 2016. Hürriyet Gazetesi'nin, 12 Eylül 1980 Askeri Darbesi ve 15 Temmuz 2016 Darbe Girişimi Süreçlerine Bakışının Analizi, 15-16 Aralık 2016 . Giresun Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Karadeniz Stratejik Araştırma ve Uygulama Merkezi, Sempozyum Kitabı,.
- Fuller, Graham E ve Barkey, Henri J. 2011. Türkiye'nin Kürt Meselesi. İstanbul: Profil Yayıncılık.
- Gerwehr, Scott- Daly, Sara. 2006. Al-Qaida Terrorist Selection and Recruitment. National Security Agency.
- Güneş, C. 2013. Türkiye'de Kürt Ulusal Hareketi. Ankara: Dipnot Yayınları.
- Güngör, N. (2011). İletişim Kuramlar. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- İçel, K. 1985. Kitle Haberleşme Hukuku. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- İlhan, S. 2002. Terör: Neden Türkiye. Ankara: ASAM Yayınları.
- İnceoğlu, M. 2011. Tutum Algı İletişim (6 b.). Ankara: Siyasal Kitabevi .
- İnceoğlu, Metin. (1985). Güdüleme Yöntemleri. Ankara: B:Y:Y:O. Basımevi.
- J. Noland White, Sandra K. Ciccarelli. 2016. Psikoloji-Bir Keşif Gezisi. Nobel Yayıncılık.
- Jongerden, Joost ve Akkaya, Ahmet Hamdi. 2012. PKK Üzerine Yazılar. İstanbul: Vate Yayınevi.
- Joseph Nye, S. P. 2004. The Means to Success in World Politics, Public Affairs. New York.
- Kaplan, A.M. ve Haenlein, M. 2010. Users of The World, Unite! The Challenges and Opportunities of Social Media. Business Horizons.
- Ker, M. 1998. Halkla İlişkiler ve Propaganda İlişkisi. 265-284.
- Kışlalı, M. A. 1996. Güneydoğu. Ankara: Ümit Yayıncılık.
- Lietsala, K. ve Sirkunen. 2008. Social Media: Introduction to The Tools And Processes of Participatory Economy, Finland. Tampere University Press.

- Mutioğlu, H. 2016. Cemaatçi Demokrasi Mi? Demokratik Laiklik Mi? 15 Temmuz Darbe Girişiminin Hatırlattıkları, 15-16 Aralık 2016 Uluslararası Demokrasi Sempozyumu Darbeler ve Tepkiler. Giresun Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Karadeniz Stratejik Araştırma ve Uygulama Merkezi, Sempozyum Kitab.
- Odabaşı, A. 2000. Televizyon ve Siyasal Propaganda,. İstanbul: M.Ü.Sosyal Bilimler.
- Öcalan, A. 1984. Kürdistan Devriminin Yolu/Manifesto . Almanya: Serxwebun Yayınları.
- Öksüz, H. 2013. Algı Yönetimi ve Sosyal Medya. İdarecinin Sesi.
- Özcan, M. 2012. Terörün Matruşkası: KCK, 3. Baskı. İstanbul: Hayat Yayıncılık.
- Özcan, N. A. 1999. PKK(Kürdistan İşçi Partisi) Tarihi, İdeolojisi ve Yöntemi. Ankara: ASAM Yayınları.
- Özcan, N. A. 2001. PKK (Kürdistan İşçi Partisi), Tarihi, İdeolojisi ve Yöntemi. Ankara.
- Özdağ, Ü. 2015. Algı Yönetimi: Propaganda, Psikolojik Savaş, Örtülü Operasyon ve Enformasyon Savaşı. Kripto Yayıncılık.
- Özdek, Y. 2013. Haziran Olayları ve Doğrudan Demokrasi. Ankara.
- Özer, M. A. 2012. Bir modern Yönetim Tekniği olarak Algılama Yönetimi ve İç Güvenlik Hizmetleri. Journal of Black Sea Studies.
- Parmaksız, A. 2009. PKK Gerçeği. İstanbul: Pozitif Yayıncılık.
- Pirim, Oktay ve Örtülür, Süha. 1999. PKK'nın 20 Yıllık Öyküsü. İstanbul: Boyut Yayınları.
- Saydam, A. 2012. Algılama Yönetimi (5 b.). İstanbul: Remzi Yayınevi.
- Seib P., Janbek D. 2011. Global Terrorism and New Media The Post-Al Qaeda Generation. New York:Routhledge.
- Seufert, G. 2014. Fethullah Gülen Hareketi Haddini Mi Aşıyor? Ulusal ve Uluslararası Aktör Olarak Bir Türk Dini Cemaati, Alman Gözüyle Gülen Cemaati. Dünya Bülteni Araştırma Masası, DÜBAM Yayınları.
- Seufert, G. 2014. Fethullah Gülen Hareketi Haddini Mi Aşıyor? Ulusal ve Uluslararası Aktör Olarak Bir Türk Dini Cemaati, Alman Gözüyle Gülen Cemaati, Dünya Bülteni Araştırma Masası. DÜBAM Yayınları.
- Stephen P. Robbins & Judge, T. A. 2012. Essentials of Organizational Behavior. 11th

- Edition, Publisher: Pearson Education Inc.
- TBBM. 2016. 15 Temmuz Darbe Girişimi ve Fetullahçı Terör Örgütü. Ankara: Cumhurbaşkanlığı Yayınları.
- TBMM. 2016. 15 Temmuz Darbe Girişimi ve Fethullahçı Terör Örgütü. Ankara: Cumhurbaşkanlığı Yayınları.
- TDK. 1983. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basınevi.
- TDK. 2009.
- Tugwell, M. 1987. Terrorism and Propaganda: Problem and Response”, Contemporary Research on Terrorism.
- Turan, A. 1998. Sait Nursi ve Nurculuk.
- Türk, M. S. 2014. Algı Yönetimi ve İletişim: Algının Ötesinde Bir Gerçeklik Var mı?.Alfa Yayınları.
- Uzun, A. 2003. PKK'dan KADEK'e Bir Terör Örgütünün Anatomisi. Ankara: Ocak Yayınları.
- Ünal, M. C. 2013. Strategist or Pragmatist: A Challenging Look at Öcalan's Retrospective Classification and Definition of PKK's Strategic Periods Between 1973 and 2012.
- Ünüvar, N. 2013. Dijital Siyaset. İstanbul: Pozitif Yayıncılık.
- Yalçınkaya, H. Ö. 2016. Türkçe konuşan DAESH destekçileri üzerinde twitter sosyal ağ analizi. Ankara: ORSAM.
- Yücel, H. &. 2017. İddianamelerde 15 Temmuz Darbe Girişimi ve FETÖ,SETA Analiz. Ankara: Seta Yayınları.
- Zıllıoğlu, M. 1993. İletişim nedir? .İstanbul: İletişim Yayınları.

Sürelî Yayınlar

- Ackerman, S. 2015. US Central Command Twitter account hacked to read I love you ISIS. The Guardian. 10.10.2016 .
- Bakan, İ. & Kefe, İ. 2012. Kurumsal Açından Algı ve Algı Yönetimi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi.
- Başdemir, H. Y. 2015. 17 ve 25 Aralık Süreci Açısından Türkiye’de Sivil Toplum ve LDT. Liberal Düşünce Dergisi.
- Çelik, T. 2000. Fethullah Gülen'in 'Gizli' Tarihi Bir Zamanlar Nur Talebesiydi, F Tipi yapılanma Fethullah Gülen Örgütü. İstihbarat ve Analiz Dergisi.
- Çelik, T. 2016. Fethullah Gülen'in 'Gizli' Tarihi Bir Zamanlar Nur Talebesiydi, F Tipi Yapılanma Fethullah Gülen Örgütü. İstihbarat ve Analiz Dergisi.
- Çetinkaya, H. 1999. 24 Yıllık Hikâye (Fethullah Gülen), F Tipi Yapılanma Fethullah.
- Çetinkaya, H. 1999. 24 Yıllık Hikâye (Fethullah Gülen), F Tipi Yapılanma Fethullah Gülen Örgütü. İstihbarat ve Analiz Dergisi.
- Kışlalı, A. T. 1998. Fethullah Dosyası, F Tipi Yapılanma Fethullah Gülen Örgütü, İstihbarat ve Analiz Dergisi.
- Odyakmaz Acar, N. 2012. Özgürlük Alanı Olarak Sunulan Sosyal Medya ve Taksim Gezi Parkı Eylemleri. Akdeniz İletişim Dergisi.
- Özeren, S., & Sözer, M. 2012. Bireylerin Terör Örgütüne Katılmasına Etki Eden Faktörler Üzerine Bir Alan Çalışması:PKK/KCK Örneği. Ankara: Uluslararası Güvenlik ve Terörizm Dergisi.
- Qualter. 1992. Propagandanın Teorisi ve Gelisimi. Q. T. H içinde, Propagandanın Teorisi ve Gelisimi (s. 280-281). (cev. Unsal Oskay), SBF Dergisi.
- Ronnie, L., Johansson, M. and Xiong N. 2003. Perception Management: An Emerging Concept For Information Fusion. Information Fusion Journal.
- Silverman, H. I. (2011). Principles Of Trust Or Propaganda? (Cilt 27). The Journal of Applied Business Research.
- Vural, Z. B. Akıncı, ve M. BAT. (2010). "Yeni Bir İletişim Ortamı Olarak Sosyal Medya: Ege Üniversitesi İletişim Fakültesine Yönelin Bir Araştırma". Journal of Yaşar University.

Yüksel, A. N. 1996. Sosyal Ve Kültürel Değişmede Kitle İletişim Araçlarının Rolü. Yeni Türkiye Dergisi.

Yüksel, M. N. 2000. Fethullah Gülen Davası İddianamesi, F Tipi Yapılanma, Fethullah Gülen Örgütü. İstihbarat ve Analiz Dergisi.

Yüksel, M. N. 2000. Fethullah Gülen Davası İddianamesi, F Tipi Yapılanma Fethullah Gülen Örgütü. İstihbarat ve Analiz Dergisi.

Diğer Yayınlar

Yazarın Soyadı, Adının Baş Harf/ler/i., (Sunulduğu Yıl). Tezin adı. Tezin Türü(italic yazı ile).

Sunulduğu Yer: Üniversite Adı ve Enstitü.

Yazar/lar/ın Soyad/lar/ı, Ad/lar/ının Baş Harf/ler/i., Yayın yılı, Online başlık. Yayın yeri, Web adresi:URL (altı çizilecektir) ve köşeli parantez içinde [Erişim tarihi].

Babacan Mehmet Emin, H. İ., 2011. Sosyal Medya ve Arap Baharı. http://www.aid.sakarya.edu.tr/uploads/Pdf_2011_3.pdf [Ağustos 10, 2011].

Bennet. (tarih yok).

Bostancı, M. (2010). Sosyal Medyanın Gelişimi ve İletişim Fakültesi Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları. Yüksek Lisans Tezi. Kayseri : Erciyes Üniversitesi.

Barlett, J., & Krasdomski-Jones, A. 2015. Online anonymity: Islamic State and surveillance. [Demos.co.uk. http://www.demos.co.uk/files/Islamic_State_and_Encryption.pdf](http://www.demos.co.uk/files/Islamic_State_and_Encryption.pdf) [24.01.2017]

Bayburtlu, B. 2009. Sosyal Medya Nedir?. <http://www.burak.com/2009/06/23/sosyal-medya-nedir> [12.01.2014].

Bockstette, C. 2008. Jihadist Terrorist Use of Strategic Communication Management Techniques, Garmisch-Partenkirchen: George Marshal European Center for Security Studies,. http://www.marshallcenter.org/mcpublicweb/MCDocs/files/College/F_Publications/occPapers/occ-paper_20-en.pdf, [13.01.2015].

Cafarella J., Szybala V. 2014. ISIS'S Two Front in Syria. Institute for Study of War, <http://iswsyria.blogspot.com.tr/search?q=isis+social+media> [Erişim Tarihi:05.03.2015].

Çakır, A. 2015. Faktör Analizi. Doktora Tezi. İstanbul: Ticaret Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Chaffey, D. 2014. A Compilation of Social Media Statistics for Consumer Adoption and Usage. 02.04.2014, <http://www.smartinsights.com/social-media->

- marketing/social-media-strategy/new-global-social-media-research/ [Erişim Tarihi:10.03.2015]
- Conway, M. 2007. Terrorism and Internet Governance: Core Issues. <http://www.unidir.org/pdf/articles/pdf-art2644.pdf>, [erisim 13.04.2009]
- Dabiq. 2014. The Strategic Messaging of The Islamic State, Institute for The Study of War. <http://www.understandingwar.org/backgrounder/Dabiq-strategic-messaging-islamic-state> [Erişim Tarihi: 12.01.2015]
- Dökmen. (tarih yok).
- Gerçek, H. Hüseyin. 2000. Bölücü Terör Örgütleri , Terörle Mücadele Hizmetleri Kurs Notları,. içinde Ankara: Terörle Mücadele Harekat Daire Başkanlığı.
- Göker, G. D. 2011. Ağ Toplumunda Örgütlenme: Facebook'ta. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.
- Griffin, A. 2015. Khelafabook: Isis Supporters Create Own Social Network But Site Quickly Buckles,. <http://www.independent.co.uk/life-style/gadgets-and-tech/news/khelafabook-isis-supporters-create-own-social-network-after-twitter-facebook-bans-10095947.html> [Erişim Tarihi:10.03.2015].
- Gürgen, H. 1990. Propaganda. H. Gürgen içinde, Propaganda (s. 135-157). Kurgu Dergisi .
- Hall, J. 2014. ISIS mass beheading video took up to six hours to film and cost \$200.000: Forensic analysis of Syrian soldier murders reveals clues that could help nail Jihadi John. Dailymail.co.uk. <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2865745/Has-EXACT-location-infamous-ISISbeheading-video-pinpointed-Forensic-analysis-filmed-Syrian-soldier-murders-breaks-filmedlong-took-cost-make.html> adresinden edinilmiştir. [Erişim Tarihi: 10.12.2016]
- Hoffman, A., & Schweitzer, Y. 2015. Cyber jihad in the service of the Islamic State (ISIS). Stratejic Assesment.
- İnceoğlu, M. 2011.
- DAEŞ'in sosyal medyadaki yeni mekanları. 2015. BBC.com. http://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/03/150313_isid_sosyal_medya. [Erişim Tarihi: 14.07.2016]
- Kınacı, S. 2011. Türkiye'de Polis Algısı ve Algılama Yönetimi: Bir Alan Araştırması. Doktora Tezi İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Koçak, N. G. 2012. Bireylerin Sosyal Medya Kullanım Davranışlarının ve Motivasyonlarının Kullanımlar ve Doyumlar Yaklaşımı Bağlamında İncelenmesi. Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Marcu M, Balteanu C. 2014. Social Media - a Real Source of Proliferation of International Terrorism. Annales University pulensis Series Oeconomica <http://www.oeconomica.uab.ro/upload/lucrari/1620141/14.pdf> [Erişim Tarihi: 10.03.2015].
- Martel, F. 2014. ISIS now selling jihad with account full of adorable kittens. Breitbart.com. <http://www.breitbart.com/national-security/2014/06/26/isis-now-selling-jihad-withtwitter-account-full-of-adorable-kittens/>. [Erişim Tarihi: 14.07.2016].
- Mendick R., Verkiak R., Beach A. 2014. British Jihadists Seen in 'War Crime' video. <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/11111071/British-jihadists-seen-in-war-crime-video.html>. [Erişim Tarihi: 10.02.2015].
- Milmo, C. 2014. Isis hijacks World Cup hastags for propaganda. Independent.ie. <http://www.independent.ie/world-news/middle-east/isis-hijacks-world-cup-hashtags-forpropaganda-30375342.html>. [Erişim Tarihi: 14.07.2016].
- Paganini, P. 2015. ISIS – Cyber Caliphate hackers are threatening electronic war. securityaffairs.co. <http://securityaffairs.co/wordpress/36883/cyber-crime/cyber-caliphateelectronic-war.html> [Erişim Tarihi: 14.07.2017].
- Pagliery, J. 2015. ISIS is attacking the U.S. energy grid (and failing). CNN.com. [http:// money.cnn.com/2015/10/15/technology/isis-energy-grid/](http://money.cnn.com/2015/10/15/technology/isis-energy-grid/)[Erişim Tarihi: 04.10.2016].
- Pul, S. &. 2016. Türk Demokrasisinde 15 Temmuz Darbe Girişimi ve Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü, 15-16 Aralık 2016 Uluslararası Demokrasi Sempozyumu Darbeler ve Tepkiler. Giresun Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Karadeniz Stratejik Araştırma ve Uygula.
- Roth, Mitchel P. ve Sever, Murat,. 2007. The Kurdish Workers Party (PKK) as Criminal Syndicate: Funding Terrorism Through Organized Crime, A Case Study.
- Saltman E.M., Winter C. 2014. Islamic State: The Changing Face of Modern Jihadism. Quilliam Foundation, <http://www.quilliamfoundation.org/wp/wp-content/uploads/publications/free/islamic-state-the-changing-face-of-modern->

- jihadism.pdf [Erişim Tarihi: 10.12.2014].
- Samuel, H. 2015. ISIL hacker seize control of France's TV5 Monde network in 'unprecedented' attack. Telegraph.co.uk. <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/france/11525016/Isil-hackers-seize-control-of-Frances-TV5Monde-network-in-unprecedentedattack.html> [Erişim Tarihi: 14.07.2016].
- Sarı, E. 2016. Fetullahçı Terör Örgütünün Felsefi Analizi, 15-16 Aralık 2016 Uluslararası Demokrasi Sempozyumu Darbeler ve Tepkiler. Giresun Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Karadeniz Stratejik Araştırma ve Uygulama Merkezi, Sempozyum Kitabı.
- Selcen, K., & Tekerek, M. (2012). Sokak Siyasetinden Sosyal Ağlara Yeni Aktivizm: Arap Baharı Deneyimi. Kahramanmaraş: II. Bölgesel Sorunlar Ve Türkiye Sempozyumu.
- Senft A., N. H. 2015. Iraq Information Controls Update: Analyzing Internet Filtering and Mobile Apps. 45 Numaralı Araştırma Özeti, Toronto Üniversitesi, <https://citizenlab.org/2014/07/iraq-information-controls-update-analyzing-internet-filtering-mobile-apps/>, [Erişim Tarihi: 08.02.2015].
- Stalinsky S. Sosnow R. 2014. From Al-Qaeda To The Islamic State (ISIS), Jihadi Groups Engage in Cyber Jihad: Beginning With 1980s Promotion Of Use Of 'Electronic Technologies' Up To Today's Embrace Of Social Media To Attract A New Jihadi Generation. MEMRI Inquiry & Analysis–Jihad and Terrorism Studies, <http://cjlab.memri.org/wp-content/uploads/2014/12/cyber-jihad-2.pdf>.
- TDK, Türkçe Sözlük 1, 7. Baskı, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1983
- The Isis Study Group. 2014a). Understanding The Islamic State. isisstudygroup.com/?p=4309 [Erişim Tarihi: 08.01.2015].
- The Isis Study Group. 2014b. The Man Behind the ISIS Media Curtain Ahmad Abousamra. isisstudygroup.com/?p=1624 [Erişim Tarihi: 09.02.2015].
- The Isis Study Group. 2014c. Understanding The Islamic State. isisstudygroup.com/?p=4309 [Erişim Tarihi: 08.01.2015].
- Toku, N. 2015. Kişisel Web Sitesi: <http://www.nesettoku.com/?p=458#more-458>
- Urlu, M. 2008. 21. Yüzyılda PKK Terör Örgütünün Türkiye'de Kullandığı Propaganda Strateji ve Teknikleri. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü,

- Weimann, G. 2004. WWW.Terror.Net: How to Modern Terrorism Uses the Internet,. Washington D.C.: United States Institute of Peace.
- Weimann, G. 2014. New Terrorism and New Media. Wilson Center Commons Lab - http://www.wilsoncenter.org/sites/default/files/STIP_140501_new_terrorism_F.pdf [Erişim Tarihi:09.03.2015].
- Winkler C.K.,Dauber E.C. 2014. Visual Propaganda and Extremism in the Online Environment. U.S. Army War College, Strategic Studies Institute, <http://www.strategicstudiesinstitute.army.mil/pubs/display.cfm?pubID=1213> [Erişim Tarihi:20.10.2014].
- Weimann, G. 2006. Virtual Disputes: The Use of the Internet for Terrorist Debates. Studies in Conflict and Terrorism.
- Weimann, G. 2006. Virtual Disputes: The Use of the Internet for Terrorist Debates,Studies in Conflict and Terrorism,.
- Weimann, G. 2004. How Modern Terrorism Uses the Internet,.
- Weimann, G. 2006. Terror on the Internet: The New Arena, the New Challenges. Washington D.C: United States Institute of Peace Press.
- Weimann, G. 2006. Terror on the Internet: The New Arena, the New Challenges,. Washington D.C., United States Institute of Peace Press,.
- Weimann, G. 2006. The Use of the Internet for Terrorist Debates. Studies in Conflict and Terrorism.
- Yavaş, H. 2013. Fethullah Gülen, Türkiye'nin Ayetullahı Mı? Cemaat, Cumhuriyete ve Ordusuna Meydan Okuyor. <https://hikmetyavas.wordpress.com>,.
- Constantinides, E. and Fountain, S. J.2008. Web 2.0: Conceptual Foundations and Marketing Issues. Journal of Direct, Data and Digital Marketing Practice, 9(3), p. 231-244

ÖZGEÇMİŞ

Akın TERZİOĞLU 1991 yılında İstanbul Beyoğlu'nda doğdu. 2010 yılında İstanbul Yeni Levent Lisesi'nden mezun oldu. 2014 senesinde ise İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümünde lisans eğitimini tamamladı. Ardından 2014'de İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler alanında yüksek lisans yaptı.2013'de ABD'de Martin Agency çalıştı. 2014 CnnTürk kurumsal departmanın'da görev aldı.2016 yılından bu güne (Mayıs 2019) İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Kurumsal İletişim Departmanında Kurumsal İletişim Uzmanı olarak görev almaktadır.

2011'de başladığı öğrenci konseyleriyle ilgili çalışmalarına; 2012 yılında İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Öğrenci Konseyi Başkanı, 2015 yılına kadar ise 5,2 milyon öğrencinin resmi olarak temsil edildiği Türkiye Ulusal Öğrenci Konseyi Başkanlığı Vakıf Üniversiteleri Başkanı olarak görevini sürdürdü

YÖK Başkanlığı, üniversite rektörlükleri, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Başbakanlık ile uyumlu bir şekilde çalışarak üniversite gençliği için harçların kaldırılması, bütünleme sınavlarının getirilmesi, intörnlerin maaş alması ve e-devlet' ten öğrenci belgesi alınabilmesi gibi birçok olumlu kararın alınmasında aracılık yapmakla birlikte; G20/Y20, NATO, ESU gibi uluslararası organizasyonlarda üye olarak ülkemiz gençliğini temsil etme fırsatını yakaladı. Bir çok kişisel gelişim programlarına katılarak sertifikalı eğitimler aldı.

İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Öğrenci Başkanlığı ve Vakıf Üniversiteleri Başkanı döneminde bir çok proje ve etkinlik düzenledi.

2017 Mezunlar ve Mensupları seçimlerinde, Salt çoğunluğun sağlanması ve tüm üyelerin katılımı ile yapılan genel kurul seçimleri sonucunda İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Mezunlar ve Mensuplar Derneği Başkanlığına seçildi.